

**PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE**

357

Temeljem članka IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 28. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 29. travnja 2008. godine, i na 17. sjednici Doma naroda, održanoj 15. svibnja 2008. godine, usvojila je

ZAKON

**O POLJOPRIVREDI, PREHRANI I RURALNOM
RAZVOJU BOSNE I HERCEGOVINE**

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

**Članak 1.
(Predmet)**

(1) Ciljevi ovoga Zakona su:

- a) utvrditi okvir za institucionalne strukture, nadležnosti, odgovornosti, izvještajne linije, propise, koordinacijske mehanizme, procese konzultacija, prava, obveze i provođenje mjera na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: BiH) koje su uključene u razvijanje sektora poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja;
- b) utvrditi okvir i mehanizme za jačanje konkurentnosti, kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda te primjenu standarda potrebnih za ostvarivanje dinamičnijeg razvoja u sektoru poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja;
- c) utvrditi okvir i mehanizme potrebne za pripremu pridruživanja i ulaska u Europsku uniju (u daljnjem tekstu: EU) i ispuniti sve obveze određene međunarodnim sporazumima u vezi sa sektorom poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja u BiH;

d) utvrdi okvir za osiguravanje usklađenosti sektorskih strategija i agroekonomskih politika, posebnih provedbenih mjera i procedura za koordinirani razvoj sektora poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja BiH;

e) utvrditi okvirne ciljeve sektora poljoprivrede i ruralnog razvoja i definirati okvirne mjere potrebne za njihovo ostvarenje.

(2) Ovim se Zakonom uređuju: definicije termina koje će se rabiti u sektorskim propisima, ciljevi, načela, mehanizmi razvojnih politika u sektoru poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja, strukture i nadležnosti na svim razinama vlasti, strukture i službe institucionalne potpore, njihove uloge i veze, mehanizme za praćenje i ocjenu, te upravni i inspeksijski nadzor.

**Članak 2.
(Opseg sektora)**

Sektor poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja obuhvaća:

- a) poljoprivredu i prehranu (primarnu proizvodnju, preradu i distribuciju poljoprivredno-prehrambenih proizvoda);
- b) ruralni razvoj;
- c) šumarstvo i proizvode šumarstva (u području integracija u EU);
- d) ribarstvo i riblje proizvode;
- e) vodoprivredu (u području poljoprivrede i ruralnog razvoja);
- f) poljoprivrednu mehanizaciju, opremu i objekte;
- g) poljoprivredno zemljište;
- h) agrookoliš;
- i) trgovinu poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima (unutarnja i vanjska);
- j) veterinarstvo i zdravlje životinja (živa stoka);

k) zdravlje i zaštitu bilja.

Članak 3.

(Značenje pojedinih izraza)

Izrazi rabljeni u ovome Zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) *poljoprivredni proizvod* podrazumijeva proizvode biljne proizvodnje, stočarstva i ribarstva, te proizvode prvog stupnja njihove prerade. Lista poljoprivrednih proizvoda dana je u Aneksu I, koji je sastavni dio ovoga Zakona;
- b) *poljoprivredna djelatnost* podrazumijeva gospodarsku djelatnost koja obuhvaća biljnu i stočarsku proizvodnju i s njima povezane uslužne djelatnosti, sukladno standardnoj klasifikaciji djelatnosti u BiH, te očuvanje zemljišta u dobrom poljoprivrednom i okolišnom stanju;
- c) *poljoprivredno gospodarstvo* podrazumijeva proizvodnu jedinicu, s tehničkog i gospodarskog gledišta, kojom se jednoobrazno upravlja i koja se bavi proizvodnjom poljoprivrednih proizvoda; ili znači zemljište koje se više ne koristi za proizvodnju, u dobrom poljoprivrednom i okolišnom stanju. Gospodarstvo se može baviti i drugim dodatnim (nepoljoprivrednim) proizvodnim i uslužnim djelatnostima;
- d) *nositelj poljoprivrednog gospodarstva* podrazumijeva fizičku ili pravnu osobu ili skupinu fizičkih i pravnih osoba, sukladno statusu koji ima skupina i njezini članovi prema zakonima u BiH, a čije se gospodarstvo nalazi na teritoriju BiH, te obavlja poljoprivrednu djelatnost i registrirano je u Registru poljoprivrednih gospodarstava kao nositelj gospodarstva.
- e) *agrokoliš* podrazumijeva metode poljoprivredne proizvodnje sukladne načelima zaštite i poboljšanja kvalitete okoliša, krajolika i njegovih obilježja, prirodnih resursa, zemljišta i genetske raznolikosti;
- f) *poljoprivredni otpad* podrazumijeva svaku tvar koju poljoprivredni proizvođač odlaže ili namjerava ili je obavezan odložiti. Pod tim se ne podrazumijevaju fekalne tvari, slama i ostale prirodne bezopasne tvari iz poljoprivredne proizvodnje koje se dalje rabe u poljoprivrednoj proizvodnji ili za proizvodnju energije iz biomase koja se dobiva u procesima i po metodama koje ne štete okolišu i ne ugrožavaju zdravlje ljudi;
- g) *održivi razvoj* podrazumijeva razvoj koji uz zadovoljenje potreba sadašnjih naraštaja ne ugrožava mogućnosti budućih da zadovolje svoje potrebe. To uključuje ograničenje uporabe resursa i proizvodnje otpada na razinu koja neće narušiti stabilnost i kvalitetu ekološkog sustava;
- h) *ruralni razvoj* podrazumijeva skup politika, mjera i aktivnosti kojima je cilj sveobuhvatan ekonomski, socijalni i kulturni napredak stanovništva ruralnih područja i koje se planiraju i provode uz uvažavanje načela održiva razvoja i očuvanja i poboljšanja kvalitete okoliša;
- i) *plan ruralnog razvoja* podrazumijeva niz mjera kojima je cilj povećanje konkurentnosti poljoprivrede i šumarstva; poboljšanje kvalitete okoliša i sela; poticanje raznolikosti (diverzifikacije) gospodarskih aktivnosti i poboljšanje kvalitete života u ruralnim područjima;

j) *ribarstvo* podrazumijeva djelatnosti koje obuhvaćaju uzgoj, zaštitu, ribolov, promet i korištenje ribe i riblje ikre, rakova, školjki i mekušaca te drugih životinja u ribolovnim vodama;

k) *organski proizvod* podrazumijeva poljoprivredni proizvod proizveden prema načelima organske poljoprivredne proizvodnje, koji uključuju posebne metode organske proizvodnje na poljoprivrednom gospodarstvu, kao i djelatnosti uključene u daljnju preradu, pakiranje i označavanje proizvoda sukladno ciljevima, načelima i pravilima određenim zakonom;

l) *poljoprivredno-prehrambeno poduzetništvo* podrazumijeva svaku djelatnost bez obzira je li profitna ili ne te poduzima li je privatni ili javni subjekt obavljajući bilo koju djelatnost u bilo kojoj fazi proizvodnje, prerade i distribucije poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.

m) *prehrana* podrazumijeva pristup i raspoloživost visokokvalitetne i zdravstveno ispravne hrane, odnosno svake tvari ili proizvoda prerađenog, djelomično prerađenog ili neprerađenog, a namijenjenog konzumiranju ljudi ili se može očekivati da će ga konzumirati ljudi i odnosi se na sve proizvode agroindustrijskog kompleksa, od njive do trpeze;

n) *autothona vrsta i pasmine životinja* podrazumijeva skup životinja iste vrste, koje se zbog zajedničkog podrijetla i prilagodbe specifičnim životnim prilikama međusobno podudaraju u važnim i bitnim pasminskim oznakama i svojstvima, morfološkim i fiziološkim. Ta svojstva životinje jedne pasminske skupine moraju sigurno prenositi na svoje potomstvo;

o) *tradicionalna proizvodnja i tradicionalni proizvod na bazi biljnih i animalnih komponenata* podrazumijeva proizvodnju biljnih, životinjskih i proizvoda na bazi bilja i animalnih supstancija koja se, u odnosu na konvencionalnu proizvodnju, razlikuje po načinu proizvodnog procesa, a u skladu s dobrom proizvođačkom praksom i bez obzira na mjesto podrijetla. Tradicionalni proizvod je proizvod koji, u odnosu na slične proizvode iste kategorije, ima značajke koje ga razlikuju od ostalih konvencionalnih proizvoda, bez obzira na mjesto podrijetla. Tradicionalan proizvod mora biti sačinjen od tradicionalne sirovine ili imati tradicionalan sastav ili tradicionalan način proizvodnje i/ili prerade;

p) *sljedivost (mogućnost praćenja)* je mogućnost ulaženja u trag hrani, hrani za životinje, životinji koja proizvodi hranu, odnosno služi za proizvodnju hrane, sirovini ili tvari namijenjenoj za ugrađivanje ili se očekuje da će biti ugrađena u hranu ili hranu za životinje, kroz sve faze proizvodnje, prerade i distribucije.

POGLAVLJE II. CILJEVI I MJERE POLITIKE POLJOPRIVREDE, PREHRANE I RURALNOG RAZVOJA U BIH

Članak 4.

(Okvirni sektorski ciljevi u BiH)

(1) Ciljevi sektorske politike BiH su:

- a) aktiviranje neiskorištenih prirodnih i ljudskih resursa, razvoj održiva, konkurentnog i dinamičnog sektora poljoprivrede, šumarstva i prehrane;

- b) povećanje stupnja zadovoljenja potreba stanovništva vlastitom hranom i zamjena uvoza hrane domaćom proizvodnjom za koju postoje prirodni i drugi uvjeti za smanjenje vanjskotrgovinskog deficita poljoprivredno-prehrambenih proizvoda;
- c) osiguranje usklađivanja i integracije sektora u EU i globalno tržište;
- d) poticanje raznolikosti ekonomskih djelatnosti, porast zaposlenosti i općih uvjeta za ostvarenje prihoda i poboljšanje kvalitete života u ruralnim područjima;
- e) osiguranje pristupa i raspoloživosti visokokvalitetne, pristupačne i sigurne hrane;
- f) osiguranje racionalne uporabe i zaštite prirodnih resursa i biodiverziteta;
- g) omogućivanje primjerenog životnog standarda i pridonosenje stabilnosti poljoprivrednog dohotka i prehrambene sigurnosti stanovništva, koje se u što većoj mjeri podmiruje domaćim konkurentnim poljoprivrednim proizvodima.

Članak 5.

(Okvir za mjere politike u poljoprivredi i ruralnom razvoju)

- (1) Mjere potpore za poljoprivredu i ruralni razvoj u BiH bit će postupno prilagodavane na svim razinama vlasti, radi usklađivanja s vrstama mjera u EU. Mjere se, u širem smislu, svrstavaju u sljedeće kategorije:
 - a) mjere politike za potporu poljoprivrednih tržišta,
 - b) mjere politike ruralnog razvoja.
- (2) Mjere politike za potporu poljoprivrednih tržišta okvirno se dijele u sljedeće skupine:
 - a) *mjere za poboljšanje kvalitete* - uključuju određene proizvode za koje BiH ima konkurentsku prednost u području proizvodnje, prerade i trgovine tim proizvodima,
 - b) *mjere izravne potpore poljoprivrednim gospodarstvima* - uključuju plaćanja po hektaru i/ili po grlu (u vezi s mjerama za povećanje poljoprivrednih gospodarstava i konkurentnosti),
 - c) *mjere vanjske trgovine* - sukladno međunarodnim trgovinskim sporazumima.
- (3) Mjere politike ruralnog razvoja dijele se u tri osnovne skupine, i to:
 - a) *mjere za porast konkurentnosti* - uključuju mjere za porast investicija u poljoprivredna gospodarstva i prehrambenu industriju, potporu službama za izobrazbu u sektoru, potporu ranom umirovljavanju, potporu mladim poljoprivrednicima, potporu razvoju infrastrukture u ruralnim područjima i ostale slične mjere vezane uz konkurentnost ruralnog područja,
 - b) *mjere za zaštitu ruralnog okoliša* - uključuju mjere za manje povoljna ruralna područja, potpora agrookolišnim programima, uključujući organsku proizvodnju, integralnu proizvodnju i okolišno prihvatljivu proizvodnju, potporu dobrobiti životinja i druge mjere u vezi s ruralnim okolišem,
 - c) *mjere za raznolikost djelatnosti u ruralnim područjima i mjere za poboljšanje kvalitete života u ruralnim područjima* - uključuju potporu dopunskim djelatnostima i nepoljoprivrednim uslugama, mjere za poboljšanje sela i očuvanje prirodnog i kulturnog naslijeđa u ruralnim područjima i s tim povezane mjere.

- (4) Podrobne mjere potpore i mehanizmi za njihovo provođenje određuju se sektorskim strategijama za poljoprivredu, prehranu i ruralni razvoj u BiH i akcijskim planovima, kako je određeno čl. 7. i 12. ovoga Zakona.

Članak 6.

(Primjena okvirnih ciljeva i mjera)

- (1) Ciljevi i mjere određeni Poglavljem II. čl. 4. i 5. ovoga Zakona osiguravaju okvir za razvoj i provedbu svih sektorskih politika, propisa, programa i mjera koje se poduzimaju na svim razinama uprave u BiH.
- (2) Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) odgovorno je za osiguranje usklađenosti svih sektorskih politika, propisa, programa i mjera koje se poduzimaju na svim razinama uprave u BiH s ovim okvirnim ciljevima i mjerama.

POGLAVLJE III. NADLEŽNOSTI NA SVIM RAZINAMA VLASTI U SEKTORU POLJOPRIVREDE, PREHRANE I RURALNOG RAZVOJA

Članak 7.

(Nadležnosti Ministarstva)

Nadležnosti Ministarstva:

- a) definira okvir agroekonomskih politika, u suradnji s nedležnim entitetskim i tijelima Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Brčko Distrikt BiH);
- b) osigurava efektivnu usklađenost, koordinaciju, provedbu i praćenje strategija u BiH i akcijskih planova za sektor poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja;
- c) donosi strategije kojima se osigurava:
 - 1) precizno utvrđivanje širih i posebnih ciljeva sektora,
 - 2) očekivani rezultati sektora (kriteriji za uspješno djelovanje), koji se utvrđuju na precizan, pouzdan i mjerljiv način,
 - 3) okvir za mjere politike i mehanizme za provedbu,
 - 4) mehanizmi za praćenje i ocjenu, uključujući utvrđivanje mjera za uspješnost, indikatore, institucije odgovorne za prikupljanje podataka i procedure za ocjenjivanje;
- d) redovito (najmanje jednom godišnje) prati i ocjenjuje provedbu strategija i ocjenjuje pojedinačne agroekonomske politike, njihovu efektivnost i djelotvornost, kao i njihov doprinos sveukupnim ciljevima sektora, financijskim i ekonomskim, te pruža smjernice za usklađivanje mjera, sukladno rezultatima takvih analiza;
- e) koordinira svim instrumentima politike kako bi se osigurala usklađenost strategija sektora u BiH i odgovarajućih međunarodnih sporazuma;
- f) redovito revidira i ažurira strategije BiH i akcijske planove (i/ili sukladno ciklusima politike EU) uz potpunu konzultaciju i dogovor s nadležnim entitetskim i tijelima Brčko Distrikta BiH te drugim odgovarajućim institucijama;
- g) osigurava usklađenost i koordinaciju sektorskih programa, zakona, propisa i mjera potrebnih za pregovaranje i ispunjavanje odgovarajućih međunarodnih obveza, uključujući sve nužne uvjete u vezi s europskim integracijama na svim razinama vlasti;
- h) osigurava uspostavu i koordinaciju svih potrebnih institucija i drugih tijela, koordinira potrebne razvojne

- mjere i procedure za ispunjavanje međunarodnih obveza i trgovinskih standarda u onome što se odnosi na sektor poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja BiH i njihovo usklađivanje i integriranje u EU;
- i) osigurava uspostavu i razvoj potrebnih mehanizama za konzultacije, komunikaciju, koordinaciju i suradnju s vlastima na svim razinama relevantnim za efektivno upravljanje sektorom poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja BiH;
 - j) osigurava promicanje i širenje znanstvenih saznanja i inovativnih praksi za sektor poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja BiH, u suradnji sa svim ostalim relevantnim tijelima;
 - k) osigurava ispunjenje, dosljednost i obuhvatnost svih obveza izvješćivanja prema međunarodnim sporazumima i domaćim zakonima i propisima, a u vezi sa sektorom poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja BiH;
 - l) osigurava pripremu godišnjih izvješća o stanju u sektoru;
 - m) osigurava efektivnu koordinaciju svih inspekcijskih službi u sektoru poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja BiH;
 - n) usmjerava i nadzire rad Ureda za veterinarstvo BiH, Uprave BiH za zaštitu zdravlja bilja i Uprave za usklađivanje sustava plaćanja, čija se prava i obveze određuju zakonima i drugim propisima;
 - o) osigurava koordinaciju s Agencijom za sigurnost hrane BiH, kako je određeno člankom 11. ovoga Zakona.

Članak 8.

(Nadležnosti entitetskih i tijela Brčko Distrikta BiH)

Nadležnosti entitetskih i tijela Brčko Distrikta BiH:

- a) odgovorna su za definiranje, upravljanje i provedbu posebnih sektorskih strategija, agroekonomskih politika, programa i mjera na teritorijima entiteta i Brčko Distrikta BiH i izvršavanje svih zakonodavnih, upravnih i drugih zadaća u vezi s efektivnim upravljanjem u sektoru poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja;
- b) odgovorni su za osiguranje usklađenosti svojih strategija, akcijskih planova, politika, programa, zakona i drugih propisa, sukladno utvrđenim okvirima BiH;
- c) poduzimaju sve radnje i osiguravaju uspostavu i efektivno djelovanje svih potrebnih mehanizama za efektivnu provedbu strategija BiH i zakona u utvrđenim vremenskim rokovima;
- d) podupiru Ministarstvo u provođenju efektivnog praćenja i ocjene provedbe strategija i ocjenjuju pojedinačne politike, njihovu efektivnost i djelotvornost, kao i njihov doprinos sveukupnim financijskim i ekonomskim ciljevima sektora, te usklađuju mjere politike s rezultatima analiza i preporuka;
- e) podupiru razvijanje svih potrebnih institucija i drugih tijela kako bi osigurali ispunjavanje međunarodnih obveza i trgovinskih standarda u onome što se odnosi na sektor poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja te njihovo usklađivanje i integriranje u EU;
- f) podupiru i aktivno sudjeluju u uspostavi i razvoju potrebnih mehanizama za konzultacije, komunikaciju,

koordinaciju i suradnju sa svim razinama vlasti relevantnim za efektivno upravljanje sektorom poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja BiH;

- g) podupiru i aktivno pridonose ispunjavanju, dosljednosti i obuhvatnosti svih obveza izvješćivanja prema međunarodnim sporazumima, domaćim zakonima i drugim propisima, a glede onoga što se odnosi na sektor poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja BiH;
- h) podupiru i pomažu Ministarstvu u osiguravanju jedinstvene primjene procedure rada i mjera u upravnom i inspekcijskom nadzoru sektora poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja;
- i) pružaju informacije kako bi podržali pripremu godišnjeg izvješća BiH, sukladno vremenskom rasporedu Ministarstva, i udovoljavaju zahtjevima za informacijama kako bi podržali međunarodne obveze BiH u izvješćivanju.

Članak 9.

(Nadležnosti kantona i općina)

Nadležnosti kantona i općina:

- a) osiguravaju efektivno usklađivanje, koordinaciju, provedbu i praćenje strategija, agroekonomskih politika, programa i proračunskih planova, sukladno strateškim okvirima i operativnim planovima BiH i entiteta;
- b) podupiru konzultativni proces za razvijanje sektorskih strategija i akcijskih planova osiguranjem sudjelovanja u određenim radnim timovima i aktivnim sudjelovanjem u javnim raspravama;
- c) osiguravaju sve potrebne informacije za djelovanje sustava praćenja i ocjenjivanja BiH, kao i korištenje prikupljenih podataka za unapređenje procesa godišnjeg planiranja i provedbe politika;
- d) godišnje prilagođavaju i redefinišu mjere politike/programa, sukladno nalazima sustava praćenja i ocjenjivanja BiH;
- e) osiguravaju efektivnu i djelotvornu koordinaciju i suradnju sa svim institucijama odgovornim za upravljanje sektorom poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja, uključujući i Savjetodavno vijeće određeno članom 18. ovoga Zakona i druge relevantne institucije;
- f) osiguravaju da poduzete akcije prati jasan konzultativni proces i javnost rada;
- g) pripremaju i dostavljaju nadležnim entitetskim tijelima godišnja izvješća o uspješnosti djelovanja agroekonomskih politika, ocjenu njihova utjecaja na sektor poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja, kako bi podržali sustav praćenja i ocjenjivanja BiH, sukladno svim zahtjevima.

Članak 10.

(Upravne organizacije u sastavu Ministarstva)

- (1) Upravne organizacije u sastavu Ministarstva su:
 - a) Ured za veterinarstvo BiH,
 - b) Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja,
 - c) Ured za usklađivanje i koordinaciju sustava plaćanja.
- (2) Ministarstvo utvrđuje jasne mehanizme za koordinaciju, smjernice i procedure za izvješćivanje za sve upravne organizacije u sastavu Ministarstva, a sukladno najboljim praksama EU, osiguravajući da upravne organizacije ostanu

glavne sastavnice za svrhe vanjskog izvješćivanja, na način propisan zakonom.

- (3) Ministarstvo uspostavlja efektivne mehanizme za suradnju i koordinaciju svih institucija koje pružaju usluge podrške upravnim organizacijama sektora poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja u sastavu Ministarstva.
- (4) Ministarstvo koordinira i sudjeluje u razvijanju:
 - a) sveukupnih politika za odgovarajući sektor u kojem djeluju upravne organizacije,
 - b) novih propisa i provedbenih akata, a sukladno ispunjavanju obveza prema zahtjevima EU u područjima u kojima djeluju upravne organizacije.

Članak 11.

(Agencija za sigurnost hrane BiH i politika prehrane)

- (1) Ministarstvo sudjeluje u izradi tehničkih i drugih propisa u području sigurnosti hrane, zajedno s relevantnim institucijama odgovornim za upravljanje politikama iz područja zdravstva u BiH, a kojima koordinira Agencija za sigurnost hrane BiH (u daljnjem tekstu: Agencija), sukladno svojim nadležnostima određenim Zakonom o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04).
- (2) Ministarstvo daje podršku subjektima u poslovanju s hranom kako bi se osposobili za ispunjavanje uvjeta određenih Poglavljem VII. Zakona o hrani - Obveze subjekata u poslovanju s hranom.
- (3) Ministarstvo sudjeluje u upravljanju rizikom i upravljanju krizama kao dio integrirane mreže organizacija, kojom koordinira Agencija, a koje djeluju u području sigurnosti hrane kako je propisano člankom 54.1.h) Zakona o hrani.
- (4) Ministarstvo, Agencija i druga nadležna ministarstva, u konzultacijama s ostalim relevantnim organizacijama, nadležni su za zajedničku pripremu i podnošenje prijedloga za osiguranje postupnog razdvajanja nadležnosti za upravljanje rizikom i procjenu rizika za sigurnost hrane na državnoj razini te vremenskog okvira za provedbu.

Članak 12.

(Ruralni razvoj)

- (1) Osnove za realiziranje politike ruralnog razvoja BiH određuju se Strateškim planom ruralnog razvoja BiH (u daljnjem tekstu: Strateški plan BiH).
 - (2) Strateškim planom BiH utvrđuju se ciljevi ruralnog razvoja, identificiraju programi, mjere i druge aktivnosti za postizanje tih ciljeva, uspostavljaju se mehanizmi za praćenje i ocjenjivanje, te okvirno utvrđuju potrebna financijska sredstva i procedure za njihovo korištenje. Strateški plan BiH osnova je za usmjeravanje svih planova i programa ruralnog razvoja donesenih na svim razinama vlasti u BiH.
 - (3) Ministarstvo donosi odluku o pristupanju izradi Strateškog plana BiH. Nacrt Strateškog plana BiH izrađuje međuresorno povjerenstvo, čiji sastav određuje Ministarstvo i relevantna entitetska i tijela Brčko Distrikta BiH.
 - (4) Na prijedlog Vijeća ministara, Parlamentarna skupština BiH usvaja Strateški plan BiH za razdoblje od najviše sedam godina.
 - (5) Ministarstvo priprema i jednom godišnje izvješćuje Parlamentarnu skupštinu BiH o realizaciji Strateškog plana BiH.
 - (6) Nadležna entitetska i tijela Brčko Distrikta BiH pripremaju programe ruralnog razvoja i dostavljaju ih na usvajanje zakonodavnim, entitetskim i tijelima Brčko Distrikta BiH.
- Programi ruralnog razvoja entiteta i Brčko Distrikta BiH trebaju biti usuglašeni sa Strateškim planom BiH.
- (7) Entiteti i Brčko Distrikt BiH svojim programima ruralnog razvoja utvrđuju prioritete, opsege i mehanizme za financiranje programa ruralnog razvoja, a na temelju planiranih i raspoloživih proračunskih i drugih sredstava i u suglasnosti sa Strateškim planom BiH.
 - (8) Kantoni u Federaciji BiH, na temelju ovoga i drugih zakona, te sukladno raspoloživim proračunskim i drugim sredstvima, mogu pripremati, usvajati i realizirati programe ruralnog razvoja.
 - (9) Jedinice lokalne samouprave, na temelju ovoga i drugih relevantnih zakona, mogu planirati i, sukladno raspoloživim proračunskim i drugim sredstvima, realizirati projekte i mjere ruralnog razvoja.
 - (10) Sve razine vlasti na kojima se utvrđuju i usvajaju planovi, programi, projekti i mjere ruralnog razvoja odgovorne su za utvrđivanje regulatornih i operativnih mehanizama za odobravanje, realizaciju, nadzor nad realizacijom i izvješćivanje o realiziranim programima, projektima i mjerama ruralnog razvoja.
 - (11) Sve razine vlasti na kojima se utvrđuju i usvajaju planovi ruralnog razvoja obvezni su, na zahtjev Ministarstva, surađivati i osiguravati informacije o planiranim i realiziranim programima, projektima i mjerama ruralnog razvoja.
 - (12) Ministarstvo osigurava da su sve odluke u vezi s planiranjem na svim razinama vlasti donesene u dogovoru, koordinaciji i suradnji, te uz aktivno sudjelovanje predstavnika svih odgovornih institucija i zainteresiranih strana uključenih u ruralni razvoj, a sukladno dobrim praksama EU.
 - (13) S ciljem osiguranja efektivne usklađenosti i koordinacije u provedbi Strateškog plana BiH, Ministarstvo će uspostaviti organizacijsku jedinicu za koordinaciju ruralnog razvoja (u daljnjem tekstu: Jedinica ruralnog razvoja), koja obavlja sljedeće poslove:
 - a) koordinira, prikuplja, grupira i objedinjuje podatke o aktualnom stanju ruralnih područja u BiH;
 - b) koordinira, kreira specifične mjere ruralnog razvoja potrebne za osiguranje efektivne provedbe Strateškog plana BiH;
 - c) osigurava potporu i smjernice svim razinama uprave u razvoju integriranih programa ruralnog razvoja korištenjem metode sudioništva u planiranju, sukladno dobrim praksama EU, a u suglasnosti sa Strateškim planom BiH;
 - d) pruža podršku u planiranju okvirnih proračuna za programe ruralnog razvoja, čija sredstva se osiguravaju od strane međunarodne zajednice u BiH i korisnici programa ruralnog razvoja;
 - e) razvija procedure za ocjenu, odobravanje, plaćanje i nadzor u vezi s posebnim mjerama ruralnog razvoja, u suradnji s Uredom za usklađivanje i koordinaciju sustava plaćanja;
 - f) pruža podršku nižim razinama vlasti u koordinaciji dogovorenih programa ruralnog razvoja s drugim ministarstvima i ostalim zainteresiranim stranama;
 - g) razvija i provodi efektivni sustav praćenja i ocjenjivanja programa ruralnog razvoja, uključujući Komitet za praćenje ruralnog razvoja BiH i osigurava službu tajništva za podršku njegovu funkcioniranju;

- h) u suradnji s nadležnim entitetskim i tijelima Brčko Distrikta BiH, priprema i osigurava sva relevantna izvješća o napretku u provedbi Strateškog plana BiH i povezanih programa na svim razinama vlasti, koja proizilaze iz međunarodnih obveza.

Članak 13.

(Odgovornost i obveze u usklađivanju sustava plaćanja)

- (1) Radi osiguranja usklađenosti sustava plaćanja koje obavljaju nadležna entitetska i tijela Brčko Distrikta BiH, u svrhu podrške mjerama politike u sektoru poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja, Ministarstvo je odgovorno za dosljednost, transparentnost i koordinaciju sustava plaćanja.
- (2) Radi jačanja i usklađivanja postojećih sustava plaćanja, praksi i procedura u entitetima i Brčko Distriktu BiH, Ministarstvo izvršava sljedeće zadatke:
 - a) u suradnji s nadležnim entitetskim i tijelima Brčko Distrikta BiH, razvija pravni okvir za uspostavu i razvoj institucionalnih struktura za potporu u provođenju mjera politike i privlačenja sredstava EU te sredstava iz drugih međunarodnih fondova;
 - b) uspostavlja jedinstvene prakse i procedure funkcija odobravanja, izvršenja i računovodstvenih transakcija u sektoru poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja, koje će biti primijenjene u entitetima i Brčko Distriktu BiH;
 - c) usuglašava sustav upravnog nadzora, u suradnji s nadležnim entitetskim i tijelima Brčko Distrikta BiH, koji će osigurati transparentnost i dostupnost podataka o svim mjerama potpore i isplata;
 - d) u suradnji s nadležnim entitetskim i tijelima Brčko Distrikta BiH, uspostavlja nadzorne funkcije;
 - e) promiče ujednačenu primjenu procedura za isplate i zahtjeve na svim razinama, a koje su usklađene s pravilima EU;
 - f) kordinira obuku osoblja na svim razinama radi osiguranja jedinstvene primjene procedura i pravilno provođenje mjera;
 - g) pruža pomoć u uspostavi registara iz članka 14. ovoga Zakona i drugih evidencija te koordinira radom odgovarajućih službi tehničkih timova na svim razinama u svrhu konzistentne primjene sustava referentne registracije i sustava skladištenja podataka u sklopu sveobuhvatnog tehničkog okvira;
 - h) ostvaruje komunikaciju s platnim organizacijama i drugim unutarnjim i vanjskim tijelima glede procedura i razmjene podataka u statističke i druge svrhe po zahtjevu;
 - i) uspostavlja efektivni usklađeni sustav praćenja i ocjenjivanja, sukladno najboljoj europskoj praksi;
 - j) utvrđuje i pomaže razvoju drugih relevantnih službi, s ciljem promicanja poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda;
 - k) utvrđuje i pomaže razvijanje i provođenje mjera uvozno-izvoznog režima i intervencije na tržištu.

Članak 14.

(Registri)

- (1) Radi provođenja mjera za pružanje podrške razvijanju sektora poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja, kao i za potrebe planiranja i analiza u području poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja, Ministarstvo koordinira uspostavom i razvijanjem jedinstvenih registara, a provode

ih nadležna entitetska i tijela Brčko Distrikta BiH, sukladno zahtjevima Europske unije, kako slijedi:

- a) *Registar poljoprivrednih gospodarstava BiH* - ovim Registrom uvodi se sustav za identifikaciju podnosioca zahtjeva za sredstva potpore. Ovim Registrom također će biti osigurana ključna referencija u sustavu Registra identifikiranja životinja uspostavom utvrđenog i jedinstvenog sustava za evidentiranje identiteta svakog poljoprivrednog proizvođača koji podnese zahtjev za potporu;
 - b) *Registar klijenata BiH* - ovim se Registrom evidentira identitet i registriraju osobe koje ostvaruju pravo na sredstva iz mjera potpore ili druge vladine usluge. On će sadržavati evidenciju svih pravnih i fizičkih osoba koje su primatelji sredstava potpore u poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju iz proračunskih sredstava BiH. Ovom su evidencijom obuhvaćeni trgovci, uvoznici, izvoznici i prerađivači poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda;
 - c) *Registar identifikiranja životinja BiH* - ovaj se Registar odnosi na sustav identifikiranja i registriranja životinja, a primarno goveda, sitne stoke i drugih životinja, koristeći Registar poljoprivrednih gospodarstava kao ključnu referenciju za osiguranje jedinstvenog sustava identifikiranja životinja;
 - d) *Sustav identifikiranja zemljišnih parcela BiH* - ovim se Registrom osigurava jedinstveni identifikacijski sustav poljoprivrednih zemljišnih parcela i evidentira njihov zemljišni položaj, veličina, granice i druge relevantne informacije.
- (2) Vijeće ministara BiH, u suradnji s nadležnim entitetskim i tijelima Brčko Distrikta BiH, propisuje procedure za upis, održavanje i brisanje podataka iz registara iz stavka (1) ovoga članka.
 - (3) Osim navedenih registara iz stavka (1) ovoga članka, mogu se voditi drugi registri i evidencije sukladni ovome Zakonu i drugim propisima.
 - (4) Osnovica za vođenje registara i evidencija te njihovo povezivanje je jedinstveni identifikacijski broj koji je obavezan za sve registre i evidencije iz stavka (1) ovoga članka. Strukturu jedinstvenog identifikacijskog broja propisuje Vijeće ministara BiH.
 - (5) Upis u registre obavezan je za sve fizičke i pravne osobe koje žele ostvarivati korist od mjera potpore i drugih usluga u sektoru poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja.
 - (6) Ministarstvo je odgovorno za osiguranje koordinacije, usklađivanja i integracije registara, protok informacija, njihov međusobni odnos i povezanost te njihovo postupno usklađivanje sa zahtjevima EU. Svaku promjenu sustava, procesa i procedura za registracije odobrava ministar, u suradnji s entitetima i Brčko Distriktom BiH.

Članak 15.

(Baze podataka)

- (1) Ministarstvo je nadležno za uspostavu integriranog sustava baze podataka za povezivanje registarskih podataka i ostalih relevantnih informacijskih sustava radi osiguranja tehničke usuglašenosti postojećih i novih baza podataka, sukladno najboljim praksama EU.
- (2) Ministarstvo može zatražiti i koristiti postojeće izvore podataka dostupne na svim razinama vlasti, iz djelokruga rada javnih institucija i agencija te drugih ovlaštenih tijela. Te se informacije daju na raspolaganje besplatno, u

razumnom roku koji odredi Ministarstvo i relevantna institucija.

- (3) Ministarstvo će osigurati podatke iz svojih baza podataka, uključujući mape i planove, nadležnim entitetskim i tijelima Brčko Distrikta BiH te drugim ovlaštenim organizacijama i pružateljima javnih usluga, radi davanja podrške provođenju relevantnih mjera potpore, kao i drugim državnim tijelima ako su im potrebni podaci za izvršavanje zadataka određenih zakonom.

Članak 16.

(Statistike i informacije u poljoprivredi)

- (1) Ministarstvo uspostavlja Odbor za koordinaciju informacija u poljoprivredi (u daljnjem tekstu: Odbor za KIP), koji je nadležan za:
- koordiniranje razvoja uskladenog i integriranog informacijskog sustava u poljoprivredi BiH, uz konzultacije nadležnih državnih, entitetskih i tijela Brčko Distrikta BiH;
 - koordiniranje postupnog uvođenja informacijskog sustava u poljoprivredi, sukladno EU, koji uključuje, ali se ne ograničava na: popis u poljoprivredi BiH, Mrežu računovodstvenih podataka BiH (u daljnjem tekstu: MRP) i Komitet za praćenje MRP-a, Poljoprivredni tržišni informacijski servis te druge informacije koje zahtijeva EU i druge međunarodne organizacije;
 - koordiniranje između različitih struktura koje rade na statističkim pitanjima u poljoprivredi i službama informiranja na svim razinama;
 - uspostavu, koordiniranje i određivanje odgovornosti posebnih tehničkih radnih skupina radi davanja podrške radu Odbora za KIP;
 - davanje suglasnosti i koordiniranje ugovorenih usluga koje pružaju treće osobe, na zahtjev, a radi davanju podrške funkcioniranju Odbora za KIP;
 - nadgledanje efektivnosti u pružanju, praćenju i ocjenjivanju ugovorenih usluga, na zahtjev;
 - koordiniranje s Agencijom za statistiku BiH i EUROSTAT-om u razvijanju informacijskih sustava u sektoru;
 - usklađivanje rada s drugim aktivnostima (projektima i programima) u poljoprivredi i statistici, na zahtjev;
 - uspostava i osiguravanje korištenja zajedničkih standarda i metodologija za prikupljanje statističkih podataka, te njihovo objedinjavanje i širenje, uključujući redovito publiciranje, na svim razinama uprave, u suradnji sa svim nadležnim tijelima;
 - pripremu i redovitu dostavu izvješća svim relevantnim tijelima o radnim planovima Odbora za KIP, te o aktivnostima i rezultatima;
 - upravljanje Tajništvom Odbora za KIP, određenim stavkom (2) ovoga članka.
- (2) Ministarstvo uspostavlja Tajništvo Odbora za KIP, koje će biti nadležno za osiguravanje službe za podršku Odboru za KIP, čime mu se omogućuje ispunjavanje funkcije i obveza određenih stavkom (1) ovoga članka.
- (3) Ministarstvo osigurava sredstva za ispunjavanje funkcija Odbora za KIP i Tajništva određenih st. (1) i (2) ovoga članka.

Članak 17.

(Poljoprivredni tržišni informacijski servis)

- Ministarstvo, u suradnji s nadležnim entitetskim i tijelima Brčko Distrikta BiH uspostavlja Poljoprivredni tržišni informacijski servis BiH (u daljnjem tekstu: PTIS).
- Ministar određuje strukturu i ustrojstvo PTIS-a, u svojstvu javnog servisa, te osigurava njegovo financiranje.
- PTIS je nadležan za prikupljanje, obradu i objavu podataka o količinama i cijenama određenih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, poljoprivrednog zemljišta na bh. i međunarodnom tržištu.
- Ministar utvrđuje reprezentativna tržišta za poljoprivredne i prehrambene proizvode te poljoprivredno zemljište, na temelju ekonomske i financijske važnosti robe u unutarnjoj i vanjskoj trgovini BiH.
- Nadležna državna, entitetska i tijela Brčko Distrikta BiH obvezna su redovito dostavljati podatke PTIS-u u svrhu objedinjavanja reprezentativnih podataka za BiH, a sukladno EU i drugim međunarodnim zahtjevima, te u formatu pogodnom za razmjenu podataka s drugim zemljama.
- Ministar utvrđuje izvore javnih i privatnih informacija koje će biti unesene u PTIS, kao i obveze fizičkih i pravnih osoba za osiguravanje podataka, te odgovarajuću naknadu. Ministar također propisuje vrstu, opseg i učestalost dostave, prikupljanja i objave podataka.
- Obveze PTIS-a iz stavka (1) ovoga članka ne odnose se na obveze iz djelokruga Agencije za statistiku BiH.
- PTIS može naplaćivati naknadu za svoje usluge do one mjere do koje su konkurentni privatnim poduzećima. Ove naknade prihod su proračuna BiH.

POGLAVLJE IV. DRUGE RELEVANTNE INSTITUCIONALNE STRUKTURE I SLUŽBE UNUTAR SEKTORA

Članak 18.

(Savjetodavno vijeće)

- Radi osiguranja efektivnog mehanizama za konzultacije, sudjelovanja, koordinacije i legitimnosti donošenja odluka u sektoru poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja, osniva se Savjetodavno vijeće, u svojstvu stručnoga tijela.
- Savjetodavno vijeće daje mišljenja, preporuke i savjete koje Ministarstvo razmatra.
- Savjetodavno vijeće broji 15 priznatih stručnjaka, uključujući predstavnike relevantnih znanstvenih institucija (šest), predstavnike privatnog poljoprivrednog sektora (tri), poljoprivredne industrije (dva), prehrambene industrije (dva) i nevladinih organizacija koje djeluju u sektoru (dva).
- Vijeće ministara BiH na prijedlog Ministarstva, uz suglasnost nadležnih entitetskih i tijela Brčko Distrikta BiH, imenuje članove Savjetodavnog vijeća na mandat od četiri godine.
- Ministarstvo je dužno osigurati uvjete za učinkovit rad Savjetodavnog vijeća, a prema planu njegova poslovanja.
- Zadaća Savjetodavnog vijeća:
 - uključuje se u raspravu o strategiji i politici sektora u području poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja, kojima se određuju vizija i misija sektora, te predlaže smjerove dugoročnog razvoja sektora;
 - savjetuje odgovorne institucije u vezi sa svim pitanjima koja zahtijevaju odluku o politici ili strateškim smjerovima sektora;

- c) daje mišljenja i preporuke za predložene propise, međunarodne sporazume i inicijative, te druga relevantna pitanja;
 - d) analizira sva izvješća specijaliziranih tijela iz ovoga Zakona, uključujući nalaze sustava praćenja i ocjenjivanja Ministarstva, određenih člankom 22. ovoga Zakona, i implikacije na predloženo preusmjeravanje mjera politike koje se primjenjuju u sektoru;
 - e) osigurava smjernice za definiranje prioriteta u istraživanju i stručnoj obuci u području poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja;
 - f) razvija smjernice za projekte i programe stručne obuke i istraživanja glede odabira, provođenja, praćenja i ocjenjivanja, sukladno sektorskim strategijama BiH.
- (7) Savjetodavno vijeće bit će odgovorno za osiguranje transparentnosti u donošenju odluka, uz konzultacije i njihovu dostupnost javnosti.
- (8) Savjetodavno vijeće obvezno je Ministarstvu podnositi polugodišnje i godišnje izvješće o radu, te da postupi po svim pitanjima koja zahtijeva Ministarstvo, Vijeće ministara BiH i Parlamentarna skupština BiH.

Članak 19.

(Savjetodavne službe u sektoru)

- (1) Ministarstvo uspostavlja mehanizme za koordiniranje i promicanje privatnih i javnih savjetodavnih službi na svim razinama vlasti, radi podržavanja provedbe mjera ruralnog razvoja te poljoprivrednih politika i programa diljem BiH.
- (2) Ministarstvo je odgovorno utvrditi standarde za sektor koji se odnose na kvalitetu usluga što ih pružaju savjetodavne službe i zaposlenici, radi osiguranja kvalitete usluga na svim razinama vlasti za davatelje savjetodavnih usluga, uključujući sustav njihove stalne izobrazbe i obuke te javnog priznavanja i evidentiranja.
- (3) Ministarstvo je odgovorno za organiziranje obuke savjetnika u području primjene jedinstvenih procedura za ispunjavanje zahtjeva za plaćanja, na način koji odredi Ured za usklađivanje i koordinaciju sustava plaćanja, te za certificiranje savjetnika koji pružaju takve usluge poljoprivrednicima, na zahtjev.
- (4) Ministarstvo osigurava sve potrebne uvjete za primjenu sustava za pružanje kvalitetnih usluga, radi omogućivanja transparentnosti i sljedivosti, sukladno najboljim praksama EU.
- (5) Ministarstvo daje podršku politici razmjene tehnologije osiguranjem potrebnih uvjeta za organiziranje obveznih godišnjih ciklusa obuke i izobrazbe za davatelje savjetodavnih usluga.
- (6) Ministarstvo je odgovorno za osiguravanje uspostave elektroničkih resursa potrebnih za unapređenje razmjene tehnologije, ruralnog razvoja i poljoprivrednih savjetodavnih službi.
- (7) Ministarstvo je odgovorno za pripremu polugodišnjih izvješća o radu, radi davanja podrške razvijanju postojećih i novih službi te ispunjavanja obveza sustava praćenja i ocjenjivanja.

Članak 20.

(Referentni laboratoriji i druga tijela za testiranje)

- (1) Ministarstvo razvija podroban plan za postupno razvijanje troškovno efektivnog i djelotvornog sustava referentnih laboratorija i drugih tijela za testiranje (u daljnjem tekstu: laboratorij), sukladno potrebama BiH i mogućnosti da

ispunjava obveze prema domaćim, međunarodnim i sporazumima s EU.

- (2) Ministarstvo ima pravo povjeriti određene zadatke laboratorijima izvan BiH, ako takvih nema u BiH.
- (3) Ministarstvo koordinira ovlašćivanje laboratorija u sektoru poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja, sukladno međunarodnim zahtjevima.
- (4) Ministarstvo utvrđuje procedure za suradnju i koordiniranje s laboratorijima, sukladno najboljim praksama iz EU.
- (5) Ministarstvo određuje minimalne zahtjeve glede kvalitete usluga koje pružaju laboratoriji i uvjeta koje moraju ispuniti kako bi dobili odobrenje za obavljanje određenih poslova.
- (6) Laboratoriji su odgovorni za osiguravanje efektivne suradnje, koordinacije i odobrenja svih institucija odgovornih za upravljanje sektorom, a posebice upravljanje rizikom i kriznim situacijama u području sigurnosti hrane i poljoprivrede.
- (7) Laboratoriji su odgovorni za pripremu polugodišnjih izvješća o radu i njihovo podnošenje Ministarstvu te za pružanje podrške u pripremi godišnjeg izvješća BiH, kao i za podršku sustavu praćenja i ocjenjivanja BiH, sukladno njihovim zahtjevima, precizno određenim smjernicama i vremenskom rasporedu.

Članak 21.

(Robne rezerve na entitetskoj i kantonalnoj razini)

- (1) Ministarstvo je odgovorno za uspostavu veze s organizacijama koje upravljaju robnim rezervama na entitetskoj i kantonalnoj razini (u daljnjem tekstu: robne rezerve) i odgovorno je pružiti im pomoć u usklađivanju njihovih aktivnosti sa strategijama sektora u BiH.
- (2) Ministarstvo predlaže strateške smjernice za djelovanje robnih rezervi te procedure za koordinaciju, suradnju i provedbu politika intervencije i izvješćivanja, sukladno praksama politike EU.
- (3) Robne rezerve daju podršku u pripremi godišnjeg izvješća BiH i osiguravaju sve relevantne i tražene podatke Ministarstvu i sustavu praćenja i ocjenjivanja, a na temelju njihovih zahtjeva prema utvrđenom vremenskom okviru.
- (4) Robne rezerve osiguravaju transparentnost i sljedivost svakodnevnog rada, sukladno propisima BiH i dobrim praksama EU.

POGLAVLJE V. PRAĆENJE, OCJENJIVANJE I IZVJEŠĆIVANJE

Članak 22.

(Praćenje i ocjena)

- (1) Ministarstvo, u suradnji s nadležnim entitetskim i tijelima Brčko Distrikta BiH, uspostavlja sustav praćenja i ocjenjivanja BiH za sektor i slijedi smjernice i najbolje prakse EU kojima se progresivno uvodi Zajednički okvir za praćenje i ocjenjivanje EU.
- (2) Sustav praćenja i ocjenjivanja BiH omogućuje transparentan mehanizam za ocjenu utjecaja politika koje se provode na svim razinama vlasti glede njihove socijalne, financijske i gospodarske učinkovitosti.
- (3) Rezultati ocjena pojedinačnih i ukupnih mjera politike bit će objavljavani i uključivat će preporuke o potrebi prilagodbe i unapređenja.
- (4) Na temelju izvješća o praćenju i ocjeni koji se daju odgovarajućim upravnim tijelima na njihov pregled i razmatranje, Ministarstvo i nadležno tijelo postići će

sporazum o prilagodbi koju je potrebno uvesti i o vremenskom rasporedu te prilagodbe.

Članak 23.

(Godišnja izvješća BiH u sektoru)

- (1) Ministarstvo sačinjava godišnje izvješće o stanju u sektoru poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja BiH za prethodnu godinu.
- (2) Izvješće je utemeljeno na prethodno dostavljenim izvješćima koje pripremaju nadležna entitetska i tijela Brčko Distrikta BiH.
- (3) Ministarstvo dostavlja izvješće Vijeću ministara BiH na razmatranje, najkasnije do 30. svibnja tekuće godine, a Vijeće ministara BiH dostavlja ga na usvajanje Parlamentarnoj skupštini BiH, najkasnije do 30. lipnja tekuće godine.
- (4) Nadležna entitetska i tijela Brčko Distrikta BiH obvezna su Ministarstvu dostavljati godišnja izvješća o sektoru poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja, najkasnije do 30. ožujka tekuće godine.
- (5) Godišnje izvješće sadrži ocjenu stanja u sektoru poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja, mjere sektorske politike poduzete u prethodnoj godini te prijedlog i način provođenja mjera politike u sektoru poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja za iduće razdoblje.
- (6) Godišnje izvješće izrađuje Ministarstvo ili pravna osoba ili ustanova koju za to ovlasti, sukladno propisima koje donosi ministar.
- (7) Godišnje izvješće o stanju u sektoru poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja u prethodnoj godini objavljuje se u obliku službene publikacije Ministarstva.

POGLAVLJE VI. INSPEKCIJSKI NADZOR

Članak 24.

(Upravni i inspeksijski nadzor)

- (1) Ministarstvo provodi upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, kao i upravni nadzor nad institucijama, ustanovama i organizacijama u obavljanju poslova određenih ovim Zakonom.
- (2) Inspeksijski nadzor nad primjenom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega provode nadležna entitetska i tijela Brčko Distrikta BiH posredstvom nadležnih inspeksijskih službi.
- (3) Ministarstvo, u suradnji s nadležnim entitetskim i tijelima Brčko Distrikta BiH, osigurava redovitu obuku inspektora i jedinstvenu primjenu procedura rada i mjera u sektoru poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja sukladno zahtjevima za integracije u EU.
- (4) Inspeksijske službe za sektor poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja nadležnih entitetskih i tijela Brčko Distrikta BiH surađuju s Ministarstvom, upravnim organizacijama u njegovu sastavu, kantonalnim službama, institutima i drugim organizacijama, te poljoprivrednim stručnjacima u BiH i inozemstvu.

POGLAVLJE VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 25.

(Rok za donošenje propisa i uspostavu institucija)

- (1) Ministarstvo je dužno u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona izraditi strategije BiH i akcijske planove za poljoprivredu, prehranu i ruralni razvoj, sukladno članku 7. ovoga Zakona.
- (2) Nadležna entitetska i tijela Brčko Distrikta BiH te niže razine vlasti dužni su započeti usklađivanje svojih propisa u

sektoru poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja s ovim Zakonom i osigurati odgovarajuća sredstva, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

- (3) Ministarstvo i nadležna entitetska i tijela Brčko Distrikta BiH, osim propisa predviđenih pojedinim člancima ovoga Zakona, mogu donijeti i druge propise potrebne za primjenu ovoga Zakona u roku od godinu dana.
- (4) Ministarstvo je dužno u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti podzakonske akte propisane ovim Zakonom.
- (5) Ministarstvo će uspostaviti organizacijske jedinice za koordinaciju informacija u sektoru poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja te u sustavu praćenja i ocjenjivanja, kako je određeno ovim Zakonom, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (6) Ministarstvo će, u suradnji s nadležnim entitetskim i tijelima Brčko Distrikta BiH, započeti uspostavu poljoprivrednog tržišnog informacijskog sustava u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (7) Ministarstvo će uspostaviti Savjetodavno vijeće u roku od šest mjeseci od dana usvajanja ovoga Zakona.

Članak 26.

(Usklađivanje propisa)

Zakonski i podzakonski propisi koji se primjenjuju u području poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja bit će usklađeni s ovim Zakonom najkasnije u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 27.

(Stupanje Zakona na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

PSBiH broj 194/08

15. svibnja 2008. godine
Sarajevo

Predsjedatelj Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH dr. Milorad Živković , v. r.	Predsjedatelj Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH Sulejman Tihijć , v. r.
--	---

PRILOG I.

LISTA

Broj u Briselskoj nomenklaturi	Opis proizvoda
Poglavlje 1.	Žive životinje
Poglavlje 2.	Meso i jestivi mesni otpaci
Poglavlje 3.	Riba, ljuskari i mekušci
Poglavlje 4.	Mliječni proizvodi; ptičja jaja; prirodni med
Poglavlje 5.	
05.04.	Crijeva, mokraćni mjehuri i stomaci životinja (osim ribe), cijeli i njihovi dijelovi
05.15.	Proizvodi životinjskog podrijetla, koji nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu; mrtve životinje iz Poglavlja 1. ili Poglavlja 3. neuporabljivi za ljudsku prehranu
Poglavlje 6.	Živo drveće i druge biljke; lukovice, korijenje i slično; rezano cvijeće i ukrasno lišće
Poglavlje 7.	Jestivo povrće, određeno korijenje i gomolje
Poglavlje 8.	Jestivo voće i orašasti plodovi; kora lubenica ili citričnog voća
Poglavlje 9.	Kava, čaj i začini, osim čaja Maté (Glava 0903)
Poglavlje 10.	Žitarice
Poglavlje 11.	Proizvodi mlinske industrije; slad i škrob; gluten; inulin

Poglavlje 12.	Uljano sjemenje i plodovi; razno zmevlje, sjeme i plodovi; industrijsko i ljekovito bilje; slama i stočna hrana
Poglavlje 13.	
ex 13.03.	Pektin
Poglavlje 15.	
15.01.	Masnoće i druge pročišćene svinjske masnoće; pročišćene masnoće peradi
15.02.	Nepročišćene masnoće goveda, ovaca ili koza; loj (uključujući "premijer džus") koji se dobiva iz ovih masnoća
15.03.	Stearin od svinjske masnoće, oleostearin i lojni stearin; ulje od svinjske masti, oleo-ulje i ulje od loja, nemulgirano, nemiješano niti na drugi način pripremljeno
15.04.	Masti i ulja, riba i morskih sisavaca, pročišćeni ili nepročišćeni
15.07.	Nehlapiva biljna ulja, u tekućem ili krutom stanju, sirova, rafinirana ili pročišćena
15.12.	Masti i ulja životinjskog ili biljnog podrijetla, hidrogenizirani, ali dalje nepripremljeni
15.13.	Margarin, pripravci od masti i druge pripremljene jestive masnoće
15.17.	Ostaci od razlaganja masnih tvari, životinjskih ili biljnih vrsta voska
Poglavlje 16.	Preradevine od mesa, ribe, ljuskavaca ili mekušaca
Poglavlje 17.	
17.01.	Šećer od šećerne trske i šećerne repe u krutom stanju
17.02.	Ostali šećeri, šećerni sirupi; umjetni med (bez obzira je li pomiješan s prirodnim medom); karamelni
17.03.	Melase s ili bez dodatka boje
17.05.	Aromatizirani ili obojeni šećeri, sirupi i melase, ali ne uključujući voćne sokove koji sadrže dodani šećer u bilo kojem omjeru
Poglavlje 18.	
18.01.	Kakao u znu, cijeli ili lomljeni, sirovi ili prženi
18.02.	Ljuske, kore, opne i ostali otpaci kakaa
Poglavlje 20.	Proizvodi od povrća, voća i ostalih dijelova biljke
Poglavlje 22.	
22.04.	Mošt od grožđa, u fermentaciji ili s fermentacijom bez dodavanja alkohola
22.05.	Vino od svježeg grožđa; mošt od grožđa s fermentacijom bez dodavanja alkohola
22.07.	Druga fermentirana pića (npr. jabukovača, kruškovača i medovina)
ex 22.08.	
ex 22.09.	Etilni alkohol ili neutralni alkohol, bez obzira je li denaturiran, bilo koje jačine, dobiven iz poljoprivrednih proizvoda navedenih u Dodatku I. Ugovora, osim likera i drugih alkoholnih pića i miješanih alkoholnih pripravaka (poznato kao "ekstrakti koncentrata") za proizvodnju pića
ex 22.10.	Ocat i nadomjesci za ocat
Poglavlje 23.	Ostaci i otpaci prehrambene industrije; pripremljena životinjska hrana
Poglavlje 24.	
24.01.	Nepreradeni duhan, duhanski otpaci
Poglavlje 45.	
45.01.	Pluto prirodno, sirovo, drobljeno, granulirano ili mljeveno; otpaci od pluta
Poglavlje 54.	
54.01.	Lan, sirovi ili preradeni, ali nepredeni; kučina i laneni otpaci (uključujući prede i raščupane tekstilne materijale)
Poglavlje 57.	
57.01.	Konoplja (<i>Cannabis sativa</i>), sirova ili preradivana, ali nepreradena; kučina i otpaci od konoplje (uključujući otpatke od prede i raščupane tekstilne materijale).

Na osnovu člana IV 4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 28. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 29. aprila 2008.

године, и на 17. сједници Дома народа, одржаној 15. маја 2008. године, усвојила је

ЗАКОН

О ПОЉОПРИВРЕДИ, ИСХРАНИ И РУРАЛНОМ РАЗВОЈУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ГЛАВА I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет)

(1) Циљеви овог закона су да утврди:

- оквир за институционалне структуре, надлежности, одговорности, линије извјештавања, прописе, механизме координације, процесе консултација, права, обавезе и спровођење мјера на свим нивоима власти у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: БиХ) које су укључене у развој сектора пољопривреде, исхране и руралног развоја;
- оквир и механизме за јачање конкурентности, квалитета пољопривредних и прехранбених производа, те примјену стандарда који су потребни за остваривање динамичнијег развоја у сектору пољопривреде, исхране и руралног развоја;
- оквир и механизме који су потребни за припрему придруживања и уласка у Европску унију (у даљем тексту: ЕУ) и испуни све обавезе одређене међународним споразумима у вези са сектором пољопривреде, исхране и руралног развоја у БиХ;
- оквир за обезбјеђивање усклађености секторских стратегија и агроекономских политика, посебних мјера за спровођење и процедура за спровођења који су потребни за координан развој сектора пољопривреде, исхране и руралног развоја БиХ;
- оквирне циљеве сектора пољопривреде исхране и руралног развоја и дефинише оквирне мјере које су потребне за њихово остварење.

(2) Овим законом утврђују се дефиниције термина који ће се користити у секторским прописима, циљеви, принципи, механизми развоја политика у сектору пољопривреде, исхране и руралног развоја, структуре и надлежности на свим нивоима власти, структуре и службе институционалне подршке, њихове функције и везе, механизми за мониторинг и евалуацију (праћење и оцјену), те управни и инспекцијски надзор.

Члан 2.

(Обим сектора)

Сектор пољопривреде, исхране и руралног развоја обухвата:

- пољопривреду и исхрану (примарну производњу, прераду и дистрибуцију пољопривредно-прехранбених производа);
- рурални развој;
- шумарство и производе шумарства (у области интеграција у ЕУ);
- рибарство и рибље производе;
- водопривреду (у сектору пољопривреде и руралног развоја);
- пољопривредну механизацију, опрему и објекте;
- пољопривредно земљиште;
- агросредину;

- i) трговину пољопривредним и прехрамбеним производима (домаћа и спољна);
- j) ветеринарство и здравље животиња (жива стока);
- k) здравље и заштиту биља.

Члан 3.

(Значење појединих израза)

Изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- a) *пољопривредни производ* подразумева производе биљне производње, сточарства и рибарства, те производе првог степена њихове прераде. Листа пољопривредних производа дата је у Анексу I, који је саставни дио овог закона;
- b) *пољопривредна дјелатност* подразумева привредну дјелатност која обухвата биљну и сточарску производњу и с њима повезане услужне дјелатности у складу са стандардном класификацијом дјелатности у БиХ, те очување земљишта у добром пољопривредном стању и стању животне средине;
- c) *пољопривредно газдинство* подразумева производну јединицу, и с техничког и привредног гледишта, којом се једнообразно руководи и која се бави производњом пољопривредних производа; или одржава земљиште које се више не користи за производњу у добром пољопривредном и стању животне средине. Газдинство се може бавити и другим додатним (непољопривредним) производним и услужним дјелатностима;
- d) *носилац пољопривредног газдинства* подразумева физичко или правно лице, или групу физичких и правних лица у складу са статусом који има група и њени чланови према законима у БиХ, а чије се газдинство налази на територији БиХ, те обавља пољопривредну дјелатност и регистровано је у Регистру пољопривредних газдинстава као носилац газдинства;
- e) *агросредина* подразумева методе пољопривредне производње које су у складу са принципима заштите и побољшања квалитета животне средине, крајолика и његових обиљежја, природних ресурса, земљишта и генетске разноликости;
- f) *пољопривредни отпад* подразумева сваку супстанцу коју пољопривредни произвођач одлаже или намјерава или је обавезан да одложи. Под тим се не подразумевају фекалне материје, слама и остале природне безопасне материје из пољопривредне производње које се даље користе у пољопривредној производњи или за производњу енергије из биомасе која се добија кроз процесе и методе које не штете животnoj средини и не угрожавају здравље људи;
- g) *одрживи развој* подразумева развој који уз задовољавање потреба садашњих не угрожава могућности будућих генерација да задовоље своје потребе. То укључује потребу ограничавања употребе ресурса и производње отпада на ниво који неће нарушити стабилност и квалитет екосистема;
- h) *рурални развој* подразумева скуп политика, мјера и активности чији је циљ свеобухватан економски, социјални и културни напредак становништва руралних подручја и које се планирају и спроводе уз уважавање принцип одрживог развоја и очувања и унапређења квалитета животне средине;

- i) *план руралног развоја* подразумева низ мјера чији је циљ побољшање конкурентности пољопривреде и шумарства; побољшање квалитета животне средине и села; подстицање диверзификовања (разноликости) привредних активности и побољшање квалитета живота у руралним подручјима;
- j) *рибарство* подразумева дјелатности које обухватају узгој, заштиту, риболов, промет и коришћење рибе и рибље икре, ракова, шкољки и мекушаца, те других животиња у риболовним водама;
- k) *органски производ* подразумева пољопривредни производ који је произведен према принципима органске пољопривредне производње, који укључују специфичне методе органске производње на пољопривредном газдинству, као и дјелатности укључене у даљу прераду, паковање и значавање производа у складу са циљевима, принципима и правилима одређеним законом;
- l) *пољопривредно-прехрамбени бизнис* подразумева сваку активност без обзира да ли је профитна или не, или да ли је предузима приватни или јавни субјект, извршавајући било коју од активности у погледу било које фазе производње, прераде и дистрибуције пољопривредних и прехрамбених производа;
- m) *исхрана* подразумева приступ и расположивост висококвалитетне и здравствено исправне хране, односно сваке материје или производа прерађеног, дјелимично прерађеног или непрерађеног, а намијењеног конзумирању људи или се може очекивати да ће га људи конзумирати и односи се на све производе агроиндустријског комплекса од њиве до трпезе;
- n) *аутохтона врста и пасмине животиња* подразумева скуп животиња исте врсте, које се, због заједничког поријекла и прилагођавања специфичним животним приликама, међусобно подударају у значајним пасминским ознакама и својствима, морфолошке и физиолошке природе. Та својства животиње једне пасминске групе морају безбједно преносити на своје потомство;
- o) *традиционална производња и традиционални производ на бази биљних и животињских компоненти* подразумева производњу биљних, животињских и производа на бази биља и животињских супстанци, која се, у односу на конвенционалну производњу, разликује по начину производног процеса, а у складу са добром произвођачком праксом и без обзира на мјесто поријекла. Традиционални производ је производ који, у односу на сличне производе исте категорије, има карактеристике које га разликују од осталих конвенционалних производа, без обзира на мјесто поријекла. Традиционални производ мора бити сачињен од традиционалне сировине или имати традиционалан састав или традиционалан начин производње и/или прераде;
- p) *сљедивост (могућност праћења)* јесте могућност улажења у траг хране, хране за животиње, животињи која производи храну, односно служи за производњу хране, сировине или материји која је намијењена уграђивању или се очекује да ће бити уграђена у храну или храну за животиње, у свим фазама производње, прераде и дистрибуције.

ГЛАВА II - ЦИЉЕВИ И МЈЕРЕ ПОЛИТИКЕ
ПОЉОПРИВРЕДЕ, ИСХРАНЕ И РУРАЛНОГ РАЗВОЈА У
БиХ

Члан 4.

(Оквирни секторски циљеви у БиХ)

- (1) Циљеви секторске политике БиХ су:
- активирање неискоришћених природних и људских ресурса, развој одрживог конкурентног и динамичног сектора пољопривреде, шумарства и исхране;
 - повећање степена задовољавања потреба становништва сопственом храном и замјена увоза хране домаћом производњом за коју постоје природни и други услови те смањење спољнотрговинског дефицита пољопривредно-прехрамбених производа;
 - обезбјеђивање усклађивања и интеграције сектора у ЕУ и глобално тржиште;
 - подстицање диверзификације економских активности, побољшање запослености, те општих услова за остварење прихода и квалитета живота у руралним подручјима;
 - обезбјеђивање приступа и расположивости висококвалитетне, приступачне и безбједне хране;
 - обезбјеђивање рационалне употребе и заштите природних ресурса и биодиверзитета;
 - омогућавање примјереног животног стандарда и придonoшење стабилности пољопривредног дохотка и прехрамбене безбједности становништва које се у што већој мјери подмирује домаћим конкурентним пољопривредним производима.

Члан 5.

(Оквир мјера политике у пољопривреди и руралном развоју)

- (1) Мјере подршке за пољопривреду и рурални развој за БиХ постепено ће се прилагођавати на свим нивоима власти, с циљем усклађивања са врстама мјера у ЕУ. Мјере се, у ширем смислу, сврставају у следеће категорије:
- мјере политике за подршку пољопривредних тржишта,
 - мјере политике руралног развоја.
- (2) Мјере политике за подршку пољопривредних тржишта оквирно се дијеле у следеће групе:
- мјере за побољшање квалитета*: укључују одређене производе за које БиХ има конкурентску предност у области производње, прераде и трговине тих производа;
 - мјере директне подршке пољопривредним газдинствима*: укључују плаћања по хектару и/или по грлу (у вези са мјерама за повећање пољопривредних газдинстава и конкурентности);
 - мјере спољне трговине*: у складу са међународним трговинским споразумима.
- (3) Мјере политике руралног развоја дијеле се у три основне групе, и то:
- мјере за повећање конкурентности*: укључују мјере за повећање инвестиција у пољопривредна газдинства и прехрамбену индустрију, подршку службама за едуковање у сектору, подршку раном пензионисању, подршку младим пољопривредницима, подршку развоју инфраструктуре у руралним подручјима и остале сличне мјере везане за конкурентност руралног подручја,

- мјере за заштитиу руралне околине*: укључују мјере за мање повољна рурална подручја, подршку програмима агросредине укључујући и органску производњу, интегралну производњу, производњу прихватљиву за животну средину, подршку добробити животиња и друге мјере у вези са руралном околином,
 - мјере за диверзификовање активности у руралним подручјима и мјере за побољшање квалитета живота у руралним подручјима*: укључују подршку допунским дјелатностима и непољопривредним услугама, мјере за побољшање села и очување природног и културног наслеђа у руралним подручјима и с тим повезане мјере.
- (4) Детаљне мјере подршке и механизми за њихово спровођење одређују се секторским стратегијама за пољопривреду, исхрану и рурални развој у БиХ и акционим плановима, као што је одређено у чл. 7. и 12. овог закона.

Члан 6.

(Примјена оквирних циљева и мјера)

- (1) Циљеви и мјере одређени у Глави II чл. 4. и 5. овог закона обезбјеђују оквир за развој и спровођење свих секторских политика, прописа, програма и мјера које се предузимају на свим нивоима управе у БиХ.
- (2) Министарство спољне трговине и економских односа БиХ (у даљем тексту: Министарство) одговорно је да обезбједи да су све секторске политике, прописи, програми и мјере које се предузимају на свим нивоима управе у БиХ у складу са овим оквирним циљевима и мјерама.

ГЛАВА III - НАДЛЕЖНОСТИ НА СВИМ НИВОИМА
ВЛАСТИ У СЕКТОРУ ПОЉОПРИВРЕДЕ, ИСХРАНЕ И
РУРАЛНОГ РАЗВОЈА

Члан 7.

(Надлежности Министарства)

Министарство је надлежно за:

- дефинисање оквира агроекономских политика у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Брчко Дистрикт БиХ);
- обезбјеђивање ефективног хармонизовања, координације, спровођења и праћења стратегија у БиХ и акционих планова за сектор пољопривреде, исхране и руралног развоја;
- доношење стратегија које обезбјеђују:
 - прецизну дефиницију ширих и посебних циљева сектора,
 - очекиване резултате сектора (критеријуми успешног дјеловања) који се утврђују на прецизан, поуздан и мјерљив начин,
 - оквир мјера политике и механизма спровођења,
 - механизме мониторинга и евалуације, укључујући утврђивање мјера успешности, индикатора, институција одговорних за прикупљање података и процедуре евалуације;
- редовно (најмање једном годишње) мониторинг и евалуацију спровођења стратегија и оцјену појединачних агроекономских политика, њихове ефективности и ефикасности, те њихов допринос свеукупним циљевима сектора, и финансијски и економски, те давање смјерница за усклађивање мјера у складу са резултатима таквих анализа;

- e) координирање свих инструмената политике како би се обезбједило да су у складу са стратегијама сектора у БиХ и одговарајућим међународним споразумима;
- f) редовно ревидирање и ажурирање стратегија БиХ и акционих планова (и/или у складу са циклусима политике ЕУ) уз потпуну консултацију и договор са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ и другим одговарајућим институцијама;
- g) обезбјеђивање хармонизације и координације секторских програма, закона, прописа и мјера неопходних за преговарање и испуњавање одговарајућих међународних обавеза, укључујући све неопходне услове у вези са европским интеграцијама на свим нивоима власти;
- h) обезбјеђивање успостављања и координирање свих неопходних институција и других тијела, координирање развоја неопходних мјера и процедура за испуњавање међународних обавеза и трговинских стандарда у ономе што се односи на сектор пољопривреде, исхране и руралног развоја БиХ и њиховог усклађивања и интеграције у ЕУ;
- i) обезбјеђивање успостављања и развоја неопходних механизма консултације, комуникације, координације и сарадње са властима на свим нивоима који су релевантни за ефективно управљање сектором пољопривреде, исхране и руралног развоја БиХ;
- j) обезбјеђивање промоције и ширење научних сазнања и иновативних пракси у сектору пољопривреде, исхране и руралног развоја БиХ у координацији са свим осталим релевантним тијелима;
- k) обезбјеђивање испуњења, досљедност и обухватност свих обавеза извјештавања према међународним споразумима и домаћим законима и прописима, а у вези са сектором пољопривреде, исхране и руралног развоја БиХ;
- l) обезбјеђивање припреме годишњих извјештаја о стању у сектору;
- m) обезбјеђивање ефективног координирања свих инспекцијских служби у сектору пољопривреде, исхране и руралног развоја у БиХ;
- n) усмјеравање и надзор Канцеларије за ветеринарство БиХ, Управе БиХ за заштиту здравља биља и Управе за хармонизацију система плаћања, чија се права и обавезе одређују законима и другим прописима;
- o) обезбјеђивање координације са Агенцијом за безбједност хране БиХ као што је одређено чланом 11. овог закона.

Члан 8.

(Надлежности органа ентитета и Брчко Дистрикта БиХ)

Органи ентитета и Брчко Дистрикта БиХ надлежни су за:

- a) дефинисање, управљање и спровођење посебних стратегија сектора, агроекономских политика, програма и мјера на територијама ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, извршавање свих законодавних, управних и других задатака који се односе на ефективно управљање у сектору пољопривреде, исхране и руралног развоја;
- b) обезбјеђивање усклађености својих стратегија, акционих планова, политика, програма, закона и других прописа у складу са утврђеним оквирима БиХ;
- c) предузимање свих радњи и успостављање и ефективно дјеловање свих неопходних механизма за

успјешно спровођење стратегија БиХ и закона у утврђеним временским оквирима;

- d) подржавање Министарства у обављању ефективног мониторинга и евалуације спровођења стратегија и појединачних политика, њихове ефективности и ефикасности, те њиховог доприноса укупним финансијским и економским циљевима сектора, те усклађивање мјера политике са резултатима анализа и препорука;
- e) подржавање развоја свих неопходних институција и других тијела како би обезбједили испуњавање међународних обавеза и трговинских стандарда у ономе што се односи на сектор пољопривреде, исхране и руралног развоја и њихове хармонизације и интеграције у ЕУ;
- f) подржавање и активно учешће у успостављању и развоју неопходних механизма консултације, комуникације, координације и сарадње са свим нивоима власти који су релевантни за ефективно управљање сектором пољопривреде, исхране и руралног развоја БиХ;
- g) подржавање и активан допринос у испуњавању, досљедности и обухватности свих обавеза извјештавања према међународним споразумима, домаћим законима и другим прописима, а у вези са оним што се односи на сектор пољопривреде, исхране и руралног развоја БиХ;
- h) подржавање и помоћ Министарству у обезбјеђивању јединствене примјене процедуре рада и мјера у управном и инспекцијском надзору у сектору пољопривреде, исхране и руралног развоја;
- i) пружање информација како би подржали припрему годишњег извјештаја БиХ у складу са временским распоредом Министарства и задовољавање захтјева за информацијама како би подржали међународне обавезе извјештавања БиХ.

Члан 9.

(Надлежности кантона и општина)

Органи кантона и општина надлежни су за:

- a) обезбјеђивање ефективног усклађивања, координирања, спровођења и мониторинга стратегија, агроекономских политика, програма и буџетских планова у складу са стратешким оквирима и оперативним плановима БиХ и ентитета;
- b) подржавање консултативног процеса за развој секторских стратегија и акционих планова обезбјеђивањем учешћа у одређеним радним тимовима и активним учешћем у јавним расправама;
- c) обезбјеђивање неопходних информација за дјеловање система мониторинга и евалуације БиХ, као и за коришћење прикупљених података за побољшање процеса годишњег планирања и спровођења политика;
- d) годишње прилагођавање и редифинисање мјера политике/програма у складу са налазима система мониторинга и евалуације БиХ;
- e) обезбјеђивање ефективне и ефикасне сарадње са свим институцијама одговорним за управљање сектором пољопривреде, исхране и руралног развоја, укључујући и Савјетодавно вијеће одређено у члану 18. овог закона и друге релевантне институције;

- f) обезбјеђивање да предузете акције прати јасан консултативни процес, те да рад буде јаван;
- g) припрему и достављање надлежним органима ентитета годишње извјештаје о успјешности дјеловања агроекономских политика, о евалуацији њиховог утицаја на сектор пољопривреде, исхране и руралног развоја, како би подржали систем мониторинга и евалуације БиХ у складу са свим захтјевима

Члан 10.

(Управне организације у оквиру Министарства)

- (1) Управне организације у оквиру Министарства су:
 - a) Канцеларија за ветеринарство БиХ;
 - b) Управа БиХ за заштиту здравља биља;
 - c) Канцеларија за хармонизацију и координацију система плаћања.
- (2) Министарство утврђује јасне механизме координације, смјернице и процедуре за извјештавање за све управне организације у оквиру Министарства, а у складу са најбољим праксама ЕУ, обезбјеђујући да управне организације остану главне компоненте за сврхе екстерног извјештавања, на начин прописан законом.
- (3) Министарство успоставља ефективне механизме за сарадњу и координирање свих институција које пружају услуге подршке управним организацијама, у сектору пољопривреде, исхране и руралног развоја, у оквиру Министарства.
- (4) Министарство координира и учествује у процесу развоја:
 - a) свеукупних политика за одговарајући сектор у којем дјелују управне организације;
 - b) нових прописа и аката о спровођењу, а у складу са испуњавањем обавеза према захтјевима ЕУ у областима у којима дјелују управне организације.

Члан 11.

(Агенција за безбједност хране БиХ и политика исхране)

- (1) Министарство учествује у процесу израде техничких и других прописа у области безбједности хране заједно са релевантним институцијама одговорним за управљање политикама из области здравства у БиХ, а којим координира Агенција за безбједност хране БиХ (у даљњем тексту: Агенција), у складу са својим надлежностима одређеним Законом о храни ("Службени гласник БиХ", број 50/04)
- (2) Министарство пружа подршку субјектима у пословању са храном како би се оспособили за испуњавање услова одређених у Глави VII Закона о храни - "Обавезе субјеката у пословању са храном".
- (3) Министарство учествује у управљању ризиком и управљању кризама као дио интегрисане мреже организација, којом координира Агенција, а које дјелују у области безбједности хране, као што је прописано чланом 54.1. х) Закона о храни.
- (4) Министарство, Агенција и друга надлежна министарства, уз консултације са осталим релевантним организацијама, надлежни су за заједничко припремање и подношење предлога за обезбјеђивање постепеног раздвајања надлежности за управљање ризиком и процјену ризика за безбједност хране на државном нивоу те временског оквира за спровођење.

Члан 12.

(Рурални развој)

- (1) Основе за реализовање политике руралног развоја БиХ одређују се Стратешким планом руралног развоја БиХ (у даљњем тексту: Стратешки план БиХ).
- (2) Стратешким планом БиХ дефинишу се циљеви руралног развоја, утврђују програми, мјере и друге активности за постизање ових циљева, успостављају механизми мониторинга и евалуације, те оквирно утврђују потребна финансијска средства и процедуре за њихово коришћење. Стратешки план БиХ основа је за усмјеравање свих планова и програма руралног развоја донесених на свим нивоима власти у БиХ.
- (3) Одлуку о приступању изради Стратешког плана БиХ доноси Министарство. Нацрт стратешког плана БиХ израђује интерресорна комисија чији састав одређује Министарство и релевантни органи ентитета и Брчко Дистрикта БиХ.
- (4) Стратешки план БиХ усваја Парламентарна скупштина БиХ на предлог Савјета министара БиХ за период од највише седам година.
- (5) Министарство припрема и једном годишње извјештава Парламентарну скупштину БиХ о реализацији Стратешког плана БиХ.
- (6) Надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта БиХ припремају програме руралног развоја и достављају их на усвајање законодавним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ. Програми руралног развоја ентитета и Брчко Дистрикта БиХ треба да буду усаглашени за Стратешким планом БиХ.
- (7) Ентитети и Брчко Дистрикт БиХ, својим програмима руралног развоја, утврђују приоритете, обиме и механизме финансирања програма руралног развоја, а на основу планираних и расположивих буџетских и других средстава, и уз усаглашеност са Стратешким планом БиХ.
- (8) Кантони у Федерацији БиХ, на основу овог и других закона, те у складу са расположивим буџетским и другим средствима, могу припремати, усвајати и реализовати програме руралног развоја.
- (9) Јединице локалне самоуправе, на основу овог и других релевантних закона, могу планирати и у складу са расположивим буџетским и другим средствима реализовати пројекте и мјере руралног развоја.
- (10) Сви нивои власти на којима се утврђују и усвајају планови, програми, пројекти и мјере руралног развоја одговорни су за утврђивање регулаторних и оперативних механизма за одобравање, реализацију, надзор над реализацијом и извјештавање о реализованим програмима, пројектима и мјерама руралног развоја.
- (11) Сви нивои власти на којима се утврђују и усвајају планови руралног развоја обавезни су да, на захтјев Министарства, сарађују и обезбјеђују информације о планираним и реализованим програмима, пројектима и мјерама руралног развоја.
- (12) Министарство обезбјеђује да су све одлуке у вези са планирањем, на свим нивоима власти, донесене у договору, координацији и сарадњи, те уз активно учешће представника свих одговорних институција и заинтересованих страна које су укључене у рурални развој, а у складу са добрим праксама ЕУ.
- (13) С циљем обезбјеђивања ефективног усклађивања и координације приликом спровођења Стратешког плана

БиХ, Министарство ће успоставити организациону јединицу за координацију руралног развоја (у даљњем тексту: Јединица руралног развоја), која обавља следеће послове:

- a) координира, прикупља, групише и обједињује податке о актуелном стању руралних подручја у БиХ;
- b) координира, израђује специфичне мјере руралног развоја потребне за обезбјеђивање ефективног спровођења Стратешког плана БиХ;
- c) обезбјеђује подршке и смјернице свим нивоима управе у развоју интегрисаних програма руралног развоја уз коришћење учесничког метода планирања према добрим праксама ЕУ, а у сугласности са Стратешким планом БиХ;
- d) пружа подршку у планирању оквирних буџета за програме руралног развоја, чија средства се обезбјеђују у БиХ, од међународне заједнице и корисника програма руралног развоја;
- e) развија процедуре оцјене, одобравања, плаћања и контроле везано за специфичне мјере руралног развоја у сарадњи са Канцеларијом за хармонизацију и координацију система плаћања;
- f) пружа подршку нижим нивоима власти у координацији договорених програма руралног развоја са другим министарствима и осталим заинтересованим странама;
- g) развија и спроводи ефективни систем мониторинга и евалуације програма руралног развоја укључујући Комитет за мониторинг руралног развоја БиХ и обезбјеђује службу секретаријата за подршку његовом функционисању;
- h) у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, припрема и обезбјеђује све релевантне извјештаје о напретку у имплементирању Стратешког плана БиХ и повезаних програма на свим нивоима власти, које произлазе из међународних обавеза.

Члан 13.

(Одговорност и обавезе за хармонизацију система плаћања)

- (1) С циљем обезбјеђивања хармонизације система плаћања које обављају надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, у сврху подршке мјерама политике у сектору пољопривреде, исхране и руралног развоја, Министарство је одговорно за досљедност, транспарентност и координацију система плаћања.
- (2) С циљем јачања и хармонизовања постојећих система плаћања, пракси и процедура у ентитетима и Брчко Дистрикту БиХ, Министарство испуњава следеће задатке:
 - a) у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, развија правни оквир за успостављање и развој институционалних структура за подршку у спровођењу мјера политике и привлачења средстава ЕУ и средстава из других међународних фондова;
 - b) успоставља јединствене праксе и процедуре функција одобравања, извршења и рачуноводствених трансакција у сектору пољопривреде, исхране и руралног развоја, које ће бити примјењене у ентитетима и Брчко Дистрикту БиХ;
 - c) усаглашава систем управне контроле у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, који ће обезбиједити транспарентност и

доступност података о свим мјерама подршке и исплатама;

- d) у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, успоставља функције контроле;
- e) промовише уједначену примјену процедура за исплате и захтјеве на свим нивоима, а који су у складу са правилима ЕУ;
- f) координира обуку особља на свим нивоима како би се обезбиједила јединствена примјена процедура и исправно спровођење мјера;
- g) пружа помоћ у успостављању регистара из члана 14. овог закона и других евиденција и координира рад одговарајућих служби техничких тимова на свим нивоима у сврху конзистентне примјене система референтне регистрације и система складиштења података у оквиру свеобухватног техничког оквира;
- h) остварује комуникацију са платним организацијама и другим интерним и екстерним органима у погледу процедура и размјене података у статистичке и друге сврхе по захтјеву;
- i) успоставља ефективни хармонизовани систем мониторинга и евалуације, у складу са најбољом европском праксом;
- j) идентификује и помаже у развоју других релевантних служби с циљем промовисања пољопривредних и прехрамбених производа;
- k) идентификује и помаже у развоју и спровођење мјера увозно-извозног режима и интервенције на тржишту.

Члан 14.

(Регистри)

- (1) С циљем спровођења мјера за пружање подршке развоју сектора пољопривреде, исхране и руралног развоја, као и за потребе планирања и анализа у области пољопривреде, исхране и руралног развоја, Министарство координира успостављањем и развојем јединствених регистара, а спровођење врше надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, у складу са захтјевима Европске уније, како слиједи:

- a) *Регистар пољопривредних газдинстава БиХ*: овај регистар уводи систем за идентификацију подносилаца захтјева за средства подршке. Овим регистром ће такође бити обезбијеђена кључна референца у систему регистра идентификовања животиња, успостављањем утврђеног и јединственог система за евидентирање идентитета сваког пољопривредног произвођача који поднесе захтјев за подршку.
- b) *Регистар клијенаца БиХ*: у овом регистру евидентира се идентитет и регистрација лица која остварују право на средства из мјера подршке или друге услуге владе. Он ће садржавати евиденцију свих правних и физичких лица која примају средства подршке у пољопривреди, исхране и руралног развоја из буџетских средстава БиХ. Овом евиденцијом обухваћени су и трговци, увозници, извозници и прерађивачи пољопривредних и прехрамбених производа.
- c) *Регистар идентификовања животиња БиХ*: овај регистар односи се на систем идентификовања и регистрација животиња, и примарно регистратора говеда, ситну стоку и друге животиње, користећи регистар пољопривредних газдинстава као кључну

референцу за обезбјеђивање јединственог система идентификација животиња.

- d) *Систем идентификација земљишних парцела БиХ*: овим регистром обезбјеђује се јединствен идентификациони систем пољопривредних земљишних парцела и евидентира њихов географски положај, величину границе и друге релевантне информације.
- (2) Процедуре уписа, одржавања и брисања података из регистра из става (1) овог члана прописује Савјет министара БиХ, у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ.
- (3) Осим наведених регистра из става (1) овог члана, могу се водити други регистри и евиденције у складу са овим законом и другим прописима.
- (4) Основица за вођење регистра и евиденција, те њихово повезивање је јединствени идентификациони број који је обавезан за све регистре и евиденције из става (1) овог члана. Структуру јединственог идентификационог броја прописује Савјет министара БиХ.
- (5) Упис у регистре је обавезан за сва физичка и правна лица која желе да остварују корист од мјера подршке и других услуга у сектору пољопривреде, исхране и руралног развоја.
- (6) Министарство је одговорно да обезбједи координацију, усклађивање и интеграцију регистра, проток информација, њихов међусобни однос и повезаност, те њихово постепено усклађивање са захтјевима ЕУ. Сваку промјену система, процеса и процедура регистрација одобрава министар, у сарадњи са ентитетима и Брчко Дистриктом БиХ.

Члан 15.

(Базе података)

- (1) Министарство је надлежно за успостављање интегрисаног система базе података за повезивање регистарских података и осталих релевантних информационих система с циљем обезбјеђивања техничке усаглашености постојећих и нових база података, у складу са најбољим праксама ЕУ.
- (2) Министарство може затражити и користити постојеће изворе података који су доступни на свим нивоима власти, из дјелокруга јавних институција и агенција, и других овлашћених тијела. Ове информације дају се на располагање бесплатно, у разумном року који одреде Министарство и релевантна институција.
- (3) Министарство ће обезбједити надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ и другим овлашћеним организацијама и пружаоцима јавних услуга податке из својих база података, укључујући мапе и планове, како би се подржало спровођење релевантних мјера подршке, те другим државним органима, ако су им потребни подаци за извршавање задатака одређених законом.

Члан 16.

(Статистике и информације у пољопривреди)

- (1) Министарство успоставља Одбор за координацију информација у пољопривреди (у даљњем тексту: Одбор за КИП), који је надлежан за:
- a) координирање развоја усклађеног и интегрисаног информационог система у пољопривреди БиХ, уз консултације надлежних органа државе, ентитета и Брчко Дистрикта БиХ;
- b) координирање постепено увођења информационог система у пољопривреди у складу са ЕУ, који укључује али се не ограничава на попис у

пољопривреди БиХ, Мрежу рачуноводствених података БиХ (у даљњем тексту: МРП) и Комитет за мониторинг МРП-а, Пољопривредни тржишни информациони сервис, те друге информације које захтијева ЕУ и друге међународне организације;

- c) координирање између различитих структура које раде на питањима статистике у пољопривреди и службама информисања на свим нивоима;
- d) успостављање, координирање и одређивање одговорности специфичних техничких радних група с циљем подршке раду Одбора за КИП;
- e) давање сагласности и координирање уговорених услуга које пружају трећа лица, на захтјев, а с циљем подршке функционисању Одбора за КИП;
- f) надгледање ефективности пружања, мониторинга и евалуације уговорених услуга, на захтјев;
- g) координирање са Агенцијом за статистику БиХ и ЕУРОСТАТ-ом у развоју информационих система у сектору;
- h) усклађеност у раду са другим активностима (пројектима и програмима) у пољопривреди и статистици, на захтјев;
- i) успостављање и обезбјеђивање коришћења заједничких стандарда и методологија за прикупљање статистичких података, те њихово обједињавање и ширење, укључујући редовно публикавање, на свим нивоима управе, у сарадњи са свим надлежним органима;
- j) припрема и редовно достављање извјештаја свим релевантним органима о радним плановима Одбора за КИП, те о активностима и резултатима;
- k) управљање Секретаријатом Одбора за КИП, одређеним у ставу (2) овог члана.
- (2) Министарство успоставља Секретаријат Одбора за КИП, који ће бити надлежан за обезбјеђивање службе за подршку Одбору за КИП, како би му се омогућило извршавање функција и обавеза одређених у ставу (1) овог члана.
- (3) Министарство обезбјеђује средства за извршавање функција Одбора за КИП и Секретаријата одређених у ст. (1) и (2) овог члана.

Члан 17.

(Пољопривредни тржишни информациони сервис)

- (1) Министарство, у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, успоставља Пољопривредни тржишни информациони сервис БиХ (у даљњем тексту: ПТИС).
- (2) Министар одређује структуру и организацију ПТИС-а као јавног сервиса и обезбјеђује његово финансирање.
- (3) ПТИС је надлежан за прикупљање, обраду и објављивање података о количинама и цијенама одређених пољопривредних и прехранбених производа, пољопривредног земљишта на бх. и међународном тржишту.
- (4) Министар утврђује репрезентативна тржишта за пољопривредне и прехранбене производе те пољопривредно земљиште на основу економског и финансијског значаја робе у домаћој и спољној трговини БиХ.
- (5) Надлежни органи државе, ентитета и Брчко Дистрикта БиХ обавезни су да редовно достављају податке ПТИС-у

ради обједињавања репрезентативних података за БиХ, а у складу са ЕУ и другим међународним захтјевима, те у формату погодном за размјену података са другим земљама.

- (6) Министар утврђује изворе јавних и приватних информација које ће бити унесене у ПТИС, те обавезе физичких и правних лица за обезбјеђивање података и одговарајућу накнаду. Министар такође прописује врсту, обим и учесталост достављања, прикупљања и објављивања података.
- (7) Обавезе ПТИС-а из става (1) овог члана не односе се на обавезе из дјелокруга Агенције за статистику БиХ.
- (8) ПТИС може наплаћивати накнаду за своје услуге до оне мјере до које су конкурентни приватним предузећима. Ове накнаде приход су буџета БиХ.

ГЛАВА IV - ДРУГЕ РЕЛЕВАНТНЕ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ СТРУКТУРЕ И СЛУЖБЕ У ОКВИРУ СЕКТОРА

Члан 18.

(Савјетодавне вијеће)

- (1) С циљем обезбјеђивања ефективних механизма консултације, учешћа, координације и легитимности доношења одлука у сектору пољопривреде, исхране и руралног развоја, оснива се Савјетодавно вијеће као стручно тијело.
- (2) Савјетодавно вијеће има мандат да даје мишљења, препоруке и савјете које разматра Министарство.
- (3) Савјетодавно вијеће има 15 признатих стручњака, укључујући представнике релевантних научних институција (шест), представнике приватног пољопривредног сектора (три), пољопривредне индустрије (два), прехранбене индустрије (два), и невладиних организација које дјелују у сектору (два).
- (4) Савјет министара БиХ, на предлог Министарства, уз сагласност надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, именује чланове Савјетодавног вијећа, на период од четири године.
- (5) Министарство је дужно да обезбједи услове за ефикасан рад Савјетодавног вијећа, а према плану његовог пословања.
- (6) Савјетодавно вијеће има задатак да:
 - a) се укључи у дискусију о секторској стратегији и политици у области пољопривреде, исхране и руралног развоја, којим се одређују визија и мисија сектора, те да предлаже правце дугорочног развоја сектора,
 - b) савјетује одговорне институције у вези са свим питањима која захтијевају одлуку о секторској политици или стратешким правцима,
 - c) даје мишљења и препоруке за предложене прописе, међународне споразуме и иницијативе, те друга релевантна питања,
 - d) анализира све извјештаје специјализованих тијела наведених у овом закону, укључујући налазе система мониторинга и евалуације Министарства, одређене у члану 22. овог закона, и импликације на предложено преусмјеравање мјера политике које се примјењују у сектору,
 - e) обезбјеђује смјернице за дефинисање приоритета у истраживању и стручној обуци у области пољопривреде, исхране и руралног развоја,

f) развија смјернице за пројекте и програме стручне обуке и истраживања, у погледу селекције, имплементације, мониторинга и евалуације у складу са секторским стратегијама БиХ.

- (7) Савјетодавно вијеће биће одговорно да обезбједи да се одлуке доносе на транспарентан начин и путем консултација, те да буду доступне јавности.
- (8) Савјетодавно вијеће обавезно је да Министарству подноси полугодишњи и годишњи извјештај о раду, те да поступи по свим питањима на захтјев Министарства, Савјета министара БиХ и Парламентарне скупштине БиХ.

Члан 19.

(Савјетодавне службе у сектору)

- (1) Министарство успоставља механизме за координирање и промовисање приватних и јавних савјетодавних служби на свим нивоима власти како би се подржало спровођење мјера руралног развоја и пољопривредних политика и програма широм БиХ.
- (2) Министарство је одговорно да у сектору дефинише стандарде који се односе на квалитет услуга које пружају савјетодавне службе и запослени како би се обезбједио квалитет услуга на свим нивоима власти за пружаоце савјетодавних услуга, укључујући систем њиховог сталног едуковања и обуке, те јавног признавања и евидентирања.
- (3) Министарство је одговорно за организовање обуке савјетника у области примјене јединствених процедура за испуњавање апликација за плаћања, на начин који одреди Канцеларија за хармонизацију и координацију система плаћања, те за сертификавање савјетника који пружају такве услуге пољопривредницима, на захтјев.
- (4) Министарство обезбјеђује све потребне услове за примјену система за пружања квалитетних услуга како би се омогућила транспарентност и слједивост у складу са најбољим праксама из ЕУ.
- (5) Министарство пружа подршку политици трансфера технологије обезбјеђивањем потребних услова за организовање обавезних годишњих циклуса обуке и едукације за пружаоце савјетодавних услуга.
- (6) Министарство је одговорно за обезбјеђивање успостављања електронских ресурса потребних за побољшање трансфера технологије, руралног развоја и пољопривредних савјетодавних служби.
- (7) Министарство је одговорно за припрему полугодишњих извјештаја о раду, како би се подржао развој постојећих и нових служби, те испуниле обавезе система мониторинга и евалуације.

Члан 20.

(Референтне лабораторије и друга тијела за тестирање)

- (1) Министарство развија детаљан план за постепени развој трошковано- ефикасног и ефикасног система референтних лабораторија и других тијела за тестирање (у даљњем тексту: лабораторије), у складу са потребама БиХ и могућности да испуњава обавезе према домаћим, међународним и споразумима ЕУ.
- (2) Министарство има право да одређене задатке повјерава лабораторијама изван БиХ, ако такве не постоје у БиХ.
- (3) Министарство координира акредитовање лабораторија у сектору пољопривреде, исхране и руралног развоја, у складу са међународним захтјевима.

- (4) Министарство утврђује процедуре за сарадњу и координирање са лабораторијама, у складу са најбољим праксама из ЕУ.
- (5) Министарство одређује минималне захтјеве у погледу квалитета услуга које пружају лабораторије и услова које морају испунити како би добили одобрење за обављање одређених задатака.
- (6) Лабораторије имају одговорности да осигурају ефективну сарадњу, координацију и одобрење свих институција одговорних за секторско управљање, а посебно управљање ризиком и кризним ситуацијама у области сигурности хране и пољопривреде.
- (7) Лабораторије су одговорне за припрему полугодишњег извјештаја о раду и његово подношење Министарству, пружање подршке у припреми годишњег извјештаја БиХ, као и подржавање система мониторинга и евалуације БиХ у складу са њиховим захтјевима и прецизно одређеним смјерницама и временским распоредом.

Члан 21.

(Робне резерве на ентитетском и кантоналном нивоу)

- (1) Министарство има одговорност да успоставља везу са организацијама које управљају робним резервама на ентитетском и кантоналном нивоу (у даљњем тексту: робне резерве), те им пружа помоћ како би ускладили своје активности са стратегијама сектора у БиХ.
- (2) Министарство предлаже стратешке смјернице за дјеловање робних резерви, као и процедуре за координацију, сарадњу и спровођење политика интервенције и извјештавања у складу са праксама политике ЕУ.
- (3) Робне резерве пружају подршку у припреми годишњег извјештаја БиХ и обезбјеђују све релевантне и тражене податке Министарству и систему мониторинга и евалуације, а на основу њихових захтјева, према утврђеном временском оквиру.
- (4) Робне резерве обезбјеђују транспарентност и могућност праћења свакодневног рада у складу са прописима БиХ и добрим праксама ЕУ.

ГЛАВА V - МОНИТОРИНГ, ЕВАЛУАЦИЈА И ИЗВЈЕШТАВАЊЕ

Члан 22.

(Мониторинг и евалуација)

- (1) Министарство, у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, успоставља систем мониторинга и евалуације БиХ за сектор и слиједе смјернице и најбоље праксе ЕУ којима се прогресивно уводи Заједнички оквир за мониторинг и евалуацију ЕУ.
- (2) Систем мониторинга и евалуације БиХ омогућава транспарентан механизам за оцјену утицаја политика које се примјењују на свим нивоима власти у погледу њихове социјалне, финансијске и економске ефикасности.
- (3) Резултати оцјена појединачних и укупних мјера политике објављиваће се и укључиваће препоруке о потреби прилагођавања и побољшања.
- (4) На основу извјештаја мониторинга и евалуације који се дају одговарајућим органима управе на преглед и разматрање, постићи ће се споразум између Министарства и надлежног органа о прилагођавању које треба да се уведе и временском распореду тог прилагођавања.

Члан 23.

(Годишњи извјештаји БиХ у сектору)

- (1) Министарство сачињава годишњи извјештај о стању у сектору пољопривреде, исхране и руралног развоја БиХ за прошлу годину.
- (2) Извјештај се заснива на претходно достављеним извјештајима које припремају надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта БиХ.
- (3) Министарство доставља извјештај Савјету министара БиХ на разматрање, најкасније до 30. маја текуће године, а Савјет министара БиХ доставља га Парламентарној скупштини БиХ на усвајање најкасније до 30. јуна текуће године.
- (4) Надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта БиХ обавезни су да Министарству достављају годишњи извјештај о сектору пољопривреде, исхране и руралног развоја најкасније до 30. марта текуће године.
- (5) Годишњи извјештај садржи оцјену стања у сектору пољопривреде, исхране и руралног развоја, мјере секторске политике које су предузете у прошлој години, те предлог и начин спровођења мјера политике у пољопривреди, исхрани и руралном развоју за наредни период.
- (6) Годишњи извјештај израђује Министарство или од њега овлашћено правно лице или установа, у складу са прописима које доноси министар.
- (7) Годишњи извјештај о стању у сектору пољопривреде, исхране и руралног развоја у претходној години објављује се у форми службене публикације Министарства.

ГЛАВА VI - ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР

Члан 24.

(Управни и инспекцијски надзор)

- (1) Министарство врши управни надзор над спровођењем овог закона и прописа донесених на основу њега, као и управни надзор над институцијама, установама и организацијама у обављању послова одређених овим законом.
- (2) Инспекцијски надзор над примјеном овог закона и прописа донесених на основу њега врше надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта БиХ посредством надлежних инспекцијских служби.
- (3) Министарство у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ обезбјеђује редовну обуку инспектора и јединствену примјену процедура рада и мјера у сектору пољопривреде, исхране и руралног развоја у складу са захтјевима интеграције у ЕУ.
- (4) Инспекцијске службе у сектору пољопривреде, исхране и руралног развоја у надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ сарађују са Министарством, управним организацијама у његовом саставу, кантоналним службама, институтима и другим организацијама, те стручњацима за пољопривреду у БиХ и иностранству.

ГЛАВА VII - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 25.

(Рок за доношење прописа и успостављање институција)

- (1) Министарство је дужно да у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона сачини стратегије БиХ, као и акционе планове за пољопривреду, исхрану и рурални развој, у складу са чланом 7. овог закона.
- (2) Надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта БиХ те нижи нивои власти дужни су да почну усклађивати своје прописе у сектору пољопривреде, исхране и руралног развоја са овим законом и да обезбиједу одговарајућа

- средства, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.
- (3) Министарство и надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, осим прописа предвиђених појединим члановима овог закона, могу у року од годину дана донијети и друге прописе потребне за примјену овог закона.
- (4) Министарство је дужно да у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона донесе подзаконске акте прописане овим законом.
- (5) Министарство ће успоставити организационе јединице за координацију информација у пољопривреди, руралном развоју и мониторингу и евалуацији, као што је одређено у овом закону, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.
- (6) Министарство ће у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ почети успостављати пољопривредни тржишни информациони систем у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.
- (7) Министарство ће успоставити Савјетодавно вијеће у року од шест мјесеци од дана усвајања овог закона.

Члан 26.

(Усклађивање прописа)

Законски и подзаконски прописи који се примјењују у области пољопривреде, исхране и руралног развоја биће усклађени са овим законом најкасније у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 27.

(Ступање Закона на снагу)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

ПСБиХ број 194/08
15. маја 2008. године
Сарајево

Предсједавајући Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ
др **Милорад Живковић**, с. р.

Предсједавајући Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ
Сулејман Тихић, с. р.

ПРИЛОГ I**ЛИСТА**

Број у Бриселској номенклатури	Опис производа
Поглавље 1	Живе животиње
Поглавље 2	Месо и јестиви месни отпаци
Поглавље 3	Риба, љускари и мекушци
Поглавље 4	Млијечни производи; птичја јаја; природни мед
Поглавље 5	
05.04	Цријева, мокраћни мјехури и стомаци животиња (осим рибе), цијели и њихови дијелови
05.15	Производи животињског поријекла, који нису поменути нити укључени на другом мјесту; мртве животиње из Главе 1 или Главе 3, неупотребљиве за људску исхрану
Поглавље 6	Живо дрвље и друге биљке; луковике, коријење и слично; резано цвијеће и украсно лишће
Поглавље 7	Јестиво поврће, одређено коријење и гомољи
Поглавље 8	Воће за јело и језграсто воће; кора лубеница или цитруса
Поглавље 9	Кафа, чај и зачини осим мате-чаја (heading No 0903)
Поглавље 10	Житарице
Поглавље 11	Производи млинске индустрије; слад и скроб; глутен; инулин

Поглавље 12	Уљано сјемење и плодови; разно зрнелце, сјење и плодови; индустријско и љековито биље; слама и сточна храна
Поглавље 13	
ex13.03	Пектин
Поглавље 15	
15.01	Масноће и друге пречишћене свињске масноће; пречишћене масноће перади
15.02	Непречишћене масноће говеда, оваца или коза; лој (укључујући "премијер цвс") који се добија из ових масноћа
15.03	Стеарин од свињске масноће, олеостеарин и лојни стеарин; уље од свињске масти, олео уље и уље од лоја, немулговано, немијешано нити на други начин припремљено
15.04	Масти и уља риба и морских сисара, пречишћени или непречишћени
15.07	Нехлупива биљна уља, у течном или чврстом стању, сирова, рафинирана или пречишћена
15.12	Масти и уља животињског или биљног поријекла, хидрогенизирани, али даље неприпремљени
15.13	Маргарин, препарати од масти и друге припремљене јестиве масноће
15.17	Остаци од разлагања масних супстанци, животињских или биљних воскова
Поглавље 16	Прерађевине од меса, рибе, љускара или мекушаца
Поглавље 17	
17.01	Шећер од шећерне трске и шећерне репе у чврстом стању
17.02	Остали шећери, шећерни сирупи; умјетни мед (без обзира да ли је помијешан са природним медом); карамелни
17.03	Меласе са додатком или без додатка боје
17.05	Ароматизирани или обојени шећери, сирупи и меласе, али неукључујући воћне сокове који садрже додати шећер у било којем омјеру
Поглавље 18	
18.01	Какао у зрну, цијели или ломљени, сирови или пржени
18.02	Љуске, коре, опне и остали отпаци какаа
Поглавље 20	Производи од поврћа, воћа и осталих дијелова биљке
Поглавље 22	
22.04	Мошт од грожђа, у ферментацији или са ферментацијом без додавања алкохола
22.05	Вино од свјежег грожђа; мошт од грожђа са ферментацијом без додавања алкохола
22.07	Друга ферментирана пића (нпр. јабуковача, крушковача и медовина)
ex22.08	
ex22.09	Етилни алкохол или неутрални алкохол, без обзира да ли је денатурисан, било које јачине, добијен из пољопривредних производа наведених у додатку I уговора, осим ликера и других алкохолних пића и мијешаних алкохолних приправака (познато као "екстракти концентрата") за производњу пића
ex22.10	Сирће и замјене сирћета
Поглавље 23	Остаци и отпаци прехранбене индустрије; припремљена животињска храна
Поглавље 24	
24.01	Непрерађени дуван, дувански отпаци
Поглавље 45	
45.01	Плуту природно, сирово, дробљено, гранулирано или мљевено; отпаци од плута
Поглавље 54	
54.01	Лан, сирови или прерађени али непредена; кучина и ланени отпаци (укључујући предиво и рашчупане текстилне материјале)
Поглавље 57	
57.01	Конопља (Cannabis sativa), сирова или прерађивана али непрерађена; кучина и отпаци од конопље (укључујући отпатке од предива и рашчупане текстилне материјале)

Na osnovu člana IV. 4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 28. sjednici

Predstavničkog doma, održanoj 29. aprila 2008. godine, i na 17. sjednici Doma naroda, održanoj 15. maja 2008. godine, usvojila je

ZAKON

O POLJOPRIVREDI, ISHRANI I RURALNOM RAZVOJU BOSNE I HERCEGOVINE

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet)

- (1) Ciljevi ovog zakona su da utvrdi:
- okvir za institucionalne strukture, nadležnosti, odgovornosti, linije izvještavanja, propise, mehanizme koordinacije, procese konsultacija, prava, obaveze i provođenje mjera na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: BiH) koje su uključene u razvoj sektora poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja;
 - okvir i mehanizme za jačanje konkurentnosti, kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, te primjenu standarda koji su potrebni za ostvarivanje dinamičnijeg razvoja u sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja;
 - okvir i mehanizme koji su potrebni za pripremu pridruživanja i ulaska u Evropsku uniju (u daljnjem tekstu: EU) i ispuni sve obaveze određene međunarodnim sporazumima u vezi sa sektorom poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja u BiH;
 - okvir za osiguravanje usklađenosti sektorskih strategija i agroekonomskih politika, posebnih mjera provođenja i procedura provođenja koji su potrebni za koordiniran razvoj sektora poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja BiH;
 - okvirne ciljeve sektora poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja i definira okvirne mjere potrebne za njihovo ostvarenje.
- (2) Ovim zakonom utvrđuju se: definicije termina koje će se koristiti u sektorskim propisima, ciljevi, principi, mehanizmi razvoja politika u sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja, struktura i nadležnost na svim nivoima vlasti, struktura i službe institucionalne podrške, njihove funkcije i veze, mehanizmi za monitoring i evaluaciju (praćenje i ocjena), te upravni i inspekcijski nadzor.

Član 2.

(Obim sektora)

Sektor poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja obuhvata:

- poljoprivredu i ishranu (primarnu proizvodnju, preradu i distribuciju poljoprivredno-prehrambenih proizvoda),
- ruralni razvoj,
- šumarstvo i proizvode šumarstva (u domenu integracija u EU),
- ribarstvo i riblje proizvode,
- vodoprivredu (u domenu poljoprivrede i ruralnog razvoja),
- poljoprivrednu mehanizaciju, opremu i objekte,
- poljoprivredno zemljište,
- agrookoliš,
- trgovinu poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima (domaća i vanjska),

- veterinarstvo i zdravlje životinja (živa stoka),
- zdravlje i zaštitu bilja.

Član 3.

(Značenje pojedinih izraza)

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- Poljoprivredni proizvod* podrazumijeva proizvode biljne proizvodnje, stočarstva i ribarstva, te proizvode prvog stepena njihove prerade. Lista poljoprivrednih proizvoda data je u Aneksu I. koji je sastavni dio ovog zakona.
- Poljoprivredna djelatnost* podrazumijeva privrednu djelatnost koja obuhvata biljnu i stočarsku proizvodnju i s njima povezane uslužne djelatnosti u skladu sa standardnom klasifikacijom djelatnosti u BiH, te očuvanje zemljišta u dobrom poljoprivrednom i okolišnom stanju.
- Poljoprivredno gazdinstvo* podrazumijeva proizvodnu jedinicu, i s tehničkog i privrednog gledišta, kojom se jednoobrazno rukovodi i koja se bavi proizvodnjom poljoprivrednih proizvoda; ili održava zemljište, koje se više ne koristi za proizvodnju, u dobrom poljoprivrednom i okolišnom stanju. Gazdinstvo se može baviti i drugim dodatnim (nepoljoprivrednim) proizvodnim i uslužnim djelatnostima.
- Nosilac poljoprivrednog gazdinstva* podrazumijeva fizičko ili pravno lice, ili grupu fizičkih i pravnih lica u skladu sa statusom koji ima grupa i njeni članovi prema zakonima u BiH, a čije se gazdinstvo nalazi na teritoriji BiH, te obavlja poljoprivrednu djelatnost i registrirano je u Registru poljoprivrednih gazdinstava kao nosilac gazdinstva.
- Agrookoliš* podrazumijeva metode poljoprivredne proizvodnje koje su u skladu s principima zaštite i poboljšanja kvaliteta okoliša, krajolika i njegovih obilježja, prirodnih resursa, zemljišta i genetske raznolikosti.
- Poljoprivredni otpad* podrazumijeva svaku supstancu koju poljoprivredni proizvođač odlaže ili namjerava ili je obavezan odložiti. Pod tim se ne podrazumijevau fekalne materije, slama i ostale prirodne bezopasne materije iz poljoprivredne proizvodnje koje se dalje koriste u poljoprivrednoj proizvodnji ili za proizvodnju energije iz biomase koja se dobiva kroz procese i metode koje ne štete okolišu i ne ugrožavaju zdravlje ljudi.
- Održivi razvoj* podrazumijeva razvoj koji uz zadovoljavanje potreba sadašnjih ne ugrožava mogućnosti budućih generacija da zadovolje svoje potrebe. To uključuje potrebu ograničavanja upotrebe resursa i proizvodnje otpada na nivo koji neće narušiti stabilnost i kvalitet ekosistema.
- Ruralni razvoj* podrazumijeva skup politika, mjera i aktivnosti koje za cilj imaju sveobuhvatan ekonomski, socijalni i kulturni napredak stanovništva ruralnih područja i koje se planiraju i provode uz uvažavanje principa održivog razvoja i očuvanja i unapređenja kvaliteta okoliša.
- Plan ruralnog razvoja* podrazumijeva niz mjera koje za cilj imaju poboljšanje konkurentnosti poljoprivrede i šumarstva; poboljšanje kvaliteta okoliša i sela; podsticanje diverzifikacije (raznolikosti) privrednih

- aktivnosti i poboljšanje kvaliteta života u ruralnim područjima.
- j) *Ribarstvo* podrazumijeva djelatnosti koje obuhvataju gajenje, zaštitu, ribolov, promet i upotrebu ribe i riblje ikre, rakova, školjki i mekušaca, te drugih životinja u ribolovnim vodama.
- k) *Organski proizvod* podrazumijeva poljoprivredni proizvod koji je proizveden prema principima organske poljoprivredne proizvodnje, koji uključuju specifične metode organske proizvodnje na poljoprivrednom gazdinstvu, kao i djelatnosti uključene u dalju preradu, pakiranje i označavanje proizvoda u skladu s ciljevima, principima i pravilima određenim zakonom.
- l) *Poljoprivredno-prehrambeno preduzetništvo* podrazumijeva svaku aktivnost bez obzira da li je profitna ili ne, ili da li je preduzima privatni ili javni subjekt, izvršavajući bilo koju od aktivnosti u pogledu bilo koje faze proizvodnje, prerade i distribucije poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.
- m) *Ishrana* podrazumijeva pristup i raspoloživost visokokvalitetne i zdravstveno ispravne hrane, odnosno svake materije ili proizvoda prerađenog, djelimično prerađenog ili neprerađenog, a namijenjenog konzumiranju ljudi ili se može očekivati da će ga ljudi konzumirati i odnosi se na sve proizvode agroindustrijskog kompleksa od njive do trpeze.
- n) *Autohtona vrsta i pasmine životinja* podrazumijeva skup životinja iste vrste, koje se, zbog zajedničkog porijekla i prilagodavanja specifičnim životnim prilikama, međusobno podudaraju u značajnim pasminskim oznakama i svojstvima, morfološke i fiziološke prirode. Ta svojstva životinje jedne pasminske grupe moraju sigurno prenositi na svoje potomstvo.
- o) *Tradicionalna proizvodnja i tradicionalni proizvod na bazi biljnih i životinjskih komponenti* podrazumijeva proizvodnju biljnih, životinjskih i proizvoda na bazi bilja i životinjskih supstanci, koja se, u odnosu na konvencionalnu proizvodnju, razlikuje po načinu proizvodnog procesa, a u skladu s dobrom proizvođačkom praksom i bez obzira na mjesto porijekla. Tradicionalni proizvod je proizvod koji, u odnosu na slične proizvode iste kategorije, ima karakteristike koje ga razlikuju od ostalih konvencionalnih proizvoda, bez obzira na mjesto porijekla. Tradicionalni proizvod mora biti sačinjen od tradicionalne sirovine ili imati tradicionalan sastav ili tradicionalan način proizvodnje i/ili prerade.
- p) *Sljeditivost (mogućnost praćenja)* je mogućnost ulaženja u trag hrani, hrani za životinje, životinji koja proizvodi hranu, odnosno služi za proizvodnju hrane, sirovini ili materiji koja je namijenjena ugrađivanju ili se očekuje da će biti ugrađena u hranu ili hranu za životinje, kroz sve faze proizvodnje, prerade i distribucije.
- a) aktiviranje neiskorištenih prirodnih i ljudskih resursa, razvoj održivog konkurentnog i dinamičnog sektora poljoprivrede, šumarstva i ishrane,
- b) povećanje stepena zadovoljavanja potreba stanovništva vlastitom hranom i zamjena uvoza hrane domaćom proizvodnjom za koju postoje prirodni i drugi uslovi te smanjenje vanjskotrgovinskog deficita poljoprivredno-prehrambenih proizvoda,
- c) osiguranje usklađivanja i integracije sektora u EU i globalno tržište,
- d) podsticanje diverzifikacije ekonomskih aktivnosti, poboljšanje zaposlenosti, te općih uslova za ostvarenje prihoda i kvaliteta života u ruralnim područjima,
- e) osiguravanje pristupa i raspoloživosti visokokvalitetne, pristupačne i sigurne hrane,
- f) osiguravanje racionalne upotrebe i zaštite prirodnih resursa i biodiverziteta,
- g) omogućavanje primjerenog životnog standarda i pridonosenje stabilnosti poljoprivrednog dohotka i prehrambene sigurnosti stanovništva koje se u što većoj mjeri podmiruje domaćim konkurentnim poljoprivrednim proizvodima.

Član 5.

(Okvir mjera politike u poljoprivredi i ruralnom razvoju)

- (1) Mjere podrške za poljoprivredu i ruralni razvoj za BiH postepeno će se prilagođavati na svim nivoima vlasti, s ciljem usklađivanja s vrstama mjera u EU. Mjere se, u širem smislu, svrstavaju u sljedeće kategorije:
- a) mjere politike za podršku poljoprivrednih tržišta,
- b) mjere politike ruralnog razvoja.
- (2) Mjere politike za podršku poljoprivrednih tržišta okvirno se dijele u sljedeće grupe:
- a) *mjere za poboljšanje kvaliteta:* uključuju određene proizvode za koje BiH ima konkurentsku prednost u oblasti proizvodnje, prerade i trgovine tih proizvoda,
- b) *mjere direktne podrške poljoprivrednim gazdinstvima:* uključuju plaćanja po hektaru i/ili po grlu (u vezi s mjerama za povećanje poljoprivrednih gazdinstava i konkurentnosti),
- c) *mjere vanjske trgovine:* u skladu s međunarodnim trgovinskim sporazumima.
- (3) Mjere politike ruralnog razvoja dijele se u tri osnovne grupe, i to:
- a) *mjere za povećanje konkurentnosti:* uključuju mjere za povećanje investicija u poljoprivredna gazdinstva i prehrambenu industriju, podršku službama za educiranje u sektoru, podršku ranom penzioniranju, podršku mladim poljoprivrednicima, podršku razvoju infrastrukture u ruralnim područjima i ostale slične mjere vezane za konkurentnost ruralnog područja,
- b) *mjere za zaštitu ruralne okoline:* uključuju mjere za manje povoljna ruralna područja, podršku agroekološnim programima uključujući i organsku proizvodnju, integralnu proizvodnju, proizvodnju prihvatljivu za okoliš, podršku dobiti životinja i druge mjere u vezi s ruralnom okolinom,
- c) *mjere za diverzifikaciju aktivnosti u ruralnim područjima i mjere za poboljšanje kvaliteta života u ruralnim područjima:* uključuju podršku dopunskim djelatnostima i nepoljoprivrednim uslugama, mjere za poboljšanje sela i očuvanje prirodnog i kulturnog

POGLAVLJE II. CILJEVI I MJERE POLITIKE POLJOPRIVREDE, ISHRANE I RURALNOG RAZVOJA U BiH

Član 4.

(Okvirni sektorski ciljevi u BiH)

- (1) Ciljevi sektorske politike BiH su:

- naslijeđa u ruralnim područjima i s tim povezane mjere.
- (4) Detaljne mjere podrške i mehanizmi za njihovu primjenu određuju se sektorskim strategijama za poljoprivredu, ishranu i ruralni razvoj u BiH i akcionim planovima, kao što je određeno čl. 7. i 12. ovog zakona.

Član 6.

(Primjena okvirnih ciljeva i mjera)

- (1) Ciljevi i mjere određeni u Poglavlju II. čl. 4. i 5. ovog zakona osiguravaju okvir za razvoj i provođenje svih sektorskih politika, propisa, programa i mjera koje se preduzimaju na svim nivoima uprave u BiH.
- (2) Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) odgovorno je da osigura da su sve sektorske politike, propisi, programi i mjere koje se preduzimaju na svim nivoima uprave u BiH u skladu s ovim okvirnim ciljevima i mjerama.

POGLAVLJE III. NADLEŽNOSTI NA SVIM NIVOIMA VLASTI U SEKTORU POLJOPRIVREDE, ISHRANE I RURALNOG RAZVOJA

Član 7.

(Nadležnosti Ministarstva)

Ministarstvo je nadležno za:

- a) definiranje okvira agroekonomskih politika u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Brčko Distrikt BiH),
- b) osiguravanje efektivnog usklađivanja, koordinacije, provođenja i monitoringa strategija u BiH i akcionih planova za sektor poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja.
- c) donošenje strategija kojima se osigurava:
 - 1) precizna definicija širih i posebnih ciljeva sektora,
 - 2) očekivani rezultati sektora (kriteriji uspješnog djelovanja) koji se utvrđuju na precizan, pouzdan i mjerljiv način,
 - 3) okvir mjera politike i mehanizama provođenja,
 - 4) mehanizme monitoringa i evaluacije, uključujući utvrđivanje mjera uspješnosti, indikatora, institucija odgovornih za prikupljanje podataka i procedure evaluacije,
- d) redovni (najmanje jednom godišnje) monitoring i evaluaciju provođenja strategija i ocjenu pojedinačnih agroekonomskih politika, njihove efektivnosti i efikasnosti, te njihov doprinos sveukupnim ciljevima sektora, i finansijski i ekonomski, te davanje smjernica za usklađivanje mjera u skladu s rezultatima takvih analiza,
- e) koordiniranje svih instrumenata politike kako bi se osiguralo da su u skladu sa strategijama sektora u BiH i odgovarajućim međunarodnim sporazumima,
- f) redovno revidiranje i ažuriranje strategija BiH i akcionih planova (i/ili u skladu sa ciklusima politike EU) uz potpunu konsultaciju i dogovor s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH i drugim odgovarajućim institucijama,
- g) osiguravanje usklađivanja i koordinacije sektorskih programa, zakona, propisa i mjera neophodnih za pregovaranje i ispunjavanje odgovarajućih međunarodnih obaveza, uključujući sve neophodne uslove u vezi s evropskim integracijama na svim nivoima vlasti,
- h) osiguravanje uspostavljanja i koordiniranje svih neophodnih institucija i drugih tijela, koordiniranje razvoja neophodnih mjera i procedura za ispunjavanje međunarodnih obaveza i trgovinskih standarda u onome što se odnosi na sektor poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja BiH i njihovog usklađivanja i integracije u EU,
- i) osiguravanje uspostavljanja i razvoja neophodnih mehanizama konsultacije, komunikacije, koordinacije i saradnje s vlastima na svim nivoima koji su relevantni za efektivno upravljanje sektorom poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja BiH,
- j) osiguravanje promocije i širenje naučnih saznanja i inovativnih praksi za sektor poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja BiH u koordinaciji sa svim ostalim relevantnim tijelima,
- k) osiguravanje ispunjenja, dosljednost i obuhvatnost svih obaveza izvještavanja prema međunarodnim sporazumima i domaćim zakonima i propisima, a u vezi sa sektorom poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja BiH,
- l) osiguravanje pripreme godišnjih izvještaja o stanju u sektoru,
- m) osiguravanje efektivnog koordiniranja svih inspeksijskih službi u sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja u BiH,
- n) usmjeravanje i nadzor Ureda za veterinarstvo BiH, Uprave BiH za zaštitu zdravlja bilja i Uprave za harmonizaciju sistema plaćanja, čija se prava i obaveze određuju zakonima i drugim propisima,
- o) osiguravanje koordinacije s Agencijom za sigurnost hrane BiH kao što je određeno članom 11. ovog zakona.

Član 8.

(Nadležnosti organa entiteta i Brčko Distrikta BiH)

Organi entiteta i Brčko Distrikta BiH nadležni su za:

- a) definiranje, upravljanje i provođenje posebnih strategija sektora, agroekonomskih politika, programa i mjera na teritorijama entiteta i Brčko Distrikta BiH, i izvršavanje svih zakonodavnih, upravnih i drugih zadataka vezano za efektivno upravljanje u sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja,
- b) osiguravanje usklađenosti svojih strategija, akcionih planova, politika, programa, zakona i drugih propisa u skladu s utvrđenim okvirima BiH,
- c) preduzimanje svih radnji i uspostavljanje i efektivno djelovanje svih neophodnih mehanizama za uspješno provođenje strategija BiH i zakona u utvrđenim vremenskim okvirima,
- d) podržavanje Ministarstva u obavljanju efektivnog monitoringa i evaluacije provođenja strategija i ocjenjivanja pojedinačnih politika, njihove efektivnosti i efikasnosti, te njihovog doprinosa ukupnim finansijskim i ekonomskim ciljevima sektora, te usklađivanje mjera politike s rezultatima analiza i preporuka,
- e) podržavanje razvoja svih neophodnih institucija i drugih tijela kako bi osigurali ispunjavanje međunarodnih obaveza i trgovinskih standarda u onome što se odnosi na sektor poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja i njihovog usklađivanja i integracije u EU,

- f) podržavanje i aktivno učešće u uspostavljanju i razvoju neophodnih mehanizama konsultacije, komunikacije, koordinacije i saradnje sa svim nivoima vlasti koji su relevantni za efektivno upravljanje sektorom poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja BiH,
 - g) podržavanje i aktivan doprinos u ispunjavanju, dosljednosti i obuhvatnosti svih obaveza izvještavanja prema međunarodnim sporazumima, domaćim zakonima i drugim propisima, a u vezi s onim što se odnosi na sektor poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja BiH,
 - h) podržavanje i pomoć Ministarstvu u osiguravanju jedinstvene primjene procedure rada i mjera u upravnom i inspekcijskom nadzoru u sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja,
 - i) pružanje informacija kako bi podržali pripremu godišnjeg izvještaja BiH u skladu s vremenskim rasporedom Ministarstva i zadovoljavanje zahtjeva za informacijama kako bi podržali međunarodne obaveze izvještavanja BiH.
- (2) Ministarstvo utvrđuje jasne mehanizme koordinacije, smjernice i procedure za izvještavanje za sve upravne organizacije u sastavu Ministarstva, a u skladu s najboljim praksama EU, osiguravajući da upravne organizacije ostanu glavne komponente za svrhe eksternog izvještavanja, na način propisan zakonom.
 - (3) Ministarstvo uspostavlja efektivne mehanizme za saradnju i koordiniranje svih institucija koje pružaju usluge podrške upravnim organizacijama, u sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja, u sastavu Ministarstva.
 - (4) Ministarstvo koordinira i učestvuje u procesu razvoja:
 - a) ukupnih politika za odgovarajući sektor u kojem djeluju upravne organizacije,
 - b) novih propisa i provedbenih akata, a u skladu sa ispunjavanjem obaveza prema zahtjevima EU u oblastima u kojima djeluju upravne organizacije.

Član 11.

(Agencija za sigurnost hrane BiH i politika ishrane)

- (1) Ministarstvo učestvuje u procesu izrade tehničkih i drugih propisa u oblasti sigurnosti hrane zajedno s relevantnim institucijama odgovornim za upravljanje politikama iz oblasti zdravstva u BiH, a kojim koordinira Agencija za sigurnost hrane BiH (u daljnjem tekstu: Agencija), u skladu sa svojim nadležnostima određenim Zakonom o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04).
- (2) Ministarstvo pruža podršku subjektima u poslovanju s hranom kako bi se osposobili za ispunjavanje uslova određenih u Poglavlju VII. Zakona o hrani "Obaveze subjekata u poslovanju s hranom".
- (3) Ministarstvo učestvuje u upravljanju rizikom i krizama kao dio integrirane mreže organizacija, kojim koordinira Agencija, a koje djeluju u oblasti sigurnosti hrane, kao što je propisano članom 54.1. h) Zakona o hrani.
- (4) Ministarstvo, Agencija i druga nadležna ministarstva, uz konsultacije sa ostalim relevantnim organizacijama, nadležni su za zajedničku pripremu i podnošenje prijedloga za osiguranje postepenog razdvajanja nadležnosti za upravljanje rizikom i procjenu rizika za sigurnost hrane na državnom nivou, i vremenskog okvira za provođenje.

Član 12.

(Ruralni razvoj)

- (1) Osnove za realiziranje politike ruralnog razvoja BiH određuju se Strateškim planom ruralnog razvoja BiH (u daljnjem tekstu: Strateški plan BiH).
- (2) Strateškim planom BiH definiraju se ciljevi ruralnog razvoja, utvrđuju programi, mjere i druge aktivnosti za postizanje ovih ciljeva, uspostavljaju mehanizmi monitoringa i evaluacije, te okvirno utvrđuju potrebna finansijska sredstva i procedure za njihovo korištenje. Strateški plan BiH osnova je za usmjeravanje svih planova i programa ruralnog razvoja donesenih na svim nivoima vlasti u BiH.
- (3) Odluku o pristupanju izradi Strateškog plana BiH donosi Ministarstvo. Nacrt strateškog plana BiH izrađuje interesorna komisija čiji sastav određuje Ministarstvo i relevantni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH.
- (4) Strateški plan BiH usvaja Parlamentarna skupština BiH, na prijedlog Vijeća ministara BiH, za period od najviše sedam godina.

Član 9.

(Nadležnosti kantona i općina)

Organi kantona i općina nadležni su za:

- a) osiguravanje efektivnog usklađivanja, koordiniranja, provođenja i monitoringa strategija, agroekonomskih politika, programa i budžetskih planova u skladu sa strateškim okvirima i operativnim planovima BiH i entiteta,
- b) podržavanje konsultativnog procesa za razvoj sektorskih strategija i akcionih planova osiguravanjem učešća u određenim radnim timovima i aktivnim učešćem u javnim raspravama,
- c) osiguravanje neophodnih informacija za djelovanje sistema monitoringa i evaluacije BiH, kao i korištenje prikupljenih podataka za poboljšanje procesa godišnjeg planiranja i primjenu politika,
- d) godišnje prilagodavanje i redefiniranje mjera politike/programa u skladu s nalazima sistema monitoringa i evaluacije BiH,
- e) osiguravanje efektivne i efikasne saradnje sa svim institucijama odgovornim za upravljanje sektorom poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja, uključujući i Savjetodavno vijeće, određeno članom 18. ovog zakona i druge relevantne institucije,
- f) osiguravanje da preduzete akcije prati jasan konsultativni proces, te da rad bude javan,
- g) pripremu i dostavljanje nadležnim organima entiteta godišnjih izvještaja o uspješnosti djelovanja agroekonomskih politika, o evaluaciji njihovog uticaja na sektor poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja, kako bi podržali sistem monitoringa i evaluacije BiH u skladu sa svim zahtjevima.

Član 10.

(Upravne organizacije u sastavu Ministarstva)

- (1) Upravne organizacije u sastavu Ministarstva su:
 - a) Ured za veterinarstvo BiH,
 - b) Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja,
 - c) Ured za harmonizaciju i koordinaciju sistema plaćanja.

- (5) Ministarstvo priprema i jednom godišnje izvještava Parlamentarnu skupštinu BiH o realizaciji Strateškog plana BiH.
- (6) Nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH pripremaju programe ruralnog razvoja i dostavljaju ih na usvajanje zakonodavnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH. Programi ruralnog razvoja entiteta i Brčko Distrikta BiH treba da budu usaglašeni sa Strateškim planom BiH.
- (7) Entiteti i Brčko Distrikt BiH, svojim programima ruralnog razvoja, utvrđuju prioritete, obim i mehanizme finansiranja programa ruralnog razvoja, a na bazi planiranih i raspoloživih budžetskih i drugih sredstava, i usaglašen sa Strateškim planom BiH.
- (8) Kantoni u Federaciji BiH, na osnovu ovog i drugih zakona, te u skladu s raspoloživim budžetskim i drugim sredstvima, mogu pripremati, usvajati i realizirati programe ruralnog razvoja.
- (9) Jedinice lokalne samouprave, na osnovu ovog i drugih relevantnih zakona, mogu planirati i, u skladu s raspoloživim budžetskim i drugim sredstvima, realizirati projekte i mjere ruralnog razvoja.
- (10) Svi nivoi vlasti na kojima se utvrđuju i usvajaju planovi, programi, projekti i mjere ruralnog razvoja odgovorni su za utvrđivanje regulatornih i operativnih mehanizama za odobravanje, realizaciju, nadzor nad realizacijom i izvještavanje o realiziranim programima, projektima i mjerama ruralnog razvoja.
- (11) Svi nivoi vlasti na kojima se utvrđuju i usvajaju planovi ruralnog razvoja obavezni su, na zahtjev Ministarstva, saradivati i osiguravati informacije o planiranim i realiziranim programima, projektima i mjerama ruralnog razvoja.
- (12) Ministarstvo osigurava da su sve odluke u vezi s planiranjem, na svim nivoima vlasti, donesene u dogovoru, koordinaciji i saradnji, te uz aktivno učešće predstavnika svih odgovornih institucija i zainteresiranih strana koje su uključene u ruralni razvoj, a u skladu s dobrim praksama EU.
- (13) S ciljem osiguranja efektivnog usklađivanja i koordinacije pri provođenju Strateškog plana BiH, Ministarstvo će uspostaviti organizacionu jedinicu za koordinaciju ruralnog razvoja (u daljnjem tekstu: Jedinica ruralnog razvoja), koja obavlja sljedeće poslove:
- koordinira, prikuplja, grupira i objedinjuje podatke o aktuelnom stanju ruralnih područja u BiH,
 - koordinira, izrađuje specifične mjere ruralnog razvoja potrebne da se osigura efektivno provođenje Strateškog plana BiH,
 - osigurava podršku i smjernice svim nivoima uprave u razvoju integriranih programa ruralnog razvoja uz korištenje učesničkog metoda planiranja prema dobrim praksama EU, a u saglasnosti sa Strateškim planom BiH,
 - pruža podršku u planiranju okvirnih budžeta za programe ruralnog razvoja, čija sredstva u BiH osigurava međunarodna zajednica i korisnici programa ruralnog razvoja,
 - razvija procedure ocjene, odobravanja, plaćanja i kontrole vezano za specifične mjere ruralnog razvoja u saradnji s Uredom za harmonizaciju i koordinaciju sistema plaćanja,
 - pruža podršku nižim nivoima vlasti u koordinaciji dogovorenih programa ruralnog razvoja s drugim ministarstvima i ostalim zainteresiranim stranama,
 - razvija i provodi efektivni sistem monitoringa i evaluacije programa ruralnog razvoja uključujući Komitet za monitoring ruralnog razvoja BiH i osigurava službu sekretarijata za podršku njegovom funkcioniranju,
 - u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, priprema i osigurava sve relevantne izvještaje o napretku u provođenju Strateškog plana BiH i povezanih programa na svim nivoima vlasti, koji proizilaze iz međunarodnih obaveza.

Član 13.

(Odgovornost i obaveze za usklađivanje sistema plaćanja)

- Radi osiguranja usklađivanja sistema plaćanja koje obavljaju nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH, s ciljem podrške mjerama politike u sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja, Ministarstvo je odgovorno za dosljednost, transparentnost i koordinaciju sistema plaćanja.
- S ciljem jačanja i usklađivanja postojećih sistema plaćanja, praksi i procedura u entitetima i Brčko Distriktu BiH, Ministarstvo obavlja sljedeće zadatke:
 - u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, razvija pravni okvir za uspostavljanje i razvoj institucionalnih struktura za podršku u provođenju mjera politike i privlačenja sredstava EU i sredstava iz drugih međunarodnih fondova,
 - uspostavlja jedinstvene prakse i procedure funkcija odobravanja, izvršenja i računovodstvenih transakcija u sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja, koje će biti primijenjene u entitetima i Brčko Distriktu BiH,
 - usaglašava sistem upravne kontrole u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, koji će osigurati transparentnost i dostupnost podataka o svim mjerama podrške i isplatama,
 - u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, uspostavlja funkcije kontrole,
 - promovira ujednačenu primjenu procedura za isplate i zahtjeve na svim nivoima, a koji su u skladu s pravilima EU,
 - koordinira obuku osoblja na svim nivoima kako bi se osigurala jedinstvena primjena procedura i ispravno provođenje mjera,
 - pruža pomoć u uspostavljanju registara iz člana 14. ovog zakona i drugih evidencija i koordinira rad odgovarajućih službi tehničkih timova na svim nivoima s ciljem konzistentne primjene sistema referentne registracije i sistema skladištenja podataka u okviru sveobuhvatnog tehničkog okvira,
 - ostvaruje komunikaciju s platnim organizacijama i drugim internim i eksternim organima u pogledu procedura i razmjene podataka u statističke i druge svrhe po zahtjevu,
 - uspostavlja efektivni usklađeni sistem monitoringa i evaluacije, u skladu s najboljom evropskom praksom,
 - identificira i pomaže u razvoju drugih relevantnih službi s ciljem promoviranja poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda,
 - identificira i pomaže u razvoju i provođenju mjera uvozno-izvoznog režima i intervencije na tržištu.

Član 14.

(Registri)

- (1) S ciljem provođenja mjera za pružanje podrške razvoju sektora poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja, kao i za potrebe planiranja i analiza u oblasti poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja, Ministarstvo koordinira uspostavljanjem i razvojem jedinstvenih registara, a provode ih nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH, u skladu sa zahtjevima Evropske unije, kako slijedi:
 - a) *Registar poljoprivrednih gazdinstava BiH*: ovim registrom uvodi se sistem za identifikaciju podnosioca zahtjeva za sredstva podrške. Ovim registrom također će biti osigurana ključna referenca u sistemu registra identifikiranja životinja, uspostavljanjem utvrđenog i jedinstvenog sistema za evidentiranje identiteta svakog poljoprivrednog proizvođača koji podnese zahtjev za podršku.
 - b) *Registar klijenata BiH*: u ovom registru evidentira se identitet i registriranje lica koja ostvaruju pravo na sredstva iz mjera podrške ili druge usluge vlade. On će sadržavati evidenciju svih pravnih i fizičkih lica koji su primaoci sredstava podrške u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju iz budžetskih sredstava BiH. Ovom evidencijom obuhvaćeni su i trgovci, uvoznici, izvoznici te prerađivači poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.
 - c) *Registar identifikiranja životinja BiH*: ovaj registar odnosi se na sistem identifikiranja i registriranja životinja, i primarno registrira goveda, sitnu stoku i druge životinje, koristeći registar poljoprivrednih gazdinstava kao ključnu referencu za osiguranje jedinstvenog sistema identifikiranja životinja.
 - d) *Sistem identifikiranja zemljišnih parcela BiH*: ovaj registar osigurava jedinstveni identifikacioni sistem poljoprivrednih zemljišnih parcela i evidentira njihov geografski položaj, veličinu, granice i druge relevantne informacije.
- (2) Procedure upisa, održavanja i brisanje podataka iz registara iz stava (1) ovog člana propisuje Vijeće ministara BiH, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH.
- (3) Pored navedenih registara iz stava (1) ovog člana, mogu se voditi drugi registri i evidencije u skladu s ovim zakonom i drugim propisima.
- (4) Osnovica za vođenje registara i evidencija, te njihovo povezivanje je jedinstveni identifikacioni broj koji je obavezan za sve registre i evidencije iz stava (1) ovog člana. Strukturu jedinstvenog identifikacionog broja propisuje Vijeće ministara BiH.
- (5) Upis u registre obavezan je za sva fizička i pravna lica, koja žele da ostvaruju korist od mjera podrške i drugih usluga u sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja.
- (6) Ministarstvo je odgovorno da osigura koordinaciju, usklađivanje i integraciju registara, protok informacija, njihov međusobni odnos i povezanost, te njihovo postepeno usklađivanje sa zahtjevima EU. Svaku promjenu sistema, procesa i procedura registriranja odobrava ministar, u saradnji s entitetima i Brčko Distrikom BiH.

Član 15.

(Baze podataka)

- (1) Ministarstvo je nadležno za uspostavljanje integriranog sistema baze podataka za povezivanje registarskih podataka

i ostalih relevantnih informacionih sistema s ciljem osiguranja tehničke usaglašenosti postojećih i novih baza podataka, u skladu s najboljim praksama EU.

- (2) Ministarstvo može zatražiti i koristiti postojeće izvore podataka koji su dostupni na svim nivoima vlasti, iz djelokruga javnih institucija i agencija, i drugih ovlaštenih tijela. Ove informacije daju se na raspolaganje besplatno, u razumnom roku koji odredi Ministarstvo i relevantna institucija.
- (3) Ministarstvo će osigurati podatke iz svojih baza podataka, uključujući mape i planove, nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH i drugim ovlaštenim organizacijama i pružiocima javnih usluga, kako bi se podržalo provođenje relevantnih mjera podrške, te drugim državnim organima, ako su im potrebni podaci za provođenje zadataka određenih zakonom.

Član 16.

(Statistike i informacije u poljoprivredi)

- (1) Ministarstvo uspostavlja Odbor za koordinaciju informacija u poljoprivredi (u daljnjem tekstu: Odbor za KIP), koji je nadležan za:
 - a) koordiniranje razvoja usklađenog i integriranog informacionog sistema u poljoprivredi BiH, uz konsultacije nadležnih organa države, entiteta i Brčko Distrikta BiH;
 - b) koordiniranje postepenog uvođenja informacionog sistema u poljoprivredi u skladu s EU koji uključuje, ali se ne ograničava na popis u poljoprivredi BiH, Mrežu računovodstvenih podataka BiH (u daljnjem tekstu: MRP) i Komitet za monitoring MRP, Poljoprivredni tržišni informacioni servis, te druge informacije koje zahtijeva EU i druge međunarodne organizacije;
 - c) koordiniranje između različitih struktura koje rade na pitanjima statistike u poljoprivredi i službama informiranja na svim nivoima;
 - d) uspostavljanje, koordiniranje i određivanje odgovornosti specifičnih tehničkih radnih grupa s ciljem podrške radu Odbora za KIP;
 - e) davanje saglasnosti i koordiniranje ugovorenih usluga koje pružaju treća lica, na zahtjev, a s ciljem podrške funkcioniranju Odbora za KIP;
 - f) nadgledanje efektivnosti pružanja, monitoringa i evaluacije ugovorenih usluga, na zahtjev;
 - g) koordiniranje s Agencijom za statistiku BiH i EUROSTAT-om u razvoju informacionih sistema u sektoru;
 - h) usklađenost u radu s drugim aktivnostima (projektima i programima) u poljoprivredi i statistici, na zahtjev;
 - i) uspostavljanje i osiguranje korištenja zajedničkih standarda i metodologija za prikupljanje statističkih podataka, te njihovo objedinjavanje i širenje, uključujući redovno publiciranje, na svim nivoima uprave, u saradnji sa svim nadležnim organima;
 - j) priprema i redovno dostavljanje izvještaja svim relevantnim organima o radnim planovima Odbora za KIP, te o aktivnostima i rezultatima;
 - k) upravljanje Sekretarijatom Odbora za KIP, određenim stavom (2) ovog člana.
- (2) Ministarstvo uspostavlja Sekretarijat Odbora za KIP koji će biti nadležan za osiguravanje službe za

podršku Odboru za KIP, kako bi mu se omogućilo izvršavanje funkcija i obaveza određenih stavom (1) ovog člana.

- (3) Ministarstvo osigurava sredstva za izvršavanje funkcija Odbora za KIP i Sekretarijata određenih st. (1) i (2) ovog člana.

Član 17.

(Poljoprivredni tržišni informacijski servis)

- (1) Ministarstvo, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, uspostavlja Poljoprivredni tržišni informacijski servis BiH (u daljnjem tekstu: PTIS).
- (2) Ministar određuje strukturu i organizaciju PTIS-a kao javnog servisa i osigurava njegovo finansiranje.
- (3) PTIS je nadležan za prikupljanje, obradu i objavljivanje podataka o količinama i cijenama određenih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, poljoprivrednog zemljišta na bh. i međunarodnom tržištu.
- (4) Ministar utvrđuje reprezentativna tržišta za poljoprivredne i prehrambene proizvode te poljoprivredno zemljište na osnovu ekonomskog i finansijskog značaja robe u domaćoj i vanjskoj trgovini BiH.
- (5) Nadležni organi države, entiteta i Brčko Distrikta BiH obavezni su redovno dostavljati podatke PTIS-u s ciljem objedinjavanja reprezentativnih podataka za BiH, a u skladu s EU i drugim međunarodnim zahtjevima, te u formatu pogodnom za razmjenu podataka s drugim zemljama.
- (6) Ministar utvrđuje izvore javnih i privatnih informacija, koje će biti unesene u PTIS, te obaveze fizičkih i pravnih lica za osiguravanje podataka, te odgovarajuću naknadu. Ministar također propisuje vrstu, obim i učestalost dostave, prikupljanja i objavljivanja podataka.
- (7) Obaveze PTIS-a iz stava (1) ovog člana ne odnose se na obaveze iz djelokruga Agencije za statistiku BiH.
- (8) PTIS može naplaćivati naknadu za svoje usluge do one mjere do koje su konkurentni privatnim preduzećima. Ove naknade prihod su budžeta BiH.

POGLAVLJE IV. DRUGE RELEVANTNE INSTITUCIONALNE STRUKTURE I SLUŽBE U OKVIRU SEKTORA

Član 18.

(Savjetodavno vijeće)

- (1) S ciljem osiguranja efektivnog mehanizma konsultacije, učešća, koordinacije i legitimnosti donošenja odluka u sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja, osniva se Savjetodavno vijeće kao stručno tijelo.
- (2) Savjetodavno vijeće ima mandat da daje mišljenja, preporuke i savjete, koje razmatra Ministarstvo.
- (3) Savjetodavno vijeće sastoji se od 15 priznatih stručnjaka uključujući predstavnike relevantnih naučnih institucija (šest), predstavnika privatnog poljoprivrednog sektora (tri), poljoprivredne industrije (dva), prehrambene industrije (dva) i nevladinih organizacija koje djeluju u sektoru (dva).
- (4) Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva, uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta BiH, imenuje članove Savjetodavnog vijeća, na mandat od četiri godine.
- (5) Ministarstvo je dužno osigurati uslove za efikasan rad Savjetodavnog vijeća, a prema planu njegovog poslovanja.
- (6) Savjetodavno vijeće ima zadatak da:
 - a) se uključi u raspravu o sektorskoj strategiji i politici u oblasti poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja, kojim

se određuju vizija i misija sektora, te da predlaže pravce dugoročnog razvoja sektora,

- b) savjetuje odgovorne institucije u vezi sa svim pitanjima koja zahtijevaju odluku o sektorskoj politici ili strateškim pravcima,
 - c) daje mišljenja i preporuke za predložene propise, međunarodne sporazume i inicijative, te druga relevantna pitanja,
 - d) analizira sve izvještaje specijaliziranih tijela navedenih u ovom zakonu, uključujući nalaze sistema monitoringa i evaluacije Ministarstva, određene članom 22. ovog zakona, i implikacije na predloženo preusmjeravanje mjera politike koje se primjenjuju u sektoru,
 - e) osigurava smjernice za definiranje prioriteta u istraživanju i stručnoj obuci u oblasti poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja,
 - f) razvija smjernice za projekte i programe stručne obuke i istraživanja, u pogledu selekcije, provođenja, monitoringa i evaluacije u skladu sa sektorskim strategijama BiH.
- (7) Savjetodavno vijeće bit će odgovorno da osigura da se odluke donose na transparentan način i putem konsultacija, te da budu dostupne javnosti.
 - (8) Savjetodavno vijeće obavezno je podnositi Ministarstvu polugodišnji i godišnji izvještaj o radu, te da postupi po svim pitanjima na zahtjev Ministarstva, Vijeća ministara BiH i Parlamentarne skupštine BiH.

Član 19.

(Savjetodavne službe u sektoru)

- (1) Ministarstvo uspostavlja mehanizme za koordiniranje i promoviranje privatnih i javnih savjetodavnih službi na svim nivoima vlasti kako bi se podržalo provođenje mjera ruralnog razvoja i poljoprivrednih politika i programa širom BiH.
- (2) Ministarstvo je odgovorno da u sektoru definira standarde koji se odnose na kvalitet usluga koje pružaju savjetodavne službe i zaposleni kako bi se osigurao kvalitet usluga na svim nivoima vlasti za pružaoce savjetodavnih usluga, uključujući sistem njihove stalne edukacije i obuke, te javnog priznavanja i evidentiranja.
- (3) Ministarstvo je odgovorno za organiziranje obuke savjetnika u oblasti primjene jedinstvenih procedura za ispunjavanje aplikacija za plaćanja, na način koji odredi Ured za harmonizaciju i koordinaciju sistema plaćanja, te za certificiranje savjetnika koji pružaju takve usluge poljoprivrednicima, na zahtjev.
- (4) Ministarstvo osigurava sve potrebne uslove za primjenu sistema za pružanje kvalitetnih usluga kako bi se omogućila transparentnost i sljedivost u skladu s najboljim praksama iz EU.
- (5) Ministarstvo pruža podršku politici transfera tehnologije osiguravanjem potrebnih uslova za organiziranje obaveznih godišnjih ciklusa obuke i edukacije za pružaoce savjetodavnih usluga.
- (6) Ministarstvo je odgovorno za osiguranje uspostavljanja elektronskih resursa potrebnih za unapređenje transfera tehnologije, ruralnog razvoja i poljoprivrednih savjetodavnih službi.
- (7) Ministarstvo je odgovorno za pripremu polugodišnjih izvještaja o radu, kako bi se podržao razvoj postojećih i

novih službi, te ispunile obaveze sistema monitoringa i evaluacije.

Član 20.

(Referentne laboratorije i druga tijela za testiranje)

- (1) Ministarstvo razvija detaljan plan za postepeni razvoj troškovno-efektivnog i efikasnog sistema referentnih laboratorija i drugih tijela za testiranje (u daljnjem tekstu: laboratorije) u skladu s potrebama BiH i mogućnosti da ispunjava obaveze prema domaćim, međunarodnim i sporazumima EU.
- (2) Ministarstvo ima pravo određene zadatke povjeravati laboratorijama izvan BiH, ako takvih nema u BiH.
- (3) Ministarstvo koordinira akreditiranje laboratorija u sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja, u skladu s međunarodnim zahtjevima.
- (4) Ministarstvo utvrđuje procedure za saradnju i koordiniranje s laboratorijama u skladu s najboljim praksama iz EU.
- (5) Ministarstvo određuje minimalne zahtjeve u pogledu kvaliteta usluga koje pružaju laboratorije i uslova koje moraju ispuniti kako bi dobili odobrenje za obavljanje određenih zadataka.
- (6) Laboratorije imaju odgovornosti da osiguraju efektivnu saradnju, koordinaciju i odobrenje svih institucija odgovornih za sektorsko upravljanje, a posebno upravljanje rizikom i kriznim situacijama u oblasti sigurnosti hrane i poljoprivrede.
- (7) Laboratorije su odgovorne za pripremu polugodišnjeg izvještaja o radu i njegovo podnošenje Ministarstvu, pružanje podrške u pripremi godišnjeg izvještaja BiH, kao i podržavanje sistema monitoringa i evaluacije BiH u skladu s njihovim zahtjevima i precizno određenim smjericama i vremenskim rasporedom.

Član 21.

(Robne rezerve na entitetskom i kantonalnom nivou)

- (1) Ministarstvo je odgovorno za uspostavljanje veza s organizacijama koje upravljaju robnim rezervama na entitetskom i kantonalnom nivou (u daljnjem tekstu: robne rezerve), te za pružanje pomoći u usklađivanju njihove aktivnosti sa strategijama sektora u BiH.
- (2) Ministarstvo predlaže strateške smjernice za djelovanje robnih rezervi, kao i procedure za koordinaciju, saradnju i provođenje politika intervencije i izvještavanja u skladu s praksama politike EU.
- (3) Robne rezerve pružaju podršku u pripremi godišnjeg izvještaja BiH i osiguravaju sve relevantne i tražene podatke Ministarstvu i sistemu monitoringa i evaluacije, a na osnovu njihovih zahtjeva prema utvrđenom vremenskom okviru.
- (4) Robne rezerve osiguravaju transparentnost i sljedivost svakodnevnog rada u skladu s propisima BiH i dobrim praksama EU.

POGLAVLJE V. MONITORING, EVALUACIJA I IZVJEŠTAVANJE

Član 22.

(Monitoring i evaluacija)

- (1) Ministarstvo, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, uspostavlja sistem monitoringa i evaluacije BiH za sektor i slijede smjernice i najbolje prakse EU kojima se progresivno uvodi Zajednički okvir za monitoring i evaluaciju EU.
- (2) Sistem monitoringa i evaluacije BiH omogućava transparentan mehanizam za ocjenu uticaja politika koje se

primjenjuju na svim nivoima vlasti u pogledu njihove socijalne, finansijske i ekonomske efikasnosti.

- (3) Rezultati ocjena pojedinačnih i ukupnih mjera politike objavljuvat će se i uključivat će preporuke o potrebi prilagođavanja i poboljšanja.
- (4) Na osnovu izvještaja monitoringa i evaluacije koji se daju odgovarajućim organima uprave na pregled i razmatranje, postići će se sporazum između Ministarstva i nadležnog organa o prilagođavanju koje treba da se uvede i vremenskom rasporedu tog prilagođavanja.

Član 23.

(Godišnji izvještaji BiH u sektoru)

- (1) Ministarstvo sačinjava godišnji izvještaj o stanju u sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja BiH za prošlu godinu.
- (2) Izvještaj se zasniva na prethodno dostavljenim izvještajima koje pripremaju nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH.
- (3) Ministarstvo dostavlja izvještaj Vijeću ministara BiH na razmatranje, najkasnije do 30. maja tekuće godine, a Vijeće ministara BiH dostavlja ga Parlamentarnoj skupštini BiH na usvajanje najkasnije do 30. juna tekuće godine.
- (4) Nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH obavezni su Ministarstvu dostavljati godišnji izvještaj o sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja najkasnije do 30. marta tekuće godine.
- (5) Godišnji izvještaj sadrži ocjenu stanja u sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja, mjere sektorske politike koje su preduzete u prošloj godini, te prijedlog i način provođenja mjera politike u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju za sljedeći period.
- (6) Godišnji izvještaj izrađuje Ministarstvo ili od njega ovlašteno pravno lice ili ustanova, u skladu s propisima koje donosi ministar.
- (7) Godišnji izvještaj o stanju u sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja u prethodnoj godini objavljuje se u formi službene publikacije Ministarstva.

POGLAVLJE VI. INSPEKCIJSKI NADZOR

Član 24.

(Upravni i inspekcijski nadzor)

- (1) Ministarstvo obavlja upravni nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega, kao i upravni nadzor nad institucijama, ustanovama i organizacijama u obavljanju poslova određenih ovim zakonom.
- (2) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega obavljaju nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH posredstvom nadležnih inspekcijских službi.
- (3) Ministarstvo, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, osigurava redovnu obuku inspektora i jedinstvenu primjenu procedura rada i mjera u sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja u skladu sa zahtjevima integracije u EU.
- (4) Inspekcijске službe u sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja u nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH saraduju s Ministarstvom, upravnim organizacijama u njegovom sastavu, kantonalnim službama, institutima i drugim organizacijama, te poljoprivrednim stručnjacima u BiH i inozemstvu.

POGLAVLJE VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 25.

(Rok za donošenje propisa i uspostavljanja institucija)

- (1) Ministarstvo je dužno u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona razviti strategije BiH, kao i akcione planove za poljoprivredu, ishranu i ruralni razvoj, u skladu s članom 7. ovog zakona.
- (2) Nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH kao i niži nivoi vlasti dužni su početi usklađivanje svojih propisa u sektoru poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja s ovim zakonom i osigurati odgovarajuća sredstva, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (3) Ministarstvo i nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH, osim propisa predviđenih pojedinim članovima ovog zakona, mogu donijeti i druge propise, u roku od godinu dana koji su potrebni za primjenu ovog zakona.
- (4) Ministarstvo je dužno, u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona, donijeti podzakonske akte propisane ovim zakonom.
- (5) Ministarstvo će uspostaviti organizacione jedinice za koordinaciju informacija u poljoprivredi, ruralnom razvoju, monitoringu i evaluaciji, kao što je određeno ovim zakonom, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (6) Ministarstvo će, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, početi uspostavljati poljoprivredni tržišni informacijski sistem u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (7) Ministarstvo će uspostaviti Savjetodavno vijeće u roku od šest mjeseci od dana usvajanja ovog zakona.

Član 26.

(Usklađivanje propisa)

Zakonski i podzakonski propisi koji se primjenjuju u oblasti poljoprivrede, ishrane i ruralnog razvoja bit će usklađeni s ovim zakonom najkasnije u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 27.

(Stupanje Zakona na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

PSBiH broj 194/08
15. maja 2008. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
dr. Milorad Živković, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Sulejman Tihić, s. r.

PRILOG I**LISTA**

Broj u Briselskoj nomenklaturi	Opis proizvoda
Poglavlje 1	Žive životinje
Poglavlje 2	Meso i jestivi mesni otpaci
Poglavlje 3	Riba, ljuskari i mekušci
Poglavlje 4	Mliječni proizvodi; ptičija jaja; prirodni med
Poglavlje 5	
05.04	Crijeva, mokraćni mjehuri i stomaci životinja (osim ribe), cijeli i njihovi dijelovi

05.15	Proizvodi životinjskog porijekla, koji nisu pomenuti ni uključeni na drugom mjestu; mrtve životinje iz poglavlja 1 ili poglavlja 3, neupotrebne za ljudsku ishranu
Poglavlje 6	Živo drveće i druge biljke; lukovice, korijenje i slično; rezano cvijeće i ukrasno lišće
Poglavlje 7	Jestivo povrće, određeno korijenje i gomolji
Poglavlje 8	Voće za jelo i orašasti plodovi; kora lubenica ili citričnog voća
Poglavlje 9	Kafa, čaj i začini osim mate čaja (heading No 0903)
Poglavlje 10	Žitarice
Poglavlje 11	Proizvodi mlinске industrije; slad i škrob; gluten; inulin
Poglavlje 12	Uljana sjemenje i plodovi; razno zmevlje, sjeme i plodovi; industrijsko i ljekovito bilje; slama i stočna hrana
Poglavlje 13	
ex13.03	Pektin
Poglavlje 15	
15.01	Masnoće i druge prečišćene svinjske masnoće; prečišćene masnoće peradi
15.02	Neprečišćene masnoće goveda, ovaca ili koza; loj (uključujući "premijer džus") koji se dobiva iz ovih masnoća
15.03	Stearin od svinjske masnoće, oleostearin i lojni stearin; ulje od svinjske masti, oleo ulje i ulje od loja, nemulgovano, nemiješano ni na drugi način pripremljeno
15.04	Masti i ulja, riba i morskih sisara, prečišćeni ili neprečišćeni
15.07	Nehlapiva biljna ulja, u tečnom ili čvrstom stanju, sirova, rafinirana ili prečišćena
15.12	Masti i ulja životinjskog ili biljnog porijekla, hidrogenizirani, ali dalje nepripremljeni
15.13	Margarin, preparati od masti i druge pripremljene jestive masnoće
15.17	Ostaci od razlaganja masnih supstanci, životinjskih ili biljnih voskova
Poglavlje 16	Preradevine od mesa, ribe, ljuskara ili mekušaca
Poglavlje 17	
17.01	Šećer od šećerne trske i šećerne repe u čvrstom stanju
17.02	Ostali šećeri, šećerni sirupi; vještački med (bez obzira da li je pomiješan s prirodnim medom); karamelni
17.03	Melase sa ili bez dodatka boje
17.05	Aromatizirani ili obojeni šećeri, sirupi i melase, ali ne uključujući voćne sokove koji sadrže dodatni šećer u bilo kojem omjeru
Poglavlje 18	
18.01	Kakao u zrnu, cijeli ili lomljeni, sirovi ili prženi
18.02	Ljuske, kore, opne i ostali otpaci kakaa
Poglavlje 20	Proizvodi od povrća, voća i ostalih dijelova biljke
Poglavlje 22	
22.04	Mošt od grožđa, u fermentaciji ili s fermentacijom bez dodavanja alkohola
22.05	Vino od svježeg grožđa; mošt od grožđa s fermentacijom bez dodavanja alkohola
22.07	Druga fermentirana pića (npr. jabukovača, kruškovača i medovina)
ex22.08	
ex22.09	Etilni alkohol ili neutralni alkohol, bez obzira da li je denaturiran, bilo koje jačine, dobiven iz poljoprivrednih proizvoda navedenih u dodatku I ugovora, osim likera i drugih alkoholnih pića i miješanih alkoholnih preparata (poznato kao "ekstrakti koncentrata") za proizvodnju pića
ex22.10	Sirće i zamjene sirćeta
Poglavlje 23	Ostaci i otpaci prehrambene industrije; pripremljena životinjska hrana
Poglavlje 24	
24.01	Nepreprađeni duhan, duhanski otpaci
Poglavlje 45	
45.01	Pluto prirodno, sirovo, drobljeno, granulirano ili mljeveno; otpaci od pluta
Poglavlje 54	

54.01	Lan, sirovi ili prerađeni ali nepređeni; kučina i laneni otpaci (uključujući pređe i raščupane tekstilne materijale)
Poglavlje 57	
57.01	Konoplja (<i>Cannabis sativa</i>), sirova ili prerađivana ali neprerađena; kučina i otpaci od konoplje (uključujući otpatke od pređe i raščupane tekstilne materijale)

358

Temeljem članka IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 28. sjednici Zastupničkog doma, održanoj 29. travnja 2008. godine, i na 17. sjednici Doma naroda, održanoj 15. svibnja 2008. godine, usvojila je

OKVIRNI ZAKON

O ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH ILI DRUGIH NESREĆA U BOSNI I HERCEGOVINI

POGLAVLJE I. PREDMET I NAČELA ZAKONA

Članak 1.

(Predmet Zakona)

- (1) Ovim se Zakonom okvirno uređuje zaštita i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u Bosni i Hercegovini, i to:
 - a) ispunjavanje međunarodnih obveza i ostvarivanje suradnje u provođenju zaštite i spašavanja odnosno civilne zaštite;
 - b) nadležnosti institucija i tijela Bosne i Hercegovine u području zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u Bosni i Hercegovini;
 - c) usklađivanje djelovanja institucija i tijela Bosne i Hercegovine, entitetskih uprava civilne zaštite i nadležnog tijela za civilnu zaštitu Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Brčko Distrikt BiH);
 - d) Operativno-komunikacijski centar Bosne i Hercegovine - 112;
 - e) donošenje i usklađivanje planova i programa zaštite i spašavanja od prirodnih ili drugih nesreća;
 - f) javno informiranje i odnosi s javnošću;
 - g) financiranje;
 - h) Dan zaštite i spašavanja - civilne zaštite Bosne i Hercegovine.
- (2) Sustav zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u entitetima i Brčko Distriktu BiH uređuje se entitetskim zakonima i zakonom Brčko Distrikta BiH.
- (3) Upravne i stručno-operativne poslove zaštite i spašavanja u entitetima i Brčko Distriktu BiH obavljaju nadležne institucije i upravna tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH.

Članak 2.

(Definicije)

- (1) **Zaštita i spašavanje** je oblik pripremanja i sudjelovanja nositelja poslova i zadataka zaštite i spašavanja u odgovoru na prirodne ili druge nesreće.
- (2) **Civilna zaštita** je planski organiziran dio sustava zaštite od prirodnih ili drugih nesreća koja obuhvaća: organiziranje, pripremu i sudjelovanje građana, poduzeća i drugih pravnih osoba i profesionalnih službi, organiziranje i udruge na zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara i okoliša od

prirodnih ili drugih nesreća, te njihovih posljedica. Civilna zaštita je humanitarnog i civilnog karaktera.

- (3) **Prirodna nesreća** je događaj prouzročen iznenadnim djelovanjem prirodnih sila, s ili bez čovjekova utjecaja, koji ugrožava zdravlje ili život ljudi, životinja, uzrokuje štetu na materijalnim dobrima i okolišu.
- (4) **Druge nesreće** podrazumijevaju nesreće prirodnog podrijetla ili nesreće koje je uzrokovao čovjek, konkretnog naziva, koje nisu obuhvaćene nijednom drugom klasifikacijom, kakve su: rudarske nesreće, epidemije zaraznih bolesti, zrakoplovne nesreće, željezničke nesreće, tehničko-tehnološke nesreće, posljedice terorističkih aktivnosti, neposredne ratne opasnosti i slično.
- (5) **Katastrofa** je ozbiljan poremećaj u funkcioniranju zajednice ili društva izazvan široko rasprostranjenim ljudskim, materijalnim, ekonomskim ili okolišnim gubicima koji nadilaze sposobnost pogođene zajednice ili društva da se njima bave uporabom vlastitih resursa. Ishod je kombinacije opasnosti, uvjeta ranjivosti i nedostatnih kapaciteta ili mjera za umanjivanje potencijalno negativne posljedice toga rizika.
- (6) **Prevenција** je poduzimanje mjera i aktivnosti kojima se umanjuje ili sprečava mogućnost nastanka opasnosti, odnosno smanjuju posljedice prirodne ili druge nesreće.
- (7) **Pripravnost** je pravodobno poduzimanje svih aktivnosti kojima se povećava i unapređuje učinkovitost i djelotvornost operativnih i ostalih zakonom utvrđenih snaga i sredstava kao odgovor na prirodnu ili drugu nesreću, što uključuje i privremenu evakuaciju ljudi i imovine s ugroženih lokacija.
- (8) **Odgovor** je pružanje pomoći ili intervencija tijekom ili neposredno nakon prirodne ili druge nesreće radi zadovoljenja potrebe za očuvanjem života i osnovnih životnih potreba pogođenog stanovništva.
- (9) **Pružanje pomoći drugim državama** znači upućivanje materijalnih i finansijskih sredstava, odnosno upućivanje pripadnika operativnih snaga, njihovih sredstava i opreme i humanitarnih resursa, na zahtjev pogođene države, a sukladno međunarodnim standardnim operativnim procedurama.
- (10) **Traženje pomoći od drugih država i međunarodnih organizacija** je procedura za posljedično podnošenje apela za pomoć i prihvaćanje pomoći u materijalnim i finansijskim sredstvima, odnosno u operativnim snagama, njihovim sredstvima i opremi te humanitarnim resursima, sukladno međunarodnim standardnim operativnim procedurama.
- (11) **Supsidijarnost** je načelo donošenja odluka i njihovog provođenja na najnižoj mogućoj razini uz koordinaciju na najvišoj potrebnoj razini. Lokalni nositelji odgovora na nesreću trebaju biti kamen-temeljac za odgovor bilo kojeg opsega.
- (12) **Koordinacija** je osiguravanje vremenske i prostorne usklađenosti u djelovanju svih sudionika aktivnosti zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća po etapama izvršavanja poslova i zadataka, kao i njihovo pravodobno obavješćivanje. Koordiniranjem se, u smislu Smjernica Ujedinjenih naroda, osigurava učinkovita komunikacija, uvezivanje i međusobno djelovanje nositelja i snaga zaštite i spašavanja u svrhu provođenja zaštite i unapređenja humanitarnih načela, izbjegavanja konkurencije i dupliranja, te ostvarivanja zajedničkih ciljeva.

Članak 3.
(Načela)

- (1) Zaštita i spašavanje je od posebnog javnog interesa za Bosnu i Hercegovinu.
- (2) Sve fizičke i pravne osobe u Bosni i Hercegovini dužne su provoditi osobnu i uzajamnu zaštitu, pružati pomoć i spašavati ljudske živote, materijalna i druga dobra na temelju osobne svijesti, savjesti, relevantnih propisa i sukladno svojim mogućnostima i sposobnostima.
- (3) Institucije i tijela Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko Distrikta BiH, unutar svojih nadležnosti u području zaštite i spašavanja, provode zaštitu i spašavanje po načelu subsidiarnosti.
- (4) Oružane snage Bosne i Hercegovine pružaju pomoć civilnim tijelima u reagiranju na prirodne ili druge katastrofe i nesreće, sukladno Zakonu o obrani Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 88/05).
- (5) Institucije i tijela Bosne i Hercegovine osiguravaju uskladenost, transparentnost i otvorenost sustava zaštite i spašavanja prema javnosti radi ostvarivanja sigurnosti stanovništva i sudjelovanja u provođenju mjera zaštite i spašavanja utvrđenih ovim Zakonom.
- (6) Sve mjere zaštite i spašavanja od prirodnih ili drugih nesreća planiraju se, organiziraju i provode sukladno načelima međunarodnog humanitarnog prava i međunarodnog prava o zaštiti ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća, kao i preuzetim međunarodnim obvezama.

POGLAVLJE II. SURADNJA

Članak 4.
(Načela suradnje)

- (1) Institucije i tijela Bosne i Hercegovine nadležni su za ostvarivanje međunarodne suradnje radi ispunjavanja međunarodnih pravnih obveza, kao i za koordinaciju u provođenju programa pomoći i razmjeni iskustava s institucijama i tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH te u pružanju pomoći u slučaju nastanka prirodnih ili drugih nesreća većih razmjera, naročito onih s potencijalnim prekograničnim učincima.
- (2) Radi razmjene iskustava i znanja, znanstveno-tehnoloških postignuća i materijalnog opremanja u području zaštite i spašavanja, nadležne institucije i tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH mogu surađivati s institucijama od značaja za zaštitu i spašavanje od prirodnih ili drugih nesreća u susjednim i drugim državama jednake ili slične razine ustrojstva.
- (3) Nadležne institucije i tijela Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko Distrikta BiH dužni su međusobno koordinirati aktivnosti suradnje utvrđene st. (1) i (2) ovoga članka.

Članak 5.
(Međunarodna suradnja)

Sukladno članku 4. stavak (1) ovoga Zakona, pod međunarodnom suradnjom u zaštiti i spašavanju smatra se:

- a) priprema i provođenje međunarodnih ugovora, sporazuma i drugih međunarodnih akata i dokumenata iz područja zaštite i spašavanja;
- b) razmjena informacija s nadležnim tijelima drugih država i međunarodnih organizacija o zaštiti i spašavanju;

- c) izravna komunikacija s nadležnim tijelima drugih država i međunarodnih organizacija u vezi s traženjem i primanjem i/ili pružanjem hitne pomoći;
- d) koordinacija prelazaka državne granice Bosne i Hercegovine i provoza kroz treće zemlje tijekom primanja i/ili pružanja međunarodne pomoći;
- e) usklađivanje djelovanja međunarodnih snaga u zaštiti i spašavanju na teritoriju Bosne i Hercegovine i koordinacija uporabe snaga zaštite i spašavanja u inozemstvu;
- f) priprema i provođenje međunarodnih konferencija, seminara, tečajeva, radionica i vježbi iz područja zaštite i spašavanja.

Članak 6.
(Ostvarivanje međunarodne suradnje)

- (1) Međunarodnu suradnju iz članka 5. ovoga Zakona ostvaruje Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo sigurnosti BiH).
- (2) U obavljanju aktivnosti iz stavka (1) ovoga članka, Ministarstvo sigurnosti BiH surađuje s nadležnim institucijama i tijelima Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko Distrikta BiH.

Članak 7.
(Traženje međunarodne pomoći)

- (1) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara BiH), na prijedlog ili na zahtjev Koordinacijskog tijela Bosne i Hercegovine za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u Bosni i Hercegovini, Ministarstva sigurnosti BiH te nadležnih institucija i tijela Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko Distrikta BiH, odlučuje o traženju međunarodne pomoći nakon proglašenja stanja prirodne ili druge nesreće.
- (2) Međunarodna pomoć, u smislu ovoga Zakona i sukladno međunarodnim smjernicama i standardnim operativnim procedurama, može se tražiti kada se vlastitim snagama i sredstvima ne može adekvatno odgovoriti na prirodnu i drugu nesreću.

Članak 8.
(Prihvatanje i pružanje međunarodne pomoći)

- (1) Vijeće ministara BiH odlučuje o prihvatanju ponude za pomoć i pružanje međunarodne pomoći susjednim i drugim državama u prirodnom ili drugim nesrećama.
- (2) Vijeće ministara BiH posebnim će propisom urediti procedure za prihvatanje i pružanje međunarodne pomoći iz stavka (1) ovoga članka u hitnim slučajevima.

Članak 9.
(Upućivanje snaga zaštite i spašavanja)

- (1) U akcije zaštite i spašavanja i druge aktivnosti koje se provode u drugim državama mogu biti upućeni samo obučeni i osposobljeni pripadnici snaga zaštite i spašavanja.
- (2) Pripadnici profesionalnih snaga zaštite i spašavanja mogu biti upućeni kao pomoć u druge države. Pripadnici dobrovoljnih snaga zaštite i spašavanja mogu biti upućeni kao pomoć u druge države isključivo uz dobrovoljni pristanak, koji daju u pisanom obliku.
- (3) Pripadnici snaga zaštite i spašavanja koji se upućuju kao pomoć u druge države obvezno se osiguravaju od ozljeda i stradanja za vrijeme obavljanja dužnosti izvan teritorija Bosne i Hercegovine.

- (4) Osobama iz stavka (3) ovoga članka pripada novčana naknada za vrijeme angažiranja izvan teritorija Bosne i Hercegovine.
- (5) Vijeće ministara BiH posebnim propisom utvrđuje visinu naknade iz stavka (4) ovoga članka.

Članak 10.

(Propisi za prelazak granice)

Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva sigurnosti BiH, posebnim propisom uređuje način i postupak prelaska granice prilikom primanja i/ili upućivanja međunarodne pomoći u zaštiti i spašavanju.

POGLAVLJE III. KOORDINACIJA

Članak 11.

(Koordinacija djelovanja institucija i tijela Bosne i Hercegovine)

Ministarstvo sigurnosti BiH koordinira aktivnostima u planiranju i djelovanju institucija i tijela Bosne i Hercegovine u području zaštite i spašavanja.

Članak 12.

(Koordinacija djelovanja institucija i tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH)

- (1) Ministarstvo sigurnosti BiH koordinira poslove i zadatke zaštite i spašavanja i razmjenu podataka, informacija i izvješća o poduzetim mjerama zaštite i spašavanja između nositelja poslova i zadataka zaštite i spašavanja tijela i službi civilne zaštite entiteta i Brčko Distrikta BiH.
- (2) Entiteti i Brčko Distrikt BiH, unutar svojih nadležnosti u području zaštite i spašavanja, uređuju, planiraju, obučavaju, organiziraju, financiraju i izvode zaštitu i spašavanje, s ciljem sprečavanja opasnosti te otklanjanja i ublažavanja štetnih djelovanja i posljedica prirodnih ili drugih nesreća.
- (3) Ministarstvo sigurnosti BiH ostvaruje suradnju s Društvom crvenog krsta/križa Bosne i Hercegovine i drugim humanitarnim organizacijama ustrojenim na razini Bosne i Hercegovine radi planiranja i sudjelovanja u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća.

POGLAVLJE IV. NADLEŽNOSTI TIJELA I INSTITUCIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 13.

(Vijeće ministara BiH)

U području zaštite i spašavanja, Vijeće ministara BiH:

- a) utvrđuje Prijedlog programa razvoja sustava zaštite i spašavanja na razini institucija i tijela Bosne i Hercegovine i dostavlja ga Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine na usvajanje. U tom su Programu sadržane i smjernice za koncipiranje programa razvoja sustava zaštite i spašavanja u entitetima i Brčko Distriktu BiH;
- b) uređuje način prelaska državne granice prilikom primanja i/ili upućivanja međunarodne pomoći u zaštiti i spašavanju;
- c) donosi Metodologiju za izradu procjene ugroženosti i Plana zaštite i spašavanja od prirodnih ili drugih nesreća institucija i tijela Bosne i Hercegovine;
- d) donosi Procjenu ugroženosti od prirodnih ili drugih nesreća Bosne i Hercegovine;
- e) donosi akt o osnivanju Koordinacijskog tijela Bosne i Hercegovine za zaštitu i spašavanje;

- f) donosi akt o osnivanju Operativno-komunikacijskog centra Bosne i Hercegovine - 112, o uvođenju europskog broja za hitne situacije -112 i propisuje uvjete i način funkcioniranja Operativno-komunikacijskog centra Bosne i Hercegovine - 112;
- g) donosi Plan zaštite i spašavanja od prirodnih ili drugih nesreća institucija i tijela Bosne i Hercegovine;
- h) proglašava nastanak i prestanak stanja prirodne ili druge nesreće na teritoriju Bosne i Hercegovine, na prijedlog Koordinacionog tijela Bosne i Hercegovine za zaštitu i spašavanje ili na zahtjev nadležnih tijela entiteta ili Brčko Distrikta BiH, koji su već proglasili stanje nesreće na svojem teritoriju;
- i) odlučuje o traženju međunarodne pomoći za zaštitu i spašavanje i koordinira provođenjem standardnih operativnih procedura za primanje pomoći nakon proglašenja stanja prirodne ili druge nesreće;
- j) odlučuje o pružanju međunarodne pomoći u slučaju prirodne ili druge nesreće;
- k) formira, od specijaliziranih postojbi i službi civilne zaštite entiteta, Brčko Distrikta BiH i drugih institucija, tijela i pravnih osoba na razini Bosne i Hercegovine, mješovitu specijaliziranu postrojbu za zaštitu i spašavanje za djelovanje u slučaju prirodne ili druge nesreće, za sudjelovanje u međunarodnim vježbama, operacijama pomoći i drugim aktivnostima, uz suglasnost nadležnih tijela entiteta, Brčko Distrikta BiH i drugih institucija, tijela i pravnih osoba na razini Bosne i Hercegovine;
- l) donosi propis o visini naknade pripadnicima snaga zaštite i spašavanja kada se upućuju kao pomoć u druge države;
- m) predlaže financijska sredstva u proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za financiranje potreba za zaštitu i spašavanje iz nadležnosti institucija i tijela Bosne i Hercegovine;
- n) obavlja i druge poslove zaštite i spašavanja, sukladno ovome Zakonu i drugim propisima na razini Bosne i Hercegovine.

Članak 14.

(Ministarstvo sigurnosti BiH)

Ministarstvo sigurnosti BiH obavlja sljedeće stručne i druge poslove u području zaštite i spašavanja iz nadležnosti Bosne i Hercegovine:

- a) osigurava provedbu ovoga Zakona i drugih propisa iz područja zaštite i spašavanja koji se donose na temelju ovoga Zakona;
- b) u koordinaciji s nadležnim institucijama i tijelima Bosne i Hercegovine, entitetskim upravama civilne zaštite i nadležnim tijelom za civilnu zaštitu Brčko Distrikta BiH, izrađuje i predlaže Vijeću ministara BiH Metodologiju za izradu procjene ugroženosti i Plan zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Bosne i Hercegovine;
- c) u koordinaciji s nadležnim institucijama i tijelima Bosne i Hercegovine, entitetskim upravama civilne zaštite i nadležnim tijelom za civilnu zaštitu Brčko Distrikta BiH, izrađuje i predlaže Procjenu ugroženosti i Plan zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Bosne i Hercegovine;

- d) u koordinaciji s entitetskim upravama civilne zaštite i nadležnim tijelom za civilnu zaštitu Brčko Distrikta BiH, prima i raspoređuje donacije namijenjene strukturama sustava zaštite i spašavanja Bosne i Hercegovine;
- e) izrađuje i predlaže Program razvoja sustava zaštite i spašavanja institucija i tijela Bosne i Hercegovine;
- f) izrađuje i predlaže Vijeću ministara BiH propis o načinu prelaska državne granice prilikom primanja i/ili upućivanja međunarodne pomoći u zaštiti i spašavanju;
- g) donosi okvirne planove i programe obučavanja u području zaštite i spašavanja u Bosni i Hercegovini, sukladno međunarodnim standardima;
- h) donosi i realizira Program i plan obučavanja i osposobljavanja državnih službenika i uposlenika institucija i tijela na razini Bosne i Hercegovine iz područja zaštite i spašavanja;
- i) u suradnji i koordinaciji s nadležnim institucijama i tijelima Bosne i Hercegovine te upravnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH, prati i analizira stanje u području zaštite i spašavanja u Bosni i Hercegovini i Vijeću ministara BiH predlaže mjere sukladne Zakonu;
- j) predlaže akt o osnivanju Koordinacijskog tijela Bosne i Hercegovine za zaštitu i spašavanje;
- k) izrađuje i predlaže akt o osnivanju Operativno-komunikacijskog centra Bosne i Hercegovine - 112;
- l) izrađuje i predlaže Vijeću ministara BiH ustrojstvo, opremu, uvjete i način rada Operativno-komunikacijskog centra Bosne i Hercegovine - 112 te način dostave i distribuiranja podataka;
- m) u koordinaciji s nadležnim institucijama i tijelima Bosne i Hercegovine, entitetskim upravama civilne zaštite i nadležnim tijelom za civilnu zaštitu Brčko Distrikta BiH, propisuje procedure za komunikaciju između institucija i tijela Bosne i Hercegovine te institucija i tijela Bosne i Hercegovine s entitetima i Brčko Distrikatom BiH u slučaju prirodnih ili drugih nesreća, kao i procedure za objavljivanje javnosti;
- n) promiče i izdaje stručnu i drugu literaturu iz područja zaštite i spašavanja;
- o) razmjenjuje podatke iz područja zaštite i spašavanja s drugim državama;
- p) ostvaruje međunarodnu suradnju u području zaštite i spašavanja;
- r) surađuje sa znanstvenim institucijama i gospodarskim društvima u razvoju tehnologije i opreme za zaštitu i spašavanje;
- s) predlaže traženje međunarodne pomoći za zaštitu i spašavanje i koordinira provođenjem standardnih operativnih procedura za njezino primanje;
- t) koordinira provođenjem standardnih operativnih procedura tijekom pružanja međunarodne pomoći;
- u) koordinira provođenjem mjera, poslova i zadataka u zaštiti i spašavanju u Bosni i Hercegovini;
- v) u suradnji s entitetskim upravama civilne zaštite i nadležnim tijelom za civilnu zaštitu Brčko Distrikta BiH, organizira, koordinira i održava konferencije, seminare, tečajeve, vježbe i druge aktivnosti od međunarodnog značaja iz područja zaštite i spašavanja u Bosni i Hercegovini;

- z) koordinira aktivnosti s entitetskim upravama za civilnu zaštitu i nadležnim tijelom za civilnu zaštitu Brčko Distrikta BiH na uspostavi standarda za opremu i sredstava koja se u Bosni i Hercegovini koriste u zaštiti i spašavanju;
- aa) usmjerava nadležna tijela na vođenje baze podataka o rizicima od prirodnih i drugih nesreća, o opasnim tvarima, o snagama, sredstvima i drugim podacima bitnim za zaštitu i spašavanje u Bosni i Hercegovini, sukladno međunarodnim konvencijama;
- bb) traži od Ministarstva obrane Bosne i Hercegovine angažiranje Oružanih snaga Bosne i Hercegovine u slučaju prirodne ili druge nesreće, nakon što se iscrpe raspoloživi civilni resursi za odgovor na prirodnu ili drugu nesreću;
- cc) osigurava uvjete za rad Koordinacijskog tijela Bosne i Hercegovine za zaštitu i spašavanje i obavlja stručne i administrativne poslove za potrebe toga tijela;
- dd) obavlja i druge poslove zaštite i spašavanja sukladno ovome Zakonu i drugim propisima na razini Bosne i Hercegovine.

Članak 15.

(Ostale institucije i tijela)

Ostale institucije i tijela na razini Bosne i Hercegovine koje djeluju u području zaštite i spašavanja obvezne su planirati i provoditi mjere zaštite i spašavanja, te koordinirati planiranje i izvršavanje poslova i zadataka s Ministarstvom sigurnosti BiH.

Članak 16.

(Koordinacijsko tijelo Bosne i Hercegovine za zaštitu i spašavanje)

- (1) Vijeće ministara BiH osniva Koordinacijsko tijelo Bosne i Hercegovine za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Koordinacijsko tijelo), koje čine predstavnici:
 - a) Vijeća ministara BiH - (devet članova)
 - b) Vlade Republike Srpske - (pet članova)
 - c) Vlade Federacije Bosne i Hercegovine - (pet članova)
 - d) Vlade Brčko Distrikta BiH - (dva člana)
- (2) Koordinacijsko tijelo odlučuje većinom glasova članova, s tim što odluka ne može biti donesena bez suglasnosti najmanje polovine članova Koordinacijskog tijela iz svakog od entiteta i članova iz Brčko Distrikta BiH.
- (3) Koordinacijsko tijelo donosi poslovnik o radu, kojim uređuje druga pitanja od važnosti za njegov rad.

Članak 17.

(Nadležnosti Koordinacijskog tijela)

- (1) Koordinacijsko tijelo je stručno operativno tijelo Vijeća ministara BiH i nadležno je za:
 - a) predlaganje Vijeću ministara BiH, na zahtjev entiteta ili Brčko Distrikta BiH, da proglašuje stanje prirodne ili druge nesreće na teritoriju Bosne i Hercegovine i prestanak navedenog stanja;
 - b) predlaganje Vijeću ministara BiH da donese odgovarajuće odluke iz svoje nadležnosti;
 - c) davanje preporuka nadležnim institucijama i tijelima Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko Distrikta BiH;
 - d) koordiniranje aktivnostima u zaštiti i spašavanju s institucijama i tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH te institucijama i tijelima na razini Bosne i

Hercegovine nakon što Vijeće ministara BiH proglasi stanje prirodne ili druge nesreće na dijelu ili na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine;

- e) koordiniranje primanjem i pružanjem međunarodne pomoći i donacija u zaštiti i spašavanju nakon proglašenja stanja prirodne ili druge nesreće;
 - f) koordiniranje aktivnostima zaštite i spašavanja institucija i tijela na razini Bosne i Hercegovine u provođenju mjera prevencije i pripravnosti za prirodnu ili drugu nesreću unutar propisanih nadležnosti i njihovo koordiniranje s entitetima i Brčko Distriktom BiH;
 - g) praćenje provođenja naloženih mjera i podnošenje izvješća o svojim aktivnostima Vijeću ministara BiH.
- (2) Koordinacijsko tijelo, prema potrebi, poziva druge institucije, tijela, agencije, organizacije i stručnjake za određena pitanja od interesa za zaštitu i spašavanje u Bosni i Hercegovini ili u inozemstvu da sudjeluju u radu, bez prava glasa.
 - (3) Ministarstvo sigurnosti BiH obavlja stručne i administrativne poslove za potrebe Koordinacijskog tijela.
 - (4) Članovi Koordinacijskog tijela, prema potrebi, dostavljaju Ministarstvu sigurnosti BiH informacije potrebne za njegov rad, a najmanje jednom svaka tri mjeseca.

Članak 18.

(Operativno- komunikacijski centar Bosne i Hercegovine -112)

- (1) Radi stalnog prikupljanja podataka o svim vrstama pojava i opasnosti koje mogu dovesti do prirodne ili druge nesreće, kao i podataka o posljedicama koje su nastale uslijed prirodne ili druge nesreće po ljude i materijalna dobra na ugroženom području, te radi obrade tih podataka i njihove distribucije nadležnim tijelima vlasti i pravnim osobama, u Bosni i Hercegovini uvodi se sustav jedinstvenog europskog broja za hitne situacije - 112 i uspostavlja Operativno-komunikacijski centar Bosne i Hercegovine - 112 (u daljnjem tekstu: Centar - 112).
- (2) Sukladno stavku (1) ovoga članka, Vijeće ministara BiH osniva Centar - 112 u slopu Ministarstva sigurnosti BiH, s kojim se funkcionalno uvezuju operativni centri drugih institucija i tijela Bosne i Hercegovine te centri entiteta i Brčko Distrikta BiH.
- (3) Ministarstvo sigurnosti BiH predlaže Vijeću ministara BiH propis o ustroju, uvjetima i načinu rada Centra - 112.

POGLAVLJE V. DONOŠENJE I USKLADIVANJE PLANOVA I PROGRAMA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA OD PRIRODNIH ILI DRUGIH NESREĆA

Članak 19.

(Programi i planovi)

- (1) Organiziranje i izvođenje zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća na razini institucija i tijela Bosne i Hercegovine utemeljeno je na Programu razvoja sustava zaštite i spašavanja i Plana zaštite i spašavanja od prirodnih ili drugih nesreća na razini institucija i tijela Bosne i Hercegovine.
- (2) Program i Plan iz stavka (1) ovoga članka izrađuju se na temelju Procjene ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća.
- (3) Program i Plan iz stavka (1) ovoga članka sadrže i smjernice za koncipiranje programa razvoja sustav zaštite i spašavanja i planova zaštite i spašavanja u entitetima i Brčko Distriktu BiH.

Članak 20.

(Sadržaj programa)

Programom razvoja sustava zaštite i spašavanja institucija i tijela Bosne i Hercegovine određuje se politika i strategija zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, utvrđuju razvojni programi i projekti i strateški smjerovi razvoja zaštite i spašavanja u Bosni i Hercegovini.

Članak 21.

(Sadržaj planova)

Planovi zaštite i spašavanja donose se radi utvrđivanja ustroja, angažiranja i djelovanja sustava zaštite i spašavanja, zadaće i nadležnosti, ljudskih snaga i potrebnih materijalno-tehničkih sredstava te mjera i postupaka za izvođenje zaštite i spašavanja u prirodnoj ili drugoj nesreći.

Članak 22.

(Dužnosti institucija i tijela)

- (1) Institucije i tijela na razini Bosne i Hercegovine dužni su na zahtjev Ministarstva sigurnosti BiH dostaviti podatke potrebne za izradu procjene ugroženosti, Programa i Plana zaštite i spašavanja u Bosni i Hercegovini.
- (2) Institucije i tijela na razini Bosne i Hercegovine, sukladno ovome Zakonu, izrađuju svoje operativne planove zaštite i spašavanja od prirodnih ili drugih nesreća i usklađuju ih s Planom zaštite i spašavanja od prirodnih ili drugih nesreća u Bosni i Hercegovini.
- (3) Plana zaštite i spašavanja u Bosni i Hercegovini usklađuje se s planovima entiteta i Brčko Distrikta BiH u koordinaciji s nadležnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH.

POGLAVLJE VI. FINANCIRANJE, JAVNO INFORMIRANJE I ODNOSI S JAVNOŠĆU

Članak 23.

(Financiranje)

- (1) U proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine osiguravaju se finansijska sredstva za:
 - a) opremanje, obučavanje i rad i funkcioniranje Centra - 112;
 - b) opremanje, obučavanje i rad i funkcioniranje Koordinacijskog tijela;
 - c) stručno usavršavanje i osposobljavanje državnih službenika i uposlenika na poslovima zaštite i spašavanja u institucijama i tijelima na razini Bosne i Hercegovine;
 - d) naknadu troškova za rad u zaštiti i spašavanju međunarodnog karaktera, čije obavljanje naloži nadležno tijelo za zaštitu i spašavanje;
 - e) pružanje pomoći drugim državama, entitetima i Brčko Distriktu BiH u slučajevima prirodnih ili drugih nesreća;
 - f) dodatno opremanje i obuku postrojbi iz članka 13. stavak (1) točka k) ovoga Zakona;
 - g) druge potrebe, sukladno ovome Zakonu.
- (2) Za financiranje dijela potreba i aktivnosti iz stavka (1) ovoga članka, sredstva se mogu osigurati i iz finansijskih i materijalno-tehničkih davanja pravnih osoba Bosne i Hercegovine, donacija drugih država i međunarodnih organizacija i drugih vidova pomoći.

Članak 24.
(Dostupnost informacija)

U izvršavanju poslova i zadataka zaštite i spašavanja, nositelji poslova zaštite i spašavanja na razini institucija i tijela Bosne i Hercegovine dužni su osigurati transparentnost i učiniti dostupnim odgovarajuće informacije o opasnostima i mjerama zaštite i spašavanja građanima i široj javnosti u Bosni i Hercegovini te nadležnim institucijama vlasti susjednih zemalja koje može ugroziti prirodna ili druga nesreća nastala u Bosni i Hercegovini.

POGLAVLJE VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 25.
(Donošenje propisa)

- (1) Vijeće ministara BiH donosi propise iz članka 13. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (2) Vijeće ministara BiH u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona predlaže izmjene i dopune relevantnih zakona, naročito u području javnih nabava, carina i poreza, kako bi se osigurala provedba ovoga Zakona i funkcioniranje sustava zaštite i spašavanja u Bosni i Hercegovini.
- (3) Ministarstvo sigurnosti BiH donosi propise iz članka 14. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (4) Entiteti i Brčko Distrikt BiH će u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti i uskladiti svoje zakone o civilnoj zaštiti i spašavanju i druge propise s odredbama ovog Zakona.

Članak 26.
(Dan zaštite i spašavanja)

Dan zaštite i spašavanja - civilne zaštite Bosne i Hercegovine je 1. ožujak - Međunarodni dan civilne zaštite.

Članak 27.
(Stupanje na snagu)

- (1) Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".
- (2) Ovaj Zakon bit će objavljen i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta BiH.

PSBiH broj 195/08
15. svibnja 2008. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
dr. **Milorad Živković**, v. r.

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Sulejman Tihić, v. r.

Na osnovu člana IV 4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 28. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 29. aprila 2008. godine, i na 17. sjednici Doma naroda, održanoj 15. maja 2008. godine, usvojila je

ОКВИРНИ ЗАКОН

**О ЗАШТИТИ И СПАШАВАЊУ ЉУДИ И
МАТЕРИЈАЛНИХ ДОБАРА ОД ПРИРОДНИХ ИЛИ
ДРУГИХ НЕСРЕЋА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ**

ГЛАВА I - ПРЕДМЕТ И ПРИНЦИПИ ЗАКОНА

Члан 1.
(Предмет Закона)

- (1) Овим законом оквирно се уређује заштита и спашавање људи и материјалних добара од природних или других несрећа у Босни и Херцеговини, и то:
 - a) спровођење међународних обавеза и сарадња у спровођењу заштите и спашавања, односно цивилне заштите;
 - b) надлежности институција и органа Босне и Херцеговине у области заштите и спашавања људи и материјалних добара од природних или других несрећа у Босни и Херцеговини;
 - c) координација дјеловања институција и органа Босне и Херцеговине, ентитетских управа цивилне заштите и надлежног органа за цивилну заштиту Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Брчко Дистрикт БиХ);
 - d) оперативно-комуникацијски центар Босне и Херцеговине -112;
 - e) доношење и усклађивање планова и програма заштите и спашавања од природних или других несрећа;
 - f) јавно информисање и односи са јавношћу;
 - g) финансирање;
 - h) Дан заштите и спашавања - цивилне заштите Босне и Херцеговине.
- (2) Систем заштите и спашавања људи и материјалних добара од природних или других несрећа у ентитетима и Брчко Дистрикту БиХ уређује се ентитетским законима и законом Брчко Дистрикта БиХ.
- (3) Управне и стручно-оперативне послове заштите и спашавања у ентитетима и Брчко Дистрикту БиХ обављају надлежне институције и органи управе ентитета и Брчко Дистрикта БиХ.

Члан 2.
(Дефиниције)

- (1) **Заштита и спашавање** је облик припремања и учешћа носилаца послова и задатака заштите и спашавања у одговору на природне или друге несреће.
- (2) **Цивилна заштита** је плански организован дио система заштите од природних или других несрећа која обухвата организовање, припремање и учешће грађана, предузећа и других правних лица и професионалних служби, организација и удружења ради заштите и спашавања људи и материјалних добара и животне средине од природних или других несрећа, те њихових посљедица. Цивилна заштита је хуманитарне и невојне природе.
- (3) **Природна несрећа** је догађај који је проузрокован изненадним дјеловањем природних сила, са човјековим утицајем или без њега, који угрожава здравље или живот људи, животиња, узрокује штету на материјалним добрима и животnoj средини.
- (4) **Друге несреће** подразумевају несреће природног поријекла или несреће које је узроковао човјек, конкретног назива, које нису обухваћене ниједном другом

класификацијом, као што су: рударске несреће, епидемије заразних болести, авионске несреће, жељезничке несреће, техничко-технолошке несреће, посљедице терористичких активности, непосредне ратне опасности и слично.

- (5) **Катастрофа** је озбиљан поремећај функционисања заједнице или друштва изазван широко распрострањеним људским, материјалним, економским или губицима животне средине који превазилазе способност погођене заједнице или друштва да се њима баве употребом сопствених ресурса. Она представља резултат комбинације опасности, услова рањивости и недовољних капацитета или мјера за смањивање потенцијално негативне посљедице тог ризика.
- (6) **Превенција** подразумијева предузимање мјера и активности којима се смањује или спречава могућност настанка опасности, односно смањују посљедице природне или друге несреће.
- (7) **Приправност** подразумијева благовремено предузимање свих активности којима се повећава и унапређује ефикасност и дјелотворност оперативних и осталих законом утврђених снага и средстава за одговор на природну или другу несрећу, што укључује и привремену евакуацију људи и имовине са угрожених локација.
- (8) **Одговор** подразумијева пружање помоћи или интервенције током или непосредно након природне или друге несреће ради задовољења потребе за очувањем живота и основних животних потреба погођеног становништва.
- (9) **Пружање помоћи другим државама** подразумијева упућивање материјалних и финансијских средстава, односно упућивање припадника оперативних снага, њихових средстава и опреме и хуманитарних ресурса, на захтјев погођене државе, а у складу са међународним стандардним оперативним процедурама.
- (10) **Тражење помоћи од других држава и међународних организација** подразумијева процедуру посљедичног подношења апела за помоћ и прихватања помоћи у материјалним и финансијским средствима, односно у оперативним снагама, њиховим средствима и опремом и хуманитарним ресурсима, у складу са међународним стандардним оперативним процедурама.
- (11) **Супсидијарност** подразумијева принцип доношења одлука и њиховог спровођења на најнижем могућем нивоу уз координацију на највишем потребном нивоу. Локални носиоци одговора на несрећу треба да буду камен темељац за одговор било којег обима.
- (12) **Координација** подразумијева обезбјеђивање временске и просторне усклађености дјеловања свих учесника у активностима заштите и спашавања од природних и других несрећа по етапама спровођења послова и задатака, као и њихово благовремено обавјештавање. Координирањем се, у смислу смјерница Уједињених нација, обезбјеђује ефикасна комуникација, увезивање и међусобно дјеловање носилаца и снага заштите и спашавања у сврху спровођења заштите и унапређења хуманитарних принципа, избјегавања конкуренције и дуплирања, те остваривања заједничких циљева.

Члан 3. (Принципи)

- (1) Заштита и спашавање је од посебног јавног интереса за Босну и Херцеговину.
- (2) Сва физичка и правна лица у Босни и Херцеговини дужна су да спроводе личну и узајамну заштиту, пружају помоћ и

спашавају људске животе, материјална и друга добра на основу личне свијести, савјести, релевантних прописа и у складу са својим могућностима и способностима.

- (3) Институције и органи Босне и Херцеговине, ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, у оквиру својих надлежности у области заштите и спашавања, спроводе заштиту и спашавање по принципу супсидијарности.
- (4) Оружане снаге Босне и Херцеговине пружају помоћ цивилним органима у реаговању на природне или друге катастрофе и несреће у складу са Законом о одбрани Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 88/05).
- (5) Институције и органи Босне и Херцеговине обезбјеђују усклађеност, транспарентност и отвореност система заштите и спашавања према јавности с циљем остваривања безбједности становништва и учешћа у спровођењу мјера заштите и спашавања утврђених овим законом.
- (6) Све мјере заштите и спашавања од природних или других несрећа планирају се, организују и спроводе у складу са принципима међународног хуманитарног права и међународног права о заштити људи и материјалних добара од природних или других несрећа, као и преузетим међународним обавезама.

ГЛАВА II - САРАДЊА

Члан 4.

(Принципи сарадње)

- (1) Институције и органи Босне и Херцеговине надлежни су за остваривање међународне сарадње ради спровођења међународних правних обавеза, као и координацију спровођења програма помоћи и размјене искустава са институцијама и органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, те пружање помоћи у случају настанка природних или других несрећа већих размјера, нарочито оних са потенцијалним прекограничним ефектима.
- (2) Ради размјене искустава и знања, научно-технолошких достигнућа и материјалног опремања у области заштите и спашавања, надлежне институције и органи ентитета и Брчко Дистрикта БиХ могу сарађивати са институцијама значајним за заштиту и спашавање од природних или других несрећа у сусједним и другим државама истог или сличног нивоа организовања.
- (3) Надлежне институције и органи Босне и Херцеговине, ентитета и Брчко Дистрикта БиХ дужни су да међусобно координирају активности сарадње утврђене ст. (1) и (2) овог члана.

Члан 5.

(Међународна сарадња)

У складу са чланом 4. став (1) овог закона, под међународном сарадњом у заштити и спашавању сматра се:

- a) припрема и спровођење међународних уговора, споразума и других међународних аката и докумената из области заштите и спашавања;
- b) размјена информација са надлежним органима других држава и међународних организација о заштити и спашавању;
- c) директна комуникација са надлежним органима других држава и међународних организација у вези са тражењем и спровођењем пријема и/или пружања хитне помоћи;
- d) координација прелазака државне границе Босне и Херцеговине и транзита кроз треће земље током примања и/или пружања међународне помоћи;

- e) усклађивање дјеловања међународних снага у заштити и спашавању на територији Босне и Херцеговине и координација употребе снага заштите и спашавања у иностранству;
- f) припрема и спровођење међународних конференција, семинара, курсева, радионица и вјежби из области заштите и спашавања.

Члан 6.

(Остваривање међународне сарадње)

- (1) Међународну сарадњу из члана 5. овог закона остварује Министарство безбједности Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Министарство безбједности БиХ).
- (2) У реализовању активности из става (1) овог члана Министарство безбједности БиХ сарађује са надлежним институцијама и органима Босне и Херцеговине, ентитета и Брчко Дистрикта БиХ.

Члан 7.

(Тражење међународне помоћи)

- (1) Савјет министара Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Савјет министара БиХ), на предлог или захтјев Координационог тијела Босне и Херцеговине за заштиту и спашавање људи и материјалних добара од природних или других несрећа у Босни и Херцеговини, Министарства безбједности БиХ, надлежних институција и органа Босне и Херцеговине, ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, одлучује о тражењу међународне помоћи након проглашења стања природне или друге несреће.
- (2) Међународна помоћ, у смислу овог закона и у складу са међународним смјерницама и стандардним оперативним процедурама, може се тражити кад се сопственим снагама и средствима не може адекватно одговорити на природну и другу несрећу.

Члан 8.

(Прихватање и пружање међународне помоћи)

- (1) Савјет министара БиХ одлучује о прихватању понуде за помоћ и пружање међународне помоћи сусједним и другим државама у природним или другим несрећама.
- (2) Процедуре прихватања и пружања међународне помоћи из става (1) овог члана, у хитним случајевима, биће уређене посебним прописом Савјета министара БиХ.

Члан 9.

(Упућивање снага заштите и спашавања)

- (1) У акције заштите и спашавања и друге активности које се спроводе у другим државама могу се упутити само обучени и оспособљени припадници снага заштите и спашавања.
- (2) Припадници професионалних снага заштите и спашавања могу бити упућени као помоћ у друге државе. Припадници добровољних снага заштите и спашавања могу бити упућени као помоћ у друге државе искључиво уз доброволни пристанак, који дају у писаној форми.
- (3) Припадници снага заштите и спашавања који се упућују као помоћ у друге државе обавезно се осигуравају од повреда и страдања за вријеме обављања дужности ван територије Босне и Херцеговине.
- (4) Лицима из става (3) овог члана, за вријеме ангажовања ван територије Босне и Херцеговине, припада новчана накнада.
- (5) Савјет министара БиХ посебним прописом утврђује висину накнаде из става (4) овог члана.

Члан 10.

(Прописи за прелазак границе)

Савјет министара БиХ, на предлог Министарства безбједности БиХ, посебним прописом уређује начин и поступак преласка границе приликом примања и/или упућивања међународне помоћи у заштити и спашавању.

ГЛАВА III - КООРДИНАЦИЈА

Члан 11.

(Координација дјеловања институција и органа Босне и Херцеговине)

Министарство безбједности БиХ координира активности планирања и дјеловања институција и органа Босне и Херцеговине у области заштите и спашавања.

Члан 12.

(Координација дјеловања институција и органа ентитета и Брчко Дистрикта БиХ)

- (1) Координацију послова и задатака заштите и спашавања и размјену података, информација и извјештаја о предузетим мјерама заштите и спашавања међу носиоцима послова и задатака заштите и спашавања између органа и служби цивилне заштите ентитета и Брчко Дистрикта БиХ обавља Министарство безбједности БиХ.
- (2) Ентитети и Брчко Дистрикт БиХ, у оквиру својих надлежности у области заштите и спашавања, уређују, планирају, обучавају, организују, финансирају и спроводе заштиту и спашавање, с циљем спречавања опасности, те отклањања и ублажавања штетних дјеловања и последица природних или других несрећа.
- (3) Министарство безбједности БиХ остварује сарадњу са Друштвом црвеног крста/крижа Босне и Херцеговине и другим хуманитарним организацијама организованим на нивоу Босне и Херцеговине ради планирања и учешћа у заштити и спашавању људи и материјалних добара од природних или других несрећа.

ГЛАВА IV - НАДЛЕЖНОСТИ ОРГАНА И ИНСТИТУЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 13.

(Савјет министара БиХ)

Савјет министара БиХ, у области заштите и спашавања:

- a) утврђује Предлог програма развоја система заштите и спашавања на нивоу институција и органа Босне и Херцеговине и доставља га Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине на усвајање. У оквиру тог програма наведене су и смјернице за конципирање програма развоја система заштите и спашавања у ентитетима и Брчко Дистрикту БиХ;
- b) уређује начин преласка државне границе приликом примања и/или упућивања међународне помоћи у заштити и спашавању;
- c) доноси Методологију за израду процјене угрожености и Плана заштите и спашавања од природних или других несрећа институција и органа Босне и Херцеговине;
- d) доноси Процјену угрожености од природних или других несрећа Босне и Херцеговине;
- e) доноси акт о оснивању Координационог тијела Босне и Херцеговине за заштиту и спашавање;
- f) доноси акт о оснивању Оперативно-комуникационог центра Босне и Херцеговине - 112, увођењу европског броја за хитне ситуације -112 и прописује услове и

- начин функционисања Оперативно-комуникационог центра Босне и Херцеговине - 112;
- g) доноси План заштите и спашавања од природних или других несрећа институција и органа Босне и Херцеговине;
 - h) проглашава настанак и престанак стања природне или друге несреће на територији Босне и Херцеговине, на предлог Координационог тијела Босне и Херцеговине за заштиту и спашавање или на захтјев надлежних органа ентитета или Брчко Дистрикта БиХ, који су већ прогласили стање несреће на својој територији;
 - i) одлучује о тражењу међународне помоћи за заштиту и спашавање и координира спровођење стандардних оперативних процедура за прихват помоћи након проглашења стања природне или друге несреће;
 - j) одлучује о пружању међународне помоћи у случају природне или друге несреће;
 - k) формира, од специјализованих јединица и служби цивилне заштите ентитета, Брчко Дистрикта БиХ и других институција, органа и правних лица на нивоу Босне и Херцеговине, мјешовиту специјализовану јединицу за заштиту и спашавање за дјеловање у случају природне или друге несреће, за учешће у међународним вјежбама, операцијама помоћи и другим активностима, уз сагласност надлежних органа ентитета, Брчко Дистрикта БиХ и других институција, органа и правних лица на нивоу Босне и Херцеговине;
 - l) доноси пропис о висини накнаде припадницима снага заштите и спашавања када се упућују као помоћ у друге државе;
 - m) предлаже финансијска средства у буџету институција и међународних обавеза Босне и Херцеговине за финансирање потреба за заштиту и спашавање из надлежности институција и органа Босне и Херцеговине;
 - n) обавља и друге послове заштите и спашавања у складу са овим законом и другим прописима на нивоу Босне и Херцеговине.
- спашавања људи и материјалних добара од природних и других несрећа Босне и Херцеговине;
- d) у координацији са ентитетским управама цивилне заштите и надлежним органом за цивилну заштиту Брчко Дистрикта БиХ, прима и распоређује донације намијењене структурама система заштите и спашавања у Босни и Херцеговини;
 - e) израђује и предлаже Програм развоја система заштите и спашавања институција и органа Босне и Херцеговине;
 - f) израђује и предлаже Савјету министара БиХ пропис о начину преласка државне границе приликом примања и/или упућивања међународне помоћи у заштити и спашавању;
 - g) доноси оквирне планове и програме обучавања у области заштите и спашавања у Босни и Херцеговини у складу са међународним стандардима;
 - h) доноси и реализује Програм и план обучавања и оспособљавања државних службеника и запослених у институцијама и органима на нивоу Босне и Херцеговине у области заштите и спашавања;
 - i) у сарадњи и координацији са надлежним институцијама и органима Босне и Херцеговине, органима управе ентитета и Брчко Дистрикта БиХ прати и анализира стање у области заштите и спашавања у Босни и Херцеговини и Савјету министара БиХ предлаже мјере у складу са Законом;
 - j) предлаже акт о формирању Координационог тијела Босне и Херцеговине за заштиту и спашавање;
 - k) израђује и предлаже акт о формирању Оперативно-комуникационог центра Босне и Херцеговине - 112;
 - l) израђује и предлаже Савјету министара БиХ организацију, опремање, услове и начин функционисања Оперативно-комуникационог центра Босне и Херцеговине - 112 и начин достављања и дистрибуцију података;
 - m) у координацији са надлежним институцијама и органима Босне и Херцеговине, ентитетским управама цивилне заштите и надлежним органом за цивилну заштиту Брчко Дистрикта БиХ прописује процедуре комуникације између институција и органа Босне и Херцеговине, те институција и органа Босне и Херцеговине са ентитетима и Брчко Дистриктом БиХ у случају природних или других несрећа, као и процедуре обавјештавања јавности;
 - n) промовише и издаје стручну и другу литературу из области заштите и спашавања;
 - o) размјењује податке из области заштите и спашавања са другим државама;
 - p) остварује међународну сарадњу у области заштите и спашавања;
 - r) сарађује са научним институцијама и привредним друштвима у развоју технологије и опреме за заштиту и спашавање;
 - s) предлаже тражење међународне помоћи за заштиту и спашавање и координира спровођење стандардних оперативних процедура за њен прихват;
 - t) координира спровођење стандардних оперативних процедура приликом пружања међународне помоћи;

Члан 14.

(Министарство безбједности БиХ)

Министарство безбједности БиХ обавља сљедеће стручне и друге послове у области заштите и спашавања из надлежности Босне и Херцеговине:

- a) обезбјеђује спровођење овог закона и других прописа из области заштите и спашавања који се доносе на основу овог закона;
- b) у координацији са надлежним институцијама и органима Босне и Херцеговине, ентитетским управама цивилне заштите и надлежним органом за цивилну заштиту Брчко Дистрикта БиХ, израђује и предлаже Савјету министара БиХ, Методологију за израду процјене угрожености и Плана заштите и спашавања људи и материјалних добара од природних и других несрећа Босне и Херцеговине;
- c) у координацији са надлежним институцијама и органима Босне и Херцеговине, ентитетским управама цивилне заштите и надлежним органом за цивилну заштиту Брчко Дистрикта БиХ, израђује и предлаже Процјену угрожености и План заштите и

- u) координира спровођење мјера, послова и задатака у заштити и спасавању у Босни и Херцеговини;
- v) у сарадњи са ентитетским управама цивилне заштите и надлежним органом за цивилну заштиту Брчко Дистрикта БиХ организује, координира и одржава конференције, семинаре, курсеве, вјежбе и друге значајне међународне активности из области заштите и спасавања у Босни и Херцеговини;
- z) координира активности са ентитетским управама за цивилну заштиту и надлежним органом за цивилну заштиту Брчко Дистрикта БиХ на успостављању стандарда за опрему и средства која се у Босни и Херцеговини користе у заштити и спасавању;

aa) усмјерава надлежне органе на вођење базе података о ризицима од природних и других несрећа, опасним материјама, снагама, средствима и другим подацима значајним за заштиту и спасавање у Босни и Херцеговини, у складу са међународним конвенцијама;

bb) тражи од Министарства одбране Босне и Херцеговине ангажовање Оружаних снага Босне и Херцеговине у случају природне или друге несреће, након што се исцрпе расположиви цивилни ресурси за одговор на природну или другу несрећу;

cc) обезбјеђује услове за рад Координационог тијела Босне и Херцеговине за заштиту и спасавање и обавља стручне и административне послове за потребе овог тијела;

dd) обавља и друге послове заштите и спасавања у складу са овим законом и другим прописима на нивоу Босне и Херцеговине.

Члан 15.

(Остале институције и органи)

Остале институције и органи на нивоу Босне и Херцеговине који дјелују у области заштите и спасавања обавезни су да планирају и спроводе мјере заштите и спасавања, те координирају планирање и извршавање послова и задатака са Министарством безбједности БиХ.

Члан 16.

(Координационо тијело Босне и Херцеговине за заштиту и спасавање)

- (1) Савјет министара БиХ оснива Координационо тијело Босне и Херцеговине за заштиту и спасавање људи и материјалних добара од природних и других несрећа у Босни и Херцеговини (у даљњем тексту: Координационо тијело), који чине представници:
 - a) Савјета министара БиХ - (девет чланова)
 - b) Владе Републике Српске - (пет чланова)
 - c) Владе Федерације Босне и Херцеговине - (пет чланова)
 - d) Владе Брчко Дистрикта БиХ - (два члана).
- (2) Координационо тијело одлучује већином гласова чланова, с тим да се одлука не може донијети без сагласности најмање половине чланова Координационог тијела из сваког од ентитета и чланова из Брчко Дистрикта БиХ.
- (3) Координационо тијело доноси Пословник о раду којим уређује друга питања значајна за његов рад.

Члан 17.

(Надлежности Координационог тијела)

- (1) Координационо тијело је стручно оперативно тијело Савјета министара БиХ и надлежно је да:
 - a) предлаже Савјету министара БиХ, на захтјев ентитета или Брчко Дистрикта БиХ, проглашење стања

природне или друге несреће на територији Босне и Херцеговине и престанак наведеног стања;

- b) предлаже Савјету министара БиХ доношење одговарајућих одлука из своје надлежности;
- c) даје препоруке надлежним институцијама и органима Босне и Херцеговине, ентитета и Брчко Дистрикта БиХ;
- d) координира активности у заштити и спасавању са институцијама и органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ и институцијама и органима на нивоу Босне и Херцеговине, након што Савјет министара БиХ прогласи стање природне или друге несреће на дијелу или на цијелој територији Босне и Херцеговине;
- e) координира пријем и пружање међународне помоћи и донација у заштити и спасавању, након проглашења стања природне или друге несреће;
- f) координира активности заштите и спасавања институција и органа на нивоу Босне и Херцеговине у спровођењу мјера превенције и приправности за природну или другу несрећу у оквиру прописаних надлежности и координира их са ентитетима и Брчко Дистриктом БиХ;
- g) прати спровођење наложених мјера и подноси извјештаје о својим активностима Савјету министара БиХ.

(2) Координационо тијело по потреби позива друге институције, тијела, агенције, организације и стручњаке за одређена питања од интереса за заштиту и спасавање у Босни и Херцеговини или иностранству да учествују у раду без права гласања.

(3) Стручне и административне послове за потребе Координационог тијела обавља Министарство безбједности БиХ.

(4) Чланови Координационог тијела достављају Министарству безбједности БиХ информације неопходне за рад Координационог тијела по потреби, а најмање једном у три мјесеца.

Члан 18.

(Оперативно- комуникацијски центар Босне и Херцеговине -112)

- (1) Ради сталног прикупљања података о свим врстама појава и опасности које могу довести до природне или друге несреће, као и података о посљедицама које су настале појавом природне или друге несреће за људе и материјална добра на угроженом подручју, обраде тих податка и њихове дистрибуције надлежним органима власти и правним лицима, у Босни и Херцеговини се уводи систем јединственог европског броја за хитне ситуације - 112 и успоставља Оперативно-комуникациони центар Босне и Херцеговине - 112 (у даљњем тексту: Центар - 112).
- (2) У складу са ставом (1) овог члана, Савјет министара БиХ, у оквиру Министарства безбједности БиХ, оснива Центар - 112, с којим се функционално увезују оперативни центри других институција и органа Босне и Херцеговине, као и центри ентитета и Брчко Дистрикта БиХ.
- (3) Министарство безбједности БиХ предлаже Савјету министара БиХ пропис о организацији, условима и начину функционисања Центра - 112.

ГЛАВА V - ДОНОШЕЊЕ И УСКЛАЂИВАЊЕ ПЛАНОВА И ПРОГРАМА ЗАШТИТЕ И СПАШАВАЊА ОД ПРИРОДНИХ ИЛИ ДРУГИХ НЕСРЕЋА

Члан 19.

(Програми и планови)

- (1) Организовање и спровођење заштите и спашавања од природних и других несрећа на нивоу институција и органа Босне и Херцеговине врши се на основу Програма развоја система заштите и спашавања и Плана заштите и спашавања на нивоу институција и органа Босне и Херцеговине од природних или других несрећа.
- (2) Програм и План из става (1) овог члана израђују се на основу Пројекте угрожености од природних и других несрећа.
- (3) Програм и План из става (1) овог члана садрже и смјернице за конципирање програма развоја система заштите и спашавања и планова заштите и спашавања у ентитетима и Брчко Дистрикту БиХ.

Члан 20.

(Садржај програма)

Програмом развоја система заштите и спашавања институција и органа Босне и Херцеговине одређује се политика и стратегија заштите и спашавања људи и материјалних добара од природних и других несрећа, дефинишу развојни програми и пројекти и стратешки правци развоја заштите и спашавања у Босни и Херцеговини.

Члан 21.

(Садржај планова)

Планови заштите и спашавања доносе се ради утврђивања организације, ангажовања и дјеловања система заштите и спашавања, задатака и надлежности, људских снага и потребних материјално-техничких средстава те мјера и поступака за спровођење заштите и спашавања од природне или друге несреће.

Члан 22.

(Дужности институција и органа)

- (1) Институције и органи на нивоу Босне и Херцеговине дужни су да на захтјев Министарства безбједности БиХ доставе податке потребне за израду пројекте угрожености, Програма и Плана заштите и спашавања Босне и Херцеговине.
- (2) Институције и органи на нивоу Босне и Херцеговине, у складу са овим законом, израђују своје оперативне планове заштите и спашавања од природних или других несрећа и усклађују их са Планом заштите и спашавања од природних или других несрећа у Босни и Херцеговини.
- (3) Усклађивање Плана заштите и спашавања Босне и Херцеговине и планова ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, врши се у координацији са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ.

ГЛАВА VI - ФИНАНСИРАЊЕ, ЈАВНО ИНФОРМИСАЊЕ И ОДНОСИ СА ЈАВНОШЋУ

Члан 23.

(Финансирање)

- (1) У буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине обезбјеђују се финансијска средства за:
 - a) опремање, обучавање, рад и функционисање Центра - 112;

- b) опремање, обучавање, рад и функционисање Координационог тијела;
- c) стручно усавршавање и оспособљавање државних службеника и запослених на пословима заштите и спашавања у институцијама и органима Босне и Херцеговине;
- d) накнаду трошкова дјеловања у заштити и спашавању међународног карактера чије извршење наложи надлежни орган за заштиту и спашавање;
- e) пружање помоћи другим државама, ентитетима и Брчко Дистрикту БиХ у случају природних или других несрећа;
- f) додатно опремање и обуку јединица из члана 13. став (1) тачка к) овог закона;
- g) и друге потребе у складу са овим законом.

- (2) За финансирање дијела потреба и активности из става (1) овог члана средства се могу обезбиједити и кроз финансијско и материјално-техничка давања правних лица Босне и Херцеговине, донације других држава и међународних организација и друге видове помоћи.

Члан 24.

(Доступност информација)

У спровођењу послова и задатака заштите и спашавања, носиоци послова заштите и спашавања на нивоу институција и органа Босне и Херцеговине дужни су да обезбиједје транспарентност и учине доступним одговарајуће информације о опасностима и мјерама заштите и спашавања грађанима и широј јавности у Босни и Херцеговини и надлежним институцијама власти сусједних земаља које може угрозити природна или друга несрећа у Босни и Херцеговини.

ГЛАВА VII - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 25.

(Доношење прописа)

- (1) Савјет министара БиХ доноси прописе из члана 13. овог закона у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.
- (2) Савјет министара БиХ у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона предлаже измјене и допуне релевантних закона, нарочито у области јавних набавки, царина и пореза, како би се обезбиједило спровођење овог закона и функционисање система заштите и спашавања у Босни и Херцеговини.
- (3) Министарство безбједности БиХ доноси прописе из члана 14. овог закона у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.
- (4) Ентитети и Брчко Дистрикт БиХ донијеће и ускладити своје законе и друге прописе о цивилној заштити и спашавању са одредбама овог закона у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 26.

(Дан заштите и спашавања)

Дан заштите и спашавања - цивилне заштите Босне и Херцеговине је 1. март - Међународни дан цивилне заштите.

Члан 27.

(Ступање на снагу)

- (1) Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

- (2) Овај закон биће објављен и у службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ.

ПСБиХ, број 195/08
15. маја 2008. године
Сарајево

Председавајући Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ др Милорад Живковић , с. р.	Председавајући Дома народа Парламентарне скупштине БиХ Сулејман Тихић , с. р.
--	---

Na osnovu člana IV. 4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 28. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 29. aprila 2008. godine, i na 17. sjednici Doma naroda, održanoj 15. maja 2008. godine, usvojila je

OKVIRNI ZAKON

O ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH ILI DRUGIH NESREĆA U BOSNI I HERCEGOVINI

POGLAVLJE I. PREDMET I PRINCIPI ZAKONA

Član 1.

(Predmet Zakona)

- (1) Ovim zakonom okvirno se uređuje zaštita i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u Bosni i Hercegovini, i to:
 - a) realizacija međunarodnih obaveza i saradnja u provođenju zaštite i spašavanja, odnosno civilne zaštite;
 - b) nadležnosti institucija i organa Bosne i Hercegovine u oblasti zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u Bosni i Hercegovini;
 - c) koordinacija djelovanja institucija i organa Bosne i Hercegovine, entitetskih uprava civilne zaštite i nadležnog organa za civilnu zaštitu Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Brčko Distrikt BiH);
 - d) Operativno-komunikacioni centar Bosne i Hercegovine -112;
 - e) donošenje i usklađivanje planova i programa zaštite i spašavanja od prirodnih ili drugih nesreća;
 - f) javno informiranje i odnosi s javnošću;
 - g) finansiranje;
 - h) Dan zaštite i spašavanja - civilne zaštite Bosne i Hercegovine.
- (2) Sistem zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u entitetima i Brčko Distriktu BiH uređuje se entitetskim zakonima i zakonom Brčko Distrikta BiH.
- (3) Upravne i stručno-operativne poslove zaštite i spašavanja u entitetima i Brčko Distriktu BiH obavljaju nadležne institucije i organi uprave entiteta i Brčko Distrikta BiH.

Član 2.

(Definicije)

- (1) **Zaštita i spašavanje** je oblik pripremanja i učešća nosilaca poslova i zadataka zaštite i spašavanja u odgovoru na prirodne ili druge nesreće.
- (2) **Civilna zaštita** je planski organiziran dio sistema zaštite od prirodnih ili drugih nesreća koja obuhvata organiziranje, pripremanje i učešće građana, preduzeća i drugih pravnih

lica i profesionalnih službi, organizacija i udruženja na zaštiti i spašavanju ljudi, materijalnih dobara i okoliša od prirodnih ili drugih nesreća, te njihovih posljedica. Civilna zaštita je humanitarne i nevojne prirode.

- (3) **Prirodna nesreća** je događaj koji je uzrokovan iznenadnim djelovanjem prirodnih sila, sa ili bez čovjekovog uticaja, koji ugrožava zdravlje ili život ljudi, životinja, uzrokuje štetu na materijalnim dobrima i okolišu.
- (4) **Druge nesreće** podrazumijevaju nesreće prirodnog porijekla ili nesreće koje je uzrokovao čovjek, konkretnog naziva, koje nisu obuhvaćene nijednom drugom klasifikacijom, kao što su: rudarske nesreće, epidemije zaraznih bolesti, avionske nesreće, željezničke nesreće, tehničko-tehnološke nesreće, posljedice terorističkih aktivnosti, neposredne ratne opasnosti i slično.
- (5) **Katastrofa** je ozbiljan poremećaj funkcioniranja zajednice ili društva izazvan široko rasprostranjenim ljudskim, materijalnim, ekonomskim ili gubicima u okolišu koji prevazilaze sposobnost pogođene zajednice ili društva da se njima bave upotrebom vlastitih resursa. Ona je rezultat kombinacije opasnosti, uslova ranjivosti i nedovoljnih kapaciteta ili mjera da se smanji potencijalno negativna posljedica tog rizika.
- (6) **Prevenција** je preduzimanje mjera i aktivnosti kojima se smanjuje ili sprečava mogućnost nastanka opasnosti, odnosno smanjuju posljedice prirodne ili druge nesreće.
- (7) **Pripravnost** je pravovremeno preduzimanje svih aktivnosti kojima se povećava i unapređuje efikasnost i djelotvornost operativnih i ostalih zakonom utvrđenih snaga i sredstava za odgovor na prirodnu ili drugu nesreću, što uključuje i pripremu evakuaciju ljudi i imovine s ugroženih lokacija.
- (8) **Odgovor** je pružanje pomoći ili intervencija u toku ili neposredno nakon prirodne ili druge nesreće radi zadovoljavanja potrebe za očuvanjem života i osnovnih životnih potreba pogođenog stanovništva.
- (9) **Pružanje pomoći drugim državama** je upućivanje materijalnih i finansijskih sredstava, odnosno upućivanje pripadnika operativnih snaga, njihovih sredstava i opreme i humanitarnih resursa, na zahtjev pogođene države, a u skladu s međunarodnim standardnim operativnim procedurama.
- (10) **Traženje pomoći od drugih država i međunarodnih organizacija** je procedura posljedičnog podnošenja apela za pomoć i prihvatanja pomoći u materijalnim i finansijskim sredstvima, odnosno u operativnim snagama, njihovim sredstvima i opremom i humanitarnim resursima, u skladu s međunarodnim standardnim operativnim procedurama.
- (11) **Supsidijarnost** je princip donošenja odluka i njihovog provođenja na najnižem mogućem nivou uz koordinaciju na najvišem potrebnom nivou. Lokalni nosioci odgovora na nesreću treba da budu osnova za odgovor bilo kojeg obima.
- (12) **Koordinacija** je osiguravanje vremenske i prostorne usklađenosti djelovanja svih učesnika u aktivnostima zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća po etapama provođenja poslova i zadataka, kao i njihovo pravovremeno obavještanje. Koordiniranjem se, u smislu Smjernica Ujedinjenih naroda, osigurava efikasna komunikacija, uvezivanje i međusobno djelovanje nosilaca i snaga zaštite i spašavanja u svrhu provođenja zaštite i unapređenja humanitarnih principa, izbjegavanja konkurencije i dupliranja, te ostvarivanja zajedničkih ciljeva.

Član 3.

(Principi)

- (1) Zaštita i spašavanje su od posebnog javnog interesa za Bosnu i Hercegovinu.
- (2) Sva fizička i pravna lica u Bosni i Hercegovini dužna su provoditi ličnu i uzajamnu zaštitu, pružati pomoć i spašavati ljudske živote, materijalna i druga dobra na osnovu lične svijesti, savjesti, relevantnih propisa i u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima.
- (3) Institucije i organi Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko Distrikta BiH, u okviru svojih nadležnosti u oblasti zaštite i spašavanja, provode zaštitu i spašavanje po principu supsidijarnosti.
- (4) Oružane snage Bosne i Hercegovine pružaju pomoć civilnim organima u reagiranju na prirodne ili druge katastrofe i nesreće u skladu sa Zakonom o odbrani Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 88/05).
- (5) Institucije i organi Bosne i Hercegovine osiguravaju usklađenost, transparentnost i otvorenost sistema zaštite i spašavanja prema javnosti s ciljem ostvarivanja sigurnosti stanovništva i učešća u provođenju mjera zaštite i spašavanja utvrđenih ovim zakonom.
- (6) Sve mjere zaštite i spašavanja od prirodnih ili drugih nesreća planiraju se, organiziraju i provode u skladu s principima međunarodnog humanitarnog prava i međunarodnog prava o zaštiti ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća, kao i preuzetim međunarodnim obavezama.

POGLAVLJE II. SARADNJA

Član 4.

(Principi saradnje)

- (1) Institucije i organi Bosne i Hercegovine nadležni su za ostvarivanje međunarodne saradnje radi provođenja međunarodnih pravnih obaveza, kao i koordinaciju provođenja programa pomoći i razmjene iskustava sa institucijama i organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, te pružanju pomoći u slučaju nastanka prirodnih ili drugih nesreća većih razmjera, naročito onih s potencijalnim prekograničnim efektima.
- (2) Radi razmjene iskustava i znanja, naučno-tehnoloških dostignuća i materijalnog opremanja u oblasti zaštite i spašavanja, nadležne institucije i organi entiteta i Brčko Distrikta BiH mogu saradivati sa institucijama značajnim za zaštitu i spašavanje od prirodnih ili drugih nesreća u susjednim i drugim državama istog ili sličnog nivoa organiziranja.
- (3) Nadležne institucije i organi Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko Distrikta BiH dužni su međusobno koordinirati aktivnosti saradnje utvrđene st. (1) i (2) ovog člana.

Član 5.

(Međunarodna saradnja)

U skladu s članom 4. stav (1) ovog zakona, međunarodnom saradnjom u zaštiti i spašavanju smatra se:

- a) priprema i provođenje međunarodnih ugovora, sporazuma i drugih međunarodnih akata i dokumenata iz oblasti zaštite i spašavanja;
- b) razmjena informacija s nadležnim organima drugih država i međunarodnih organizacija o zaštiti i spašavanju;

- c) direktna komunikacija s nadležnim organima drugih država i međunarodnih organizacija u vezi s traženjem i provođenjem prijema i/ili pružanja hitne pomoći;
- d) koordinacija prelazaka državne granice Bosne i Hercegovine i tranzita kroz treće zemlje tokom primanja i/ili pružanja međunarodne pomoći;
- e) usklađivanje djelovanja međunarodnih snaga u zaštiti i spašavanju na teritoriji Bosne i Hercegovine i koordinacija upotrebe snaga zaštite i spašavanja u inozemstvu;
- f) priprema i provođenje međunarodnih konferencija, seminara, kurseva, radionica i vježbi iz oblasti zaštite i spašavanja.

Član 6.

(Ostvarivanje međunarodne saradnje)

- (1) Međunarodnu saradnju iz člana 5. ovog zakona ostvaruje Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo sigurnosti BiH).
- (2) U obavljanju aktivnosti iz stava (1) ovog člana Ministarstvo sigurnosti BiH saraduje s nadležnim institucijama i organima Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko Distrikta BiH.

Član 7.

(Traženje međunarodne pomoći)

- (1) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara BiH), na prijedlog ili na zahtjev Koordinacionog tijela Bosne i Hercegovine za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u Bosni i Hercegovini, Ministarstva sigurnosti BiH, nadležnih institucija i organa Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko Distrikta BiH, odlučuje o traženju međunarodne pomoći nakon proglašavanja stanja prirodne ili druge nesreće.
- (2) Međunarodna pomoć, u smislu ovog zakona i u skladu s međunarodnim smjernicama i standardnim operativnim procedurama, može se tražiti kad se vlastitim snagama i sredstvima ne može adekvatno odgovoriti na prirodnu i drugu nesreću.

Član 8.

(Prihvatanje i pružanje međunarodne pomoći)

- (1) Vijeće ministara BiH odlučuje o prihvatanju ponude za pomoć i pružanje međunarodne pomoći susjednim i drugim državama u prirodni ili drugim nesrećama.
- (2) Procedure prihvatanja i pružanja međunarodne pomoći iz stava (1) ovog člana, u hitnim slučajevima, uredit će se posebnim propisom Vijeća ministara BiH.

Član 9.

(Upućivanje snaga zaštite i spašavanja)

- (1) U akcije zaštite i spašavanja i druge aktivnosti, koje se provode u drugim državama, mogu se uputiti samo obučeni i osposobljeni pripadnici snaga zaštite i spašavanja.
- (2) Pripadnici profesionalnih snaga zaštite i spašavanja mogu biti upućeni kao pomoć u druge države. Pripadnici dobrovoljnih snaga zaštite i spašavanja mogu biti upućeni kao pomoć u druge države isključivo uz dobrovoljni pristanak, koji daju u pisanoj formi.
- (3) Pripadnici snaga zaštite i spašavanja koji se upućuju kao pomoć u druge države obavezno se osiguravaju od povreda i stradanja za vrijeme obavljanja dužnosti izvan teritorije Bosne i Hercegovine.

- (4) Licima iz stava (3) ovog člana, za vrijeme angažiranja izvan teritorije Bosne i Hercegovine, pripada novčana naknada.
- (5) Visinu naknade iz stava (4) ovog člana posebnim propisom utvrđuje Vijeće ministara BiH.

Član 10.

(Propisi za prelazak granice)

Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva sigurnosti BiH, posebnim propisom uređuje način i postupak prelaska granice prilikom primanja i/ili upućivanja međunarodne pomoći u zaštiti i spašavanju.

POGLAVLJE III. KOORDINACIJA

Član 11.

(Koordinacija djelovanja institucija i organa Bosne i Hercegovine)

Ministarstvo sigurnosti BiH koordinira aktivnostima u planiranju i djelovanju institucija i organa Bosne i Hercegovine u oblasti zaštite i spašavanja.

Član 12.

(Koordinacija djelovanja institucija i organa entiteta i Brčko Distrikta BiH)

- (1) Koordinaciju poslova i zadataka zaštite i spašavanja i razmjenu podataka, informacija i izvještaja o preduzetim mjerama zaštite i spašavanja među nosiocima poslova i zadataka zaštite i spašavanja između organa i službi civilne zaštite entiteta i Brčko Distrikta BiH obavlja Ministarstvo sigurnosti BiH.
- (2) Entiteti i Brčko Distrikt BiH, u okviru svojih nadležnosti u oblasti zaštite i spašavanja, uređuju, planiraju, obučavaju, organiziraju, finansiraju i provode zaštitu i spašavanje, s ciljem sprečavanja opasnosti, te otklanjanja i ublažavanja štetnih djelovanja i posljedica prirodnih ili drugih nesreća.
- (3) Ministarstvo sigurnosti BiH saraduje s Društvom crvenog krsta/križa Bosne i Hercegovine i drugim humanitarnim organizacijama, organiziranim na nivou Bosne i Hercegovine, radi planiranja i učešća u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća.

POGLAVLJE IV. NADLEŽNOSTI ORGANA I INSTITUCIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Član 13.

(Vijeće ministara BiH)

Vijeće ministara BiH u oblasti zaštite i spašavanja:

- a) utvrđuje Prijedlog programa razvoja sistema zaštite i spašavanja na nivou institucija i organa Bosne i Hercegovine i dostavlja ga Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine na usvajanje. Taj program sadržava i smjernice za koncipiranje programa razvoja sistema zaštite i spašavanja u entitetima i Brčko Distriktu BiH;
- b) uređuje način prelaska državne granice prilikom primanja i/ili upućivanja međunarodne pomoći u zaštiti i spašavanju;
- c) donosi Metodologiju za izradu procjene ugroženosti i Plan zaštite i spašavanja od prirodnih ili drugih nesreća institucija i organa Bosne i Hercegovine;
- d) donosi Procjenu ugroženosti od prirodnih ili drugih nesreća Bosne i Hercegovine;
- e) donosi akt o formiranju Koordinacionog tijela Bosne i Hercegovine za zaštitu i spašavanje;
- f) donosi akt o formiranju Operativno-komunikacionog centra Bosne i Hercegovine - 112, uvođenju evropskog broja za hitne situacije -112 i propisuje

uslove i način funkcioniranja Operativno-komunikacionog centra Bosne i Hercegovine - 112;

- g) donosi Plan zaštite i spašavanja od prirodnih ili drugih nesreća institucija i organa Bosne i Hercegovine;
- h) proglašava nastanak i prestanak stanja prirodne ili druge nesreće na teritoriji Bosne i Hercegovine, na prijedlog Koordinacionog tijela Bosne i Hercegovine za zaštitu i spašavanje ili na zahtjev nadležnih organa entiteta ili Brčko Distrikta BiH, koji su već proglasili stanje nesreće na svojoj teritoriji;
- i) odlučuje o traženju međunarodne pomoći za zaštitu i spašavanje i koordinira provođenje standardnih operativnih procedura za njen prihvata nakon proglašenja stanja prirodne ili druge nesreće;
- j) odlučuje o pružanju međunarodne pomoći u slučaju prirodne ili druge nesreće;
- k) formira, od specijaliziranih jedinica i službi civilne zaštite entiteta, Brčko Distrikta BiH i drugih institucija, organa i pravnih lica na nivou Bosne i Hercegovine, mješovitu specijaliziranu jedinicu za zaštitu i spašavanje za djelovanje u slučaju prirodne ili druge nesreće, za učešće u međunarodnim vježbama, operacijama pomoći i drugim aktivnostima, uz saglasnost nadležnih organa entiteta, Brčko Distrikta BiH i drugih institucija, organa i pravnih lica na nivou Bosne i Hercegovine;
- l) donosi propis o visini naknade pripadnicima snaga zaštite i spašavanja kada se upućuju kao pomoć u druge države;
- m) predlaže finansijska sredstva u budžetu institucija i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za finansiranje potreba za zaštitu i spašavanje iz nadležnosti institucija i organa Bosne i Hercegovine;
- n) obavlja i druge poslove zaštite i spašavanja u skladu s ovim zakonom i drugim propisima na nivou Bosne i Hercegovine.

Član 14.

(Ministarstvo sigurnosti BiH)

Ministarstvo sigurnosti BiH obavlja sljedeće stručne i druge poslove u oblasti zaštite i spašavanja iz nadležnosti Bosne i Hercegovine:

- a) osigurava provođenje ovog zakona i drugih propisa iz oblasti zaštite i spašavanja koji se donose na osnovu ovog zakona;
- b) u koordinaciji s nadležnim institucijama i organima Bosne i Hercegovine, entitetskim upravama civilne zaštite i nadležnim organom za civilnu zaštitu Brčko Distrikta BiH, izrađuje i predlaže Vijeću ministara BiH Metodologiju za izradu procjene ugroženosti i Plan zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Bosne i Hercegovine;
- c) u koordinaciji s nadležnim institucijama i organima Bosne i Hercegovine, entitetskim upravama civilne zaštite i nadležnim organom za civilnu zaštitu Brčko Distrikta BiH, izrađuje i predlaže Procjenu ugroženosti i Plan zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Bosni i Hercegovini;
- d) u koordinaciji s entitetskim upravama civilne zaštite i nadležnim organom za civilnu zaštitu Brčko Distrikta BiH, prima i raspoređuje donacije namijenjene

- strukturama sistema zaštite i spašavanja Bosne i Hercegovine;
- e) izrađuje i predlaže Program razvoja sistema zaštite i spašavanja institucija i organa Bosne i Hercegovine;
 - f) izrađuje i predlaže Vijeću ministara BiH propis o načinu prelaska državne granice prilikom primanja i/ili upućivanja međunarodne pomoći u zaštiti i spašavanju;
 - g) donosi okvirne planove i programe obučavanja u oblasti zaštite i spašavanja u Bosni i Hercegovini u skladu s međunarodnim standardima;
 - h) donosi i realizira Program i plan obučavanja i osposobljavanja državnih službenika i zaposlenika u institucijama i organima na nivou Bosne i Hercegovine iz oblasti zaštite i spašavanja;
 - i) u saradnji i koordinaciji s nadležnim institucijama i organima Bosne i Hercegovine, organima uprave entiteta i Brčko Distrikta BiH, prati i analizira stanje u oblasti zaštite i spašavanja u Bosni i Hercegovini i Vijeću ministara BiH predlaže mjere u skladu sa Zakonom;
 - j) predlaže akt o formiranju Koordinacionog tijela Bosne i Hercegovine za zaštitu i spašavanje;
 - k) izrađuje i predlaže akt o formiranju Operativno-komunikacionog centra Bosne i Hercegovine - 112;
 - l) izrađuje i predlaže Vijeću ministara BiH organizaciju, opremanje, uslove i način funkcioniranja Operativno-komunikacionog centra Bosne i Hercegovine - 112 i način dostavljanja i distribuciju podataka;
 - m) u koordinaciji s nadležnim institucijama i organima Bosne i Hercegovine, entitetskim upravama civilne zaštite i nadležnim organom za civilnu zaštitu Brčko Distrikta BiH, propisuje procedure komunikacije između institucija i organa Bosne i Hercegovine, te institucija i organa Bosne i Hercegovine s entitetima i Brčko Distrikatom BiH u slučaju prirodnih ili drugih nesreća, kao i procedure obavještanja javnosti;
 - n) promovira i izdaje stručnu i drugu literaturu iz oblasti zaštite i spašavanja;
 - o) razmjenjuje podatke iz oblasti zaštite i spašavanja s drugim državama;
 - p) ostvaruje međunarodnu saradnju u oblasti zaštite i spašavanja;
 - r) saraduje s naučnim institucijama i privrednim društvima u razvoju tehnologije i opreme za zaštitu i spašavanje;
 - s) predlaže traženje međunarodne pomoći za zaštitu i spašavanje i koordinira provođenje standardnih operativnih procedura za njen prihvata;
 - t) koordinira provođenje standardnih operativnih procedura prilikom pružanja međunarodne pomoći;
 - u) koordinira provođenje mjera, poslova i zadataka u zaštiti i spašavanju u Bosni i Hercegovini;
 - v) u saradnji s entitetskim upravama civilne zaštite i nadležnim organom za civilnu zaštitu Brčko Distrikta BiH, organizira, koordinira i provodi konferencije, seminare, kurseve, vježbe i druge aktivnosti od međunarodnog značaja iz oblasti zaštite i spašavanja u Bosni i Hercegovini;
 - z) koordinira aktivnosti s entitetskim upravama za civilnu zaštitu i nadležnim organom za civilnu zaštitu

Brčko Distrikta BiH na uspostavi standarda za opremu i sredstva koja se u Bosni i Hercegovini koriste u zaštiti i spašavanju;

- aa) usmjerava nadležne organe na vođenje baze podataka o rizicima od prirodnih i drugih nesreća, opasnim materijama, snagama, sredstvima i drugim podacima značajnim za zaštitu i spašavanje u Bosni i Hercegovini, u skladu s međunarodnim konvencijama;
- bb) traži od Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine angažiranje Oružanih snaga Bosne i Hercegovine u slučaju prirodne ili druge nesreće, nakon što se iscrpe raspoloživi civilni resursi za odgovor na prirodnu ili drugu nesreću;
- cc) osigurava uslove za rad Koordinacionog tijela Bosne i Hercegovine za zaštitu i spašavanje i obavlja stručne i administrativne poslove za potrebe ovog tijela;
- dd) obavlja i druge poslove zaštite i spašavanja u skladu s ovim zakonom i drugim propisima na nivou Bosne i Hercegovine.

Član 15.

(Ostale institucije i organi)

Ostale institucije i organi na nivou Bosne i Hercegovine, koji obavljaju djelatnost iz oblasti zaštite i spašavanja, obavezni su planirati i provoditi mjere zaštite i spašavanja, te koordinirati planiranje i izvršavanje poslova i zadataka s Ministarstvom sigurnosti BiH.

Član 16.

(Koordinaciono tijelo Bosne i Hercegovine za zaštitu i spašavanje)

- (1) Vijeće ministara BiH osniva Koordinaciono tijelo Bosne i Hercegovine za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Koordinaciono tijelo), koje čine predstavnici:
 - a) Vijeća ministara BiH - (devet članova)
 - b) Vlade Republike Srpske - (pet članova)
 - c) Vlade Federacije Bosne i Hercegovine - (pet članova)
 - d) Vlade Brčko Distrikta BiH - (dva člana)
- (2) Koordinaciono tijelo odlučuje većinom glasova članova, s tim da se odluka ne može donijeti bez saglasnosti najmanje polovine članova Koordinacionog tijela iz svakog od entiteta i članova iz Brčko Distrikta BiH.
- (3) Koordinaciono tijelo donosi poslovnik o radu kojim uređuje druga pitanja značajna za njegov rad.

Član 17.

(Nadležnosti Koordinacionog tijela)

- (1) Koordinaciono tijelo je stručno operativno tijelo Vijeća ministara BiH i nadležno je da:
 - a) predlaže Vijeću ministara BiH, na zahtjev entiteta ili Brčko Distrikta BiH, proglašavanje stanja prirodne ili druge nesreće na teritoriji Bosne i Hercegovine i prestanak navedenog stanja;
 - b) predlaže Vijeću ministara BiH donošenje odgovarajućih odluka iz svoje nadležnosti;
 - c) daje preporuke nadležnim institucijama i organima Bosne i Hercegovine, entiteta i Brčko Distrikta BiH;
 - d) koordinira aktivnosti u zaštiti i spašavanju sa institucijama i organima entiteta i Brčko Distrikta BiH i institucijama i organima na nivou Bosne i Hercegovine, nakon proglašavanja stanja prirodne ili

druge nesreće na dijelu ili cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine, od strane Vijeća ministara BiH;

- e) koordinira prijem i pružanje međunarodne pomoći i donacija u zaštiti i spašavanju, nakon proglašenja stanja prirodne ili druge nesreće;
 - f) koordinira aktivnosti zaštite i spašavanja institucija i organa na nivou Bosne i Hercegovine u provođenju mjera prevencije i pripravnosti za prirodnu ili drugu nesreću u okviru propisanih nadležnosti i koordinira ih s entitetima i Brčko Distriktom BiH;
 - g) prati provođenje naloženih mjera i podnosi Vijeću ministara BiH izvještaje o svojim aktivnostima.
- (2) Koordinaciono tijelo, po potrebi, poziva druge institucije, tijela, agencije, organizacije i stručnjake za određena pitanja od interesa za zaštitu i spašavanje u Bosni i Hercegovini ili inozemstvu da učestvuju u radu bez prava glasa.
- (3) Stručne i administrativne poslove za potrebe Koordinacionog tijela obavlja Ministarstvo sigurnosti BiH.
- (4) Članovi Koordinacionog tijela dostavljaju Ministarstvu sigurnosti BiH informacije neophodne za rad Koordinacionog tijela po potrebi, a najmanje jednom svaka tri mjeseca.

Član 18.

(Operativno- komunikacioni centar Bosne i Hercegovine -112)

- (1) Radi stalnog prikupljanja podataka o svim vrstama pojava i opasnosti koje mogu dovesti do prirodne ili druge nesreće, kao i podataka o posljedicama koje su nastale pojavom prirodne ili druge nesreće po ljude i materijalna dobra na ugroženom području, obrade tih podataka i njihove distribucije nadležnim organima vlasti i pravnim licima, u Bosni i Hercegovini uvodi se sistem jedinstvenog evropskog broja za hitne situacije - 112 i uspostavlja Operativno-komunikacioni centar Bosne i Hercegovine - 112 (u daljnjem tekstu: Centar - 112).
- (2) U skladu sa stavom (1) ovog člana, Vijeće ministara BiH, u okviru Ministarstva sigurnosti BiH, formira Centar - 112, s kojim se funkcionalno uvezuju operativni centri drugih institucija i organa Bosne i Hercegovine, kao i centri entiteta i Brčko Distrikta BiH.
- (3) Ministarstvo sigurnosti BiH predlaže Vijeću ministara BiH propis o organizaciji, uslovima i načinu funkcioniranja Centra - 112.

POGLAVLJE V. DONOŠENJE I USKLADIVANJE PLANOVA I PROGRAMA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA OD PRIRODNIH ILI DRUGIH NESREĆA

Član 19.

(Programi i planovi)

- (1) Organiziranje i provođenje zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća na nivou institucija i organa Bosne i Hercegovine vrši se na osnovu Programa razvoja sistema zaštite i spašavanja i Plana zaštite i spašavanja na nivou institucija i organa Bosne i Hercegovine od prirodnih ili drugih nesreća.
- (2) Program i Plan iz stava (1) ovog člana izrađuju se na osnovu Procjene ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća.
- (3) Program i Plan iz stava (1) ovog člana sadrže i smjernice za koncipiranje programa razvoja sistema zaštite i spašavanja i planova zaštite i spašavanja u entitetima i Brčko Distriktu BiH.

Član 20.

(Sadržaj programa)

Programom razvoja sistema zaštite i spašavanja institucija i organa Bosne i Hercegovine određuje se politika i strategija zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, definiraju razvojni programi i projekti i strateški pravci razvoja zaštite i spašavanja u Bosni i Hercegovini.

Član 21.

(Sadržaj planova)

Planovi zaštite i spašavanja donose se radi utvrđivanja organizacije, angažiranja i djelovanja sistema zaštite i spašavanja, zadataka i nadležnosti, ljudskih snaga i potrebnih materijalno-tehničkih sredstava te mjera i postupaka za provođenje zaštite i spašavanja u prirodnoj ili drugoj nesreći.

Član 22.

(Dužnosti institucija i organa)

- (1) Institucije i organi na nivou Bosne i Hercegovine dužni su, na zahtjev Ministarstva sigurnosti BiH, dostaviti podatke potrebne za izradu Procjene ugroženosti, Programa i Plana zaštite i spašavanja Bosne i Hercegovine.
- (2) Institucije i organi na nivou Bosne i Hercegovine, u skladu s ovim zakonom, izrađuju svoje operativne planove zaštite i spašavanja od prirodnih ili drugih nesreća i usklađuju ih s Planom zaštite i spašavanja od prirodnih ili drugih nesreća Bosne i Hercegovine.
- (3) Usklađivanje Plana zaštite i spašavanja Bosne i Hercegovine i planova entiteta i Brčko Distrikta BiH vrši se u koordinaciji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH.

POGLAVLJE VI. FINANSIRANJE, JAVNO INFORMIRANJE I ODNOSI S JAVNOŠĆU

Član 23.

(Finansiranje)

- (1) U budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine osiguravaju se finansijska sredstva za:
- a) opremanje, obučavanje, rad i funkcioniranje Centra - 112;
 - b) opremanje, obučavanje, rad i funkcioniranje Koordinacionog tijela;
 - c) stručno usavršavanje i osposobljavanje državnih službenika i zaposlenih na poslovima zaštite i spašavanja u institucijama i organima na nivou Bosne i Hercegovine;
 - d) naknadu troškova djelovanja u zaštiti i spašavanju međunarodnog karaktera čije izvršenje naloži nadležni organ za zaštitu i spašavanje;
 - e) pružanje pomoći drugim državama, entitetima i Brčko Distriktu BiH u slučajevima prirodnih ili drugih nesreća;
 - f) dodatno opremanje i obuku jedinica iz člana 13. stav (1) tačka k) ovog zakona;
 - g) i druge potrebe u skladu s ovim zakonom.
- (2) Za finansiranje dijela potreba i aktivnosti iz stava (1) ovog člana sredstva se mogu osigurati i kroz finansijska i materijalno-tehnička davanja pravnih lica Bosne i Hercegovine, donacije drugih država i međunarodnih organizacija i druge vidove pomoći.

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

PS BiH, broj 196/08
17. lipnja 2008. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Niko Lozančić, v. r.

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Sulejman Tihić, v. r.

Na osnovu člana IV 4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 29. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 14. maja i 04. juna 2008. godine, i na 18. sjednici Doma naroda, održanoj 17. juna 2008. godine, usvojila je

ZAKON**O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UPOTREBI I ZAŠTITI NAZIVA BOSNE I HERCEGOVINE**

Član 1.

U Zakonu o upotrebi i zaštiti naziva Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03 i 42/04) član 2. mijenja se i glasi:

"Član 2.

Sva pravna lica koja u svom nazivu žele upotrebljavati naziv Bosne i Hercegovine to pravo mogu ostvariti pod sledećim uslovima:

1. da svojim osnivačkim aktom, statutom i godišnjim planom aktivnosti i godišnjim finansijskim planom utvrđuju da će djelovati, odnosno obavljati svoje aktivnosti na teritoriji cijele Bosne i Hercegovine ili da se područje njihove djelatnosti, odnosno aktivnosti odnosi na teritoriju cijele Bosne i Hercegovine;
2. da se kroz njihovu djelatnost, odnosno aktivnost, nedvosmisleno može utvrditi da će promovisati interese Bosne i Hercegovine i na unutrašnjem i na međunarodnom planu;
3. da unošenje naziva Bosne i Hercegovine u naziv pravnog lica nije u suprotnosti sa interesima unutrašnjeg i međunarodnog pravnog poretka."

Član 2.

Iza člana 2. dodaje se novi član 2a, koji glasi:

"Član 2a.

Sportski savezi (fudbalski, кошаркашки и други) који су до ступања на снагу овог закона у свом називу употребљавали назив Босне и Херцеговине, а који су регистровани у складу са важећим прописима у Босни и Херцеговини и били међународнопризнати, наставиће употребљавати назив Босне и Херцеговине.

Министарство правде Босне и Херцеговине ће у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона обавијестити све спортске савезе из става 1. овог члана, уписане у одговарајуће регистре удружења и фондација, који нису доставили доказ о међународном признању, односно чланству у међународним спорстким организацијама, да га доставе у року од 60 дана од дана пријема обавјештења."

Члан 3.

Члан 5. мијења се и гласи:

"Члан 5.

Захтјев за издавање одобрења за употребу назива Босне и Херцеговине обавезно садржи:

- a) назив подносиоца захтјева,
- b) назив који се предлаже,
- c) оснивачки акт и статут,
- d) годишњи план активности и годишњи финансијски план и
- e) образложење због чега се подноси захтјев.

Образложење из става 1. тачка е) овог члана треба да садржи опис дјелатности које ће се обављати и начин вршења дјелатности и активности подносиоца захтјева на територији цијеле Босне и Херцеговине, уз детаљно навођење разлога о основаности захтјева за одобрење употребе назива Босне и Херцеговине у називу подносиоца захтјева."

Члан 4.

У члану 9. ставу 2. иза броја "2.," додаје се број "2a.":

Члан 5.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

ПСБиХ, број 196/08
17. јуна 2008. године
Сарајево

Председавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ
Нико Лоџанчић, с. р.

Председавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ
Сулејман Тихић, с. р.

Na osnovu člana IV. 4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 29. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 14. maja i 4. juna 2008. godine, i na 18. sjednici Doma naroda, održanoj 17. juna 2008. godine, usvojila je

ZAKON**O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UPOTREBI I ZAŠTITI NAZIVA BOSNE I HERCEGOVINE**

Član 1.

U Zakonu o upotrebi i zaštiti naziva Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03 i 42/04) član 2. mijenja se i glasi:

"Član 2.

Sva pravna lica koja u svom nazivu žele upotrebljavati naziv Bosne i Hercegovine to pravo mogu ostvariti pod sljedećim uslovima:

1. da svojim osnivačkim aktom, statutom i godišnjim planom aktivnosti i godišnjim finansijskim planom utvrđuju da će djelovati, odnosno obavljati svoje aktivnosti na teritoriji cijele Bosne i Hercegovine ili da se područje njihove djelatnosti, odnosno aktivnosti odnosi na teritoriju cijele Bosne i Hercegovine;
2. da se kroz njihovu djelatnost, odnosno aktivnost, nedvosmisleno može utvrditi da će promovirati interese Bosne i Hercegovine, i na unutrašnjem i na međunarodnom planu;
3. da unošenje naziva Bosne i Hercegovine u naziv pravnog lica nije u suprotnosti s interesima unutrašnjeg i međunarodnog pravnog poretka."

odobriti promaknuće unutar platnih razreda, kao i odobriti novčanu nagradu sukladno ovome Zakonu.

- c) **Transparentnost:** sukladno ovome načelu, pripadajuća osnovna plaća za svako pojedino radno mjesto mora biti objavljena u "Službenom glasniku BiH". Pod ovim se načelom također podrazumijeva težnja reforme politike plaća u javnom sektoru da osnovna plaća i nagrade obuhvaćaju što je moguće veći postotak ukupnih primanja zaposlenika.

Pri raspisivanju javnog oglasa za popunu radnih mjesta, obvezno se objavljuje i podatak o pripadajućoj osnovnoj netoplaći za oglašena radna mjesta.

Sukladno ovome načelu, određuje se i maksimalan iznos naknada koje zaposlenici institucija Bosne i Hercegovine mogu primiti tijekom jedne fiskalne godine.

- d) **Fiskalna odgovornost:** sukladno ovome načelu, vodeći računa o nesmetanom funkcioniranju institucija Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara može odobriti promjenu osnovice za obračun plaće u određenom postotku za fiskalnu godinu ukoliko to zahtijeva održavanje makroekonomske stabilnosti. Promjene osnovice za obračun plaće zasnivaju se na dokumentu Politika plaća u institucijama Bosne i Hercegovine, koji Vijeće ministara usvaja za četvorogodišnje izorno razdoblje.

- e) **Fleksibilnost:** sukladno ovome načelu, voditelj institucije Bosne i Hercegovine za pojedina radna mjesta može predložiti veći iznos plaće od onog predviđenog platnim razredima ukoliko poseban profil radnog mjesta zahtijeva posebna znanja, stručnost ili formalno obrazovanje, a koje su izrazito deficitarne na tržištu. Vijeće ministara u takvom slučaju posebnim aktom utvrđuje maksimalan iznos ukupnih primanja za svaki pojedinačni slučaj uz obveznu objavu akta u "Službenom glasniku BiH".

Navedeni akt mora sadržavati podroban opis poslova, kao i očekivane učinke koje će postići zaposlenici na konkretnim radnim mjestima.

DIO DRUGI - UTVRĐIVANJE PLAĆE

Članak 4.

(Osiguravanje sredstava za plaće)

Sredstva za plaće i naknade zaposlenicima institucija Bosne i Hercegovine osiguravaju se isključivo iz proračuna.

Članak 5.

(Plaća)

- (1) Plaće zaposlenika utvrđuju se u bruto i neto iznosu.
- (2) Plaća u bruto iznosu obuhvaća netoplaću, poreze i doprinose.
- (3) Plaća u neto iznosu sastoji se od osnovne plaće, dodatka na plaću i nagrade.

Članak 6.

(Utvrdjivanje osnovne plaće)

Osnovna plaća utvrđuje se množenjem osnovice za obračun plaće i pripadajućeg koeficijenta.

Članak 7.

(Osnovica za obračun plaća)

- (1) Osnovica za obračun plaća utvrđuje se u iznosu od 85% prosječne mjesečne netoplaće u Bosni i Hercegovini iskazane na godišnjoj razini za kalendarsku godinu koja

dvije fiskalne godine prethodi godini u kojoj će se osnovica primjenjivati.

- (2) Podatke o visini prosječne netoplaće u Bosni i Hercegovini objavljuje Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine.
- (3) Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine izračunava osnovicu za obračun plaće u fazi pripreme proračuna za sljedeću fiskalnu godinu i dostavlja je institucijama Bosne i Hercegovine uz upute za pripremu proračuna.
- (4) Osnovica za obračun plaća primjenjuje se nakon usvajanja proračuna za tekuću fiskalnu godinu.
- (5) Do usvajanja proračuna za tekuću fiskalnu godinu primjenjuje se osnovica iz prethodne fiskalne godine.
- (6) Ukoliko proračun za sljedeću fiskalnu godinu ne bude usvojen do 31. prosinca tekuće godine, nova osnovica za obračun plaće primjenjivat će se tek od sljedećeg mjeseca od dana usvajanja proračuna.
- (7) Osnovicu za obračun plaća u diplomatsko-konzularnim i vojno-diplomatskim predstavništvima Bosne i Hercegovine posebnom odlukom utvrđuje Vijeće ministara jednom godišnje, na temelju službenih podataka Ujedinjenih naroda, na prijedlog Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine i pribavljenog mišljenja Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine. Osnovica za obračun plaća u diplomatsko-konzularnim i vojno-diplomatskim predstavništvima Bosne i Hercegovine primjenjuje se sukladno st. (2), (3), (4) i (5) ovoga članka.

POGLAVLJE I. PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 8.

(Platni razredi i koeficijenti za izabrane i imenovane osobe)

Platni razred	Radno mjesto	Koeficijent
A1	Tajnik doma Parlamentarne skupštine BiH i tajnik Zajedničke službe Parlamentarne skupštine BiH	6,50
A2	Savjetnik predsjedatelja i zamjenika predsjedatelja doma Parlamentarne skupštine BiH	4,50

Članak 9.

(Platni razredi i koeficijenti za državne službenike)

Platni razred	Radno mjesto	Koeficijenti						
		Nulti	1	2	3	4	5	6
B1	Stručni suradnik	2,10	2,17	2,20	2,25	2,28	2,33	2,37
B2	Viši stručni suradnik	2,35	2,40	2,45	2,50	2,53	2,60	2,70
B3	Stručni savjetnik	2,73	2,80	2,90	3,00	3,10	3,20	3,28
B4	Voditelj odjela	3,25	3,35	3,50	3,70	3,90	4,10	4,25
B5	Vodeći državni službenici (tajnik parlamentarnog povjerenstva, pomoćnik tajnika doma, pomoćnik tajnika Zajedničke službe, voditelj sektora, interni revizor)	4,20	4,35	4,50	4,65	4,80	4,95	5,05

POGLAVLJE II. PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE I VIJEĆE MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 10.

(Platni razredi i koeficijenti za izabrane i imenovane osobe)

Platni razred	Radno mjesto	Koeficijent
A1	Član Predsjedništva BiH	10,00
A2	Predsjedatelj Vijeća ministara	9,00

A3	Zamjenik predsjedatelja Vijeća ministara	8,80
A4	Ministar	8,50
A5	Ravnatelj Uprave za neizravno oporezivanje BiH	8,20
A6	Pravobranitelj BiH, zamjenik ministra, zastupnik Vijeća ministara pred Europskim sudom za ljudska prava u Strasbourgu, ravnatelj Direkcije za europske integracije, ravnatelj Direkcije za ekonomsko planiranje	7,50
A7	Glavni tajnik Vijeća ministara	6,50
A8	Šef Ureda predsjedatelja Vijeća ministara, šef ureda člana Predsjedništva BiH	6,10
A9	Zamjenik zastupnika Vijeća ministara pred Europskim sudom za ljudska prava u Strasbourgu	6,00
A10	Imenovani voditelji upravnih organizacija, zamjenik pravobranitelja BiH	5,51
A11	Zamjenik voditelja upravne organizacije, predstojnik ureda ministra, savjetnik predsjedatelja Vijeća ministara, savjetnik člana Predsjedništva BiH	4,50
A12	Predstojnik ureda zamjenika ministra, savjetnik ministra i zamjenika ministra, pomoćnik voditelja upravne organizacije	3,55

Članak 11.

(Platni razredi i koeficijenti za državne službenike)

Platni razred	Radno mjesto	Koeficijenti							
		Nulti	1	2	3	4	5	6	
B1	Stručni suradnik	2,10	2,17	2,20	2,25	2,28	2,33	2,37	
B2	Viši stručni suradnik	2,35	2,40	2,45	2,50	2,53	2,60	2,70	
B3	Stručni savjetnik	2,73	2,80	2,90	3,00	3,10	3,20	3,28	
B4	Voditelj odsjeka, voditelj skupine u Upravi za neizravno oporezivanje BiH	3,25	3,35	3,50	3,70	3,90	4,10	4,25	
B5	Pomoćnik voditelja upravne organizacije, tajnik upravne organizacije, voditelj osnovne organizacijske jedinice Predsjedništva BiH, voditelj odsjeka u Upravi za neizravno oporezivanje BiH	3,55	3,67	3,79	3,91	4,04	4,18	4,31	
B6	Pomoćnik ministra	4,20	4,35	4,50	4,65	4,80	4,95	5,05	
B7	Tajnik ministarstva, zamjenik voditelja upravne organizacije, tajnik na posebnom zadatku, tajnik u Predsjedništvu BiH	4,50	4,65	4,80	4,96	5,11	5,30	5,46	
B8	Ravnatelj upravne organizacije, ravnatelj stalnog tijela Vijeća ministara, pomoćnik ravnatelja Uprave za neizravno oporezivanje BiH	5,51	5,69	5,88	6,07	6,28	6,48	6,70	
B9	Glavni tajnik Predsjedništva BiH	6,50							

Članak 12.

(Platni razredi i koeficijenti za diplomatsko-konzularno i vojno-diplomatsko osoblje)

Koeficijente za diplomatsko-konzularno i vojno-diplomatsko osoblje podzakonskim aktom utvrđuje Vijeće ministara, s tim što koeficijenti za pojedina zvanja, za koja je zahtjevima za radno mjesto utvrđena visoka strukovna sprema VII. stupnja, moraju biti raspoređeni u rasponu od platnog razreda B1 do platnog razreda B7 iz članka 11. ovoga Zakona.

POGLAVLJE III. DJELATNE VOJNE OSOBE

Članak 13.

(Platni razredi i koeficijenti za imenovane djelatne vojne osobe)

Platni razred	Čin	Koeficijent
A1	General-pukovnik	8,00
A2	General-bojnik	6,50
A3	Brigadni general	6,00

Članak 14.

(Platni razredi i koeficijenti za djelatne vojne osobe)

Platni razred	Čin	Koeficijent
1	Vojnik	1,12
2	Vojnik I. klase	1,15
3	Kaplar	1,19
4	Vodnik	1,23
5	Stariji vodnik	1,29
6	Stariji vodnik I. klase	1,35
7	Zastavnik	1,37
8	Zastavnik I. klase	1,52
9	Potporučnik	1,90
10	Poručnik	2,00
11	Satnik	2,10
12	Bojnik	2,25
13	Pukovnik	2,47
14	Brigadir	2,96

Članak 15.

(Posebni dodaci za djelatne vojne osobe)

- Pripadnicima Oružanih snaga Bosne i Hercegovine - djelatnim vojnim osobama pripada pravo na posebni dodatak za pripadnike Oružanih snaga Bosne i Hercegovine - djelatne vojne osobe do 30% od osnovne plaće, s tim što ukupan fond ovoga dodatka ne može biti veći od 20% od proračuna predviđenog za osnovne plaće pripadnika Oružanih snaga Bosne i Hercegovine - djelatnih vojnih osoba.
- Vijeće ministara na prijedlog ministra obrane Bosne i Hercegovine donosi podzakonski akt kojim se utvrđuju posebni dodaci na osnovnu plaću za pripadnike Oružanih snaga Bosne i Hercegovine (deminerski dodatak, letački dodatak, dodatak za pripadnike postrojbe Oružanih snaga za uništavanje neeksplozivnih ubojnih sredstava za vrijeme obuke, dodatak za službu na izdvojenim visinskim objektima i drugim dužnostima na kojima su osobe izložene djelovanjima štetnim za zdravlje).
- Vijeće ministara na prijedlog ministra obrane Bosne i Hercegovine donosi podzakonski akt kojim se utvrđuje poseban dodatak na osnovnu plaću djelatnim vojnim osobama na poslovima vođenja u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine (položajni dodatak), s tim što ukupan fond ovoga dodatka ne može biti veći od 3% od osnovne plaće djelatnih vojnih osoba koje imaju pravo na položajni dodatak.
- Imenovanim djelatnim vojnim osobama s činom generala iz članka 13. ovoga Zakona ne pripada pravo na dodatke iz st. (1), (2) i (3) ovoga članka.

Članak 16.

(Ostala prava iz radnog odnosa na temelju plaća i naknada)

Ostala prava iz radnog odnosa na temelju plaća i naknada pripadnici Oružanih snaga Bosne i Hercegovine ostvaruju

sukladno odgovarajućim odredbama Zakona o službi u oružanim snagama Bosne i Hercegovine, ukoliko nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona, s tim što podzakonske akte u vezi s ostvarivanjem prava donosi Vijeće ministara na prijedlog Ministarstva obrane Bosne i Hercegovine.

POGLAVLJE IV. POLICIJSKI SLUŽBENICI

Članak 17.

(Platni razredi i koeficijenti za imenovane policijske službenike)

Platni razred	Radno mjesto	Koeficijent
A1	Ravnatelj policijske agencije - vrhovni inspektor	8,00
A2	Zamjenik ravnatelja - glavni inspektor policije	6,50
A3	Pomoćnik ravnatelja - glavni inspektor	5,51

Članak 18.

(Platni razredi i koeficijenti za policijske službenike)

Platni razred	Čin	Koeficijent
1	Policajac	1,29
2	Stariji policajac	1,34
3	Narednik	1,39
4	Stariji narednik	1,52
5	Mladi inspektor	1,95
6	Inspektor	2,09
7	Viši inspektor	2,47
8	Samostalni inspektor	2,96
9	Glavni inspektor	3,55

Članak 19.

(Posebni dodaci)

- Policijskim službenicima pripada pravo na poseban dodatak (policijski dodatak):
 - u Državnoj agenciji za istrage i zaštitu i Graničnoj policiji Bosne i Hercegovine, i to pojedinačno, najviše do 40% od osnovne plaće, s tim što ukupan fond za isplate policijskog dodatka iz ovoga stavka ne može biti veći od 35% od proračuna predviđenog za osnovne plaće policijskih službenika na koje se odnosi dodatak iz ove točke;
 - policijskim službenicima raspoređenim na poslove u sastavu Jedinice za specijalnu podršku Državne agencije za istrage i zaštitu može biti pojedinačno odobren poseban dodatak, najviše do 50% od osnovne plaće.
- Imenovanim policijskim službenicima iz članka 17. ovoga Zakona ne pripada pravo na poseban dodatak iz stavka (1) ovoga članka.
- Državnim službenicima koji obavljaju operativno-istražne poslove u Državnoj agenciji za istrage i zaštitu utvrđene Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji poslova pripada pravo na poseban dodatak do 25% od osnovne plaće.
- Pojedinačno rješenje o utvrđivanju posebnog dodatka za policijske službenike iz st. (1) i (3) ovoga članka donosi ravnatelj policijske agencije, na temelju podzakonskog akta koji prethodno donosi Vijeće ministara na prijedlog Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine.

Članak 20.

(Ostala prava iz radnog odnosa na temelju plaća i naknada)

Ostala prava iz radnog odnosa na temelju plaća i naknada policijski službenici ostvaruju sukladno odgovarajućim odredbama Zakona o policijskim službenicima Bosne i

Hercegovine, ukoliko nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona, s tim što podzakonske akte u vezi s ostvarivanjem prava usvaja Vijeće ministara na prijedlog Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine.

POGLAVLJE V. NEOVISNE, REGULATORNE I OSTALE INSTITUCIJE

Članak 21.

(Platni razredi i koeficijenti za imenovane osobe)

Platni razred	Radno mjesto	Koeficijent
A1	Glavni revizor, član Središnjeg izbornog povjerenstva BiH	8,40
A2	Zamjenik glavnog revizora, ravnatelj Regulatorne agencije za komunikacije BiH, ombudsman za ljudska prava BiH, glavni ravnatelj OSA BiH	8,00
A3	Predsjedatelj Konkurencijskog vijeća BiH, predsjedatelj Povjerenstva za koncesije BiH	7,50
A4	Predsjedatelj Ureda za razmatranje žalbi, član DERK-a, predsjedatelj Vijeća Regulatorne agencije za poštanski promet BiH, član Konkurencijskog vijeća BiH, zamjenik ravnatelja OSA BiH, zamjenik predsjedatelja Povjerenstva za koncesije BiH	7,00
A5	Član Ureda za razmatranje žalbi - stručnjak upravnog prava, član Povjerenstva za koncesije BiH, član Vijeća Regulatorne agencije za poštanski promet BiH, glavni inspektor OSA BiH	6,50
A6	Član Odbora državne službe za žalbe	6,00
A7	Član Ureda za razmatranje žalbi - stručnjak za javne nabave	4,96
A8	Savjetnik ravnatelja OSA BiH	4,08

Članak 22.

(Platni razredi i koeficijenti za stručno osoblje i državne službenike)

Platni razred	Pozicija	Koeficijenti						
		Nulti	1	2	3	4	5	6
B1	Stručni suradnik	2,10	2,17	2,20	2,25	2,28	2,33	2,37
B2	Viši stručni suradnik	2,35	2,40	2,45	2,50	2,53	2,60	2,70
B3	Stručni savjetnik	2,73	2,80	2,90	3,00	3,10	3,20	3,28
B4	Voditelj odsjeka	3,25	3,35	3,50	3,70	3,90	4,10	4,25
B5	Voditelj sektora	3,55	3,67	3,79	3,91	4,04	4,18	4,31
B6	Pomoćnik ravnatelja	4,20	4,35	4,50	4,65	4,80	4,95	5,05
B7	Tajnik	4,50	4,65	4,80	4,96	5,11	5,30	5,46
B8	Tajnik na posebnom zadatku	5,51	5,69	5,88	6,07	6,28	6,48	6,70

Članak 23.

(Utvrđivanje plaća za revizorsko osoblje)

Sukladno članku 37. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 12/06), platne razrede i koeficijente za zaposleno stručno i revizorsko osoblje Ureda za reviziju institucija Bosne i Hercegovine utvrđuje Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine na temelju platnih razreda od B1 do B8 iz članka 22. ovoga Zakona, poštujući načela utvrđena člankom 3. stavak (1) toč. a) i b) ovoga Zakona i kriterije utvrđene metodologijom iz članka 54. stavak (5) ovoga Zakona.

POGLAVLJE VI. PLATNI RAZREDI I KOEFICIJENTI ZA UPOSLENIKE INSTITUCIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 24.

(Platni razredi za uposlenike)

Platni razred	Radno mjesto	Koeficijenti						
		Nulti	1	2	3	4	5	6
C1	NSS	1,00	1,02	1,04	1,06	1,08		
C2	KV	1,12	1,15	1,17	1,19	1,23		
C3	Referent SSS	1,29	1,32	1,34	1,37	1,39		
C4	Viši referent SSS	1,40	1,43	1,46	1,49	1,52		
C5	Referent-specijalist SSS, VKV	1,60	1,63	1,67	1,70	1,73		
C6	Samostalni referent VŠS	1,70	1,73	1,75	1,78	1,81	1,83	1,85

Članak 25.

(Primjena platnih razreda za uposlenike)

- (1) Platni razredi i koeficijenti utvrđeni člankom 24. ovoga Zakona odnose se na uposlenike odnosno radna mjesta u svim institucijama Bosne i Hercegovine čije su plaće i naknade uređene ovim Zakonom.
- (2) Pripadanje konkretnih radnih mjesta platnim razredima C2, C3, C4 i C5 iz članka 24. ovoga Zakona utvrđuje se uz uvažavanje kriterija navedenih u članku 54. stavak (5) ovoga Zakona.

POGLAVLJE VII. DODACI NA PLAĆU I NOVČANE NAGRADE

Članak 26.

(Dodatak na plaću)

- (1) Dodatak na plaću je uvećanje plaće na temelju:
 - a) Radnog staža, i to kao dodatak od 0,50% na osnovnu plaću za svaku započetu godinu efektivnog staža, a najviše do 20% od osnovne plaće.
 - b) Posebnih uvjeta radnog mjesta:
 - 1) za operativne poslove u Obavještajno-sigurnosnoj agenciji Bosne i Hercegovine - pojedinačno, najviše do 40% od osnovne plaće, s tim što ukupan fond za isplate ovog dodatka ne može biti veći od 30% od proračuna predviđenog za osnovne plaće osoba koje izvršavaju operativne zadatke u Obavještajno-sigurnosnoj agenciji Bosne i Hercegovine. Ravnatelju, zamjeniku ravnatelja i glavnom inspektoru OSA BiH ne pripada pravo na dodatak;
 - 2) za osobe raspoređene na radna mjesta s posebnim ovlastima i opunomoćene službene osobe, sukladno Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji poslova i Pravilniku o ovlastima i opunomoćenim službenim osobama Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine - pojedinačno do 30% od osnovne plaće, s tim što ukupan fond za isplate ovog dodatka ne može biti veći od 20% od proračuna predviđenog za osnovne plaće osoba koje imaju pravo na ovaj dodatak.
Upravni odbor Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine na prijedlog ravnatelja odobrava akt kojim se utvrđuju kriteriji za određivanje pojedinačnog dodatka ovlaštenim službenim osobama;
 - 3) za veterinarske, fitosanitarne i ostale inspektore koji obavljaju poslove na graničnim prijelazima - do 15% od osnovne plaće;

- 4) za zaposlene na operativnim poslovima u Službi za poslove sa strancima - pojedinačno do 25%, s tim što ukupan fond za isplate ovog dodatka ne može biti veći od 20% od proračuna predviđenog za osnovne plaće osoba koje obavljaju operativne poslove u Službi za poslove sa strancima. Imenovanom vodstvu Službe za poslove sa strancima pravo na naknadu po ovoj osnovi iznosi 20% od osnovne plaće;
 - 5) za zaposlenike koji obavljaju poslove sudske policije i za zavodske službenike u zavodima za izvršenje kaznenih sankcija - pojedinačno do 30% od osnovne plaće, s tim što ukupan fond za isplate ovog dodatka ne može biti veći od 25% od proračuna predviđenog za osnovne plaće osoba koje obavljaju navedene poslove;
 - 6) za zaposlenike Centra za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini (BH MAC) koji obavljaju inspektorske deminerske poslove i poslove izviđanja - pojedinačno do 50% od osnovne plaće. Obračun naknade po ovoj osnovi vrši se za efektivno vrijeme provedeno u obavljanju dužnosti na deminerskim poslovima inspekcije i poslovima deminerskog izviđanja;
 - 7) za zaposlenike Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine koji obavljaju poslove vezane uz upravljanje i kontrolu zračnog prometa - maksimalno do 30% od osnovne plaće;
 - 8) za zaposlenike s visokom školskom spremom koji posjeduju valjane certifikate u vezi s potvrdom o strukovnoj osposobljenosti, a obavljaju složene informatičko-aplikativne poslove koji se odnose na održavanje i razvoj upravljačkih aplikacija u institucijama Bosne i Hercegovine - do 50% od osnovne plaće.
 - c) Posebne važnosti određenog radnog mjesta, sukladno načelu fleksibilnosti iz članka 3. ovoga Zakona, i to maksimalno do 50% od osnovne plaće.
 - d) Posebnosti položaja radnog mjesta, sa stajališta osiguranja neovisnosti u obavljanju revizijskih poslova i zadataka te zahtjeva radnog mjesta za koje je utvrđeno obvezno zvanje revizora, za radna mjesta koja nisu eksplicitno navedena u platnim razredima od B1 do B8 u članku 22, a izravno se odnose na obavljanje revizijskih poslova u institucijama Bosne i Hercegovine, maksimalno do 50% od osnovne plaće prema pripadajućim platnim razredima i koeficijentima utvrđenim člankom 22. ovoga Zakona. Glavni revizor institucija Bosne i Hercegovine unutarnjim aktom utvrđuje visinu dodatka za revizorsko osoblje zaposleno u Uredu za reviziju institucija Bosne i Hercegovine.
 - e) Za osobe koje obavljaju najsloženije stručne poslove izravno vezane uz obavljanje dužnosti regulatora u regulatornim tijelima najviše do 50% od osnovne plaće. Upravno tijelo regulatora na prijedlog ravnatelja usvaja akt kojim se pobliže uređuje ostvarivanje prava na dodatak na plaću za najsloženije stručne poslove u vezi s obavljanjem dužnosti regulatora.
- (2) Vijeće ministara, na prijedlog proračunskog korisnika i uz prethodno mišljenje Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine, posebnim aktom utvrđuje dodatke za radna

mjesta iz stavka (1) toč. b) i c) ovoga članka, osim za dodatak iz stavka (1) točka b) alineja 2) ovoga članka.

Članak 27.

(Novčana nagrada)

- (1) Novčana nagrada je stimulacija koja se može isplaćivati zaposleniku institucija Bosne i Hercegovine za izvanredne radne rezultate.
- (2) Fond za nagrade može iznositi maksimalno do 2,50% od ukupnih godišnjih netoplaća zaposlenika koji imaju pravo na isplatu stimulacije u institucijama Bosne i Hercegovine.
- (3) Iznos pojedinačne godišnje stimulacije zaposleniku institucija Bosne i Hercegovine, na temelju navedenom u stavku (1) ovoga članka, može iznositi maksimalno do 20% od njegove godišnje osnovne plaće.
- (4) Za nagrade iskazuje se kao posebna proračunska stavka.
- (5) Vijeće ministara, u konzultacijama s neovisnim međuresornim radnim tijelom iz članka 54. ovoga Zakona, podzakonskim aktom utvrđuje okvirne kriterije, a voditelj institucije Bosne i Hercegovine donosi unutarnji akt kojim pobliže uređuje kriterije, mjerila učinka i postupak ostvarivanja novčane nagrade.

POGLAVLJE VIII. PRIPRAVNICI, VOLONTERI I KADETI

Članak 28.

(Plaća pripravnika)

Osnovna netoplaća pripravnika utvrđuje se u iznosu od 80% od osnovne plaće početnog radnog mjesta strukovne sprema koju ima pripravnik.

Članak 29.

(Naknada volonterima i kadetima)

Volonteri u institucijama Bosne i Hercegovine i kadeti za vrijeme provedeno na školovanju u policijskim agencijama, kao i kadeti u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine, imaju pravo na naknadu u iznosu 25% od osnovne plaće početnog radnog mjesta strukovne sprema koju ima volonter odnosno kadet.

DIO TREĆI - NAKNADE

Članak 30.

(Vrste naknada)

- (1) Ovim se Zakonom utvrđuju sljedeće naknade:
 - a) za godišnji odmor i plaćeni dopust;
 - b) za prehranu tijekom rada;
 - c) regres za godišnji odmor;
 - d) za bolovanje;
 - e) za roditeljni dopust;
 - f) za prekovremeni rad, rad u neradne dane, noćni rad i rad u dane državnih praznika;
 - g) pravo na troškove smještaja, naknada za odvojeni život i naknada za privremeno raspoređivanje;
 - h) za obavljanje poslova drugog radnog mjesta;
 - i) za rad u upravnim odborima, nadzornim i drugim radnim tijelima;
 - j) za službeno putovanje;
 - k) za prijevoz na posao i prijevoz s posla;
 - l) u slučaju teške ozljede na radu zaposlenika, teške bolesti i invalidnosti zaposlenika ili člana njegove uže obitelji i smrti člana uže obitelji zaposlenika;
 - m) u slučaju smrti zaposlenika;
 - n) za obrazovanje i strukovno usavršavanje;

- o) jubilarne nagrade;
- p) otpremnina za odlazak u mirovinu;
- r) u slučaju prekobrojnosti;
- s) za vrijeme produljenja radno-pravnog statusa izabраниh osoba i imenovanih dužnosnika.

- (2) Način i postupak ostvarivanja prava na temelju naknada iz stavka (1) ovoga članka utvrđuje Vijeće ministara podzakonskim aktom.
- (3) Posebne naknade na temelju rada u mreži DKP-a uređuju se podzakonskim aktom koji donosi Vijeće ministara na prijedlog Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine uz prethodno mišljenje Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine.

Članak 31.

(Naknada za godišnji odmor i plaćeni dopust)

Zaposlenik u institucijama Bosne i Hercegovine ima pravo na naknadu za vrijeme godišnjeg odmora i plaćenog dopusta u visini svoje netoplaće iz prethodnog mjeseca, izuzimajući nagrade.

Članak 32.

(Naknada za prehranu tijekom rada)

- (1) Zaposlenicima institucija Bosne i Hercegovine pripadaju prava na novčanu naknadu za prehranu tijekom rada.
- (2) Visinu naknade utvrđuje Vijeće ministara podzakonskim aktom, s tim što dnevni iznos naknade ne može biti veći od 2,35% od osnovice za obračun plaća utvrđene sukladno članku 7. ovoga Zakona.

Članak 33.

(Regres za godišnji odmor)

- (1) Zaposleniku u institucijama Bosne i Hercegovine pripada pravo na regres za godišnji odmor u visini prosječne plaće u Bosni i Hercegovini.
- (2) Visina prosječne plaće u Bosni i Hercegovini, na temelju koje se vrši obračun regresa za fiskalnu godinu, utvrđuje se kako je navedeno člankom 7. stavak (1) ovoga Zakona.
- (3) Isplata regresa za godišnji odmor vrši se na temelju pojedinačnih rješenja o korištenju godišnjeg odmora u institucijama Bosne i Hercegovine.

Članak 34.

(Naknada za bolovanje)

- (1) Zaposlenik u institucijama Bosne i Hercegovine ima pravo na naknadu za vrijeme privremene sprječivosti za rad (bolovanje) do 30 dana u visini osnovne netoplaće isplaćene za prethodni mjesec.
- (2) Za obračun naknade bolovanja za više od 30 dana primjenjuju se propisi kojima se uređuje ovo područje prema mjestu uplate doprinosa zaposlenika.

Članak 35.

(Naknada za roditeljni dopust)

Zaposlenik u institucijama Bosne i Hercegovine na roditeljnom dopustu ima pravo na naknadu sukladno propisima kojima se uređuje ovo područje prema mjestu uplate doprinosa za svakog zaposlenika.

Članak 36.

(Naknada za prekovremeni rad, rad u neradne dane, noćni rad i rad u dane državnih praznika)

- (1) U slučaju prekovremenog rada, rada u neradne dane, noćnog ili rada u dane državnih praznika, zaposlenik u institucijama Bosne i Hercegovine ima pravo na naknadu

osnovne plaće, razmjerno vremenu trajanja toga rada, uvećanom za postotak kako slijedi:

a) prekovremeni rad	25%
b) rad u neradne dane	25%
c) noćni rad	30%
d) rad nedjeljom i rad u dane državnih praznika	35%
- (2) Odredba stavka (1) točke a) ovoga članka primjenjuje se sukladno odgovarajućim odredbama Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine i Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine.
- (3) Obračun i isplata naknade na temelju stavka (1) ovoga članka vrši se na temelju podzakonskog akta koji donosi Vijeće ministara na prijedlog Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine.
- (4) Za djelatne vojne osobe primjenjuje se članak 62. stavak (3) Zakona o službi u oružanim snagama Bosne i Hercegovine.

Članak 37.

(Pravo na troškove smještaja, naknada za odvojeni život i naknada za privremeno raspoređivanje)

- (1) Naknada za odvojeni život, naknada za privremeno raspoređivanje, te utvrđivanje prava na troškove smještaja uređuje se posebnim podzakonskim aktom, koji donosi Vijeće ministara na prijedlog Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine.
- (2) Visina pojedinačne naknade za odvojeni život, naknade za smještaj i naknade za privremeno raspoređivanje može iznositi maksimalno do visine osnovice za obračun plaća utvrđene sukladno članku 7. ovoga Zakona.
- (3) Iznimno od odredaba stavka (2) ovoga članka, kada to zahtijevaju posebni uvjeti vezani uz osiguranje pojedinih izabranih i imenovanih osoba, visina naknade za zakup objekata utvrđuje se posebnim ugovorom sa zakupodavcem.
- (4) Vijeće ministara dužno je Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine jednom godišnje dostaviti popis osoba koje uživaju prava iz stavka (3) ovoga članka.

Članak 38.

(Naknada za obavljanje poslova drugog radnog mjesta)

- (1) U slučaju kada državni službenik privremeno obavlja posao drugog državnog službenika, ima pravo na naknadu do 35% od njegove osnovne netoplaće.
- (2) Naknada za privremeno obavljanje poslova drugog državnog službenika može biti odobrena samo u slučaju kada je raspisan natječaj za popunu konkretnog radnog mjesta, a može biti isplaćivana najdulje tri mjeseca.
- (3) Iznimno od odredaba iz stavka (2) ovoga članka, naknada može biti isplaćivana i dulje od tri mjeseca ukoliko se radi o obavljanju poslova drugog radnog mjesta kao privremena zamjena zbog bolovanja ili roditeljnog dopusta državnog službenika, sukladno zakonu.
- (4) Pravo na naknadu iz stavka (1) ovoga članka ostvaruje se donošenjem odgovarajućeg rješenja uz prethodnu suglasnost Agencije za državnu službu Bosne i Hercegovine.

Članak 39.

(Naknada za rad u upravnim odborima, nadzornim i drugim radnim tijelima)

Naknada za rad u upravnim odborima, nadzornim i drugim radnim tijelima utvrđuje se podzakonskim aktom koji donosi Vijeće ministara.

Članak 40.

(Naknada za službeno putovanje)

- (1) Službenim putovanjem, u smislu ovoga Zakona, smatra se putovanje na području Bosne i Hercegovine, kao i putovanje u inozemstvo, na koje se zaposlenik upućuje kako bi izvršio službeni zadatak.
- (2) Odobrenje za službeno putovanje, naknada, trajanje, izvješćivanje sa službenog putovanja i drugo bit će uređeno posebnim podzakonskim aktom Vijeća ministara na prijedlog Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine.

Članak 41.

(Naknada za prijevoz na posao i prijevoz s posla)

- (1) Zaposleniku institucija Bosne i Hercegovine pripada pravo na naknadu troškova za prijevoz na posao i s posla javnim prijevoznim sredstvima, ukoliko u instituciji nije organiziran prijevoz.
- (2) Vijeće ministara će na prijedlog Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine podzakonskim aktom pobliže urediti pravo na ostvarivanje naknada za prijevoz na posao i prijevoz s posla u institucijama Bosne i Hercegovine.

Članak 42.

(Naknada u slučaju teške ozljede na radu zaposlenika, teške bolesti i invalidnosti zaposlenika ili člana njegove uže obitelji i smrti člana uže obitelji zaposlenika)

- (1) U slučaju teške ozljede na radu zaposlenika, teške bolesti i invalidnosti zaposlenika ili člana njegove uže obitelji i smrti člana uže obitelji zaposlenika, isplaćuje se jednokratna novčana potpora u visini od tri prosječne mjesečne netoplaće u Bosni i Hercegovini, utvrđene na način propisan člankom 7. stavak (1) ovoga Zakona.
- (2) Članom uže obitelji zaposlenika, u smislu ovoga Zakona, smatraju se bračni i izvanbračni drug, dijete (bračno, izvanbračno, posvojeno, pastorče i dijete bez roditelja uzeto na uzdržavanje) i roditelji (otac, majka, očuh, maćeha, posvojitelj i hranitelj).
- (3) Postupak ostvarivanja prava na naknadu u slučaju teške bolesti zaposlenika ili člana njegove uže obitelji pobliže se uređuje podzakonskim aktom koji donosi Vijeće ministara na prijedlog Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine.

Članak 43.

(Naknada u slučaju smrti zaposlenika)

- (1) U slučaju smrti zaposlenika, njegovoj se obitelji isplaćuje jednokratna novčana potpora u visini od šest prosječnih mjesečnih netoplaća u Bosni i Hercegovini, utvrđenih na način propisan člankom 7. stavak (1) ovoga Zakona.
- (2) Postupak ostvarivanja prava na naknadu u slučaju smrti zaposlenika pobliže se uređuje podzakonskim aktom koji donosi Vijeće ministara na prijedlog Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine.
- (3) Iznimno od odredaba st. (1) i (2) ovoga članka, u slučaju smrti policijskog službenika primjenjuju se odgovarajuće odredbe članka 92. Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine.

Članak 44.

(Naknada za obrazovanje i strukovno usavršavanje)

Zaposlenici u institucijama Bosne i Hercegovine imaju pravo na naknadu troškova potrebnih za strukovno obrazovanje, usavršavanje i obučavanje, a sukladno

podzakonskom aktu koji donosi Vijeće ministara na prijedlog Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine.

**Članak 45.
(Jubilarnе nagrade)**

- (1) Zaposlenici institucija Bosne i Hercegovine ima pravo na novčanu naknadu po osnovi jubilarnih nagrada za vrijeme provedeno na radu.
- (2) Visina jubilarne nagrade utvrđuje se posebnim aktom Vijeća ministara na prijedlog Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine, s tim što se kao kriterij za utvrđivanje visine naknade uzima prosječna plaća u Bosni i Hercegovini i duljina efektivnog radnog staža u institucijama Bosne i Hercegovine.

**Članak 46.
(Otpremnina za odlazak u mirovinu)**

Zaposlenik u institucijama Bosne i Hercegovine ima pravo na otpremninu za odlazak u mirovinu u visini od svojih šest ostvarenih netoplaća, isplaćenih u prethodnih šest mjeseci ili šest prosječnih mjesečnih netoplaća iz prethodne godine u Bosni i Hercegovini, ukoliko je to za njega povoljnije.

**Članak 47.
(Naknada za prekobrojnost)**

- (1) U slučaju razrješenja državnog službenika zbog prekobrojnosti, državni službenik ima pravo na otpremninu u iznosu od šest netoplaća, a državni službenik s radnim stažom od najmanje 15 godina na otpremninu u iznosu od 12 svojih netoplaća.
- (2) Zaposlenik koji je stavljen na raspolaganje u smislu članka 87. Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine ostvaruje pravo na isplatu plaće na način i u rokovima utvrđenim člankom 88. Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine.

**Članak 48.
(Naknada za vrijeme produljenog radno-pravnog statusa izabranih osoba i imenovanih dužnosnika)**

- (1) Izabrani dužnosnici i nositelji dužnosti, nakon prestanka javne dužnosti, imaju pravo na naknadu za produljenje radno-pravnog statusa dok ne steknu radno-pravni status kod drugog subjekta ili ne ispune uvjete za mirovinu, a najdulje godinu dana, počevši od dana prestanka javne dužnosti.
- (2) Naknada po osnovi navedenoj u stavku (1) ovoga članka obuhvaća osnovnu netoplaću s dodatkom za minuli rad i poreze i doprinose sukladne propisima kojima se uređuje ovo područje.

**Članak 49.
(Ostala prava)**

Prava na korištenje službenih i privatnih vozila, troškova fiksnih i mobilnih telefona i reprezentacije uređuje se podzakonskim aktom koji donosi Vijeće ministara na prijedlog Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine, uz uvažavanje posebnosti pojedinih institucija Bosne i Hercegovine i vodeći računa o primjeni načela transparentnosti.

DIO ČETVRTI - OBRAČUN I ISPLATA PLAĆA I NADZOR NAD PRIMJENOM ZAKONA

**Članak 50.
(Rješenje o razvrstavanju radnih mjesta)**

Voditelj institucije Bosne i Hercegovine dužan je svakom zaposleniku izdati rješenje o razvrstavanju radnog mjesta u platne razrede, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu

ovoga Zakona, sukladno popisu radnih mjesta i pripadajućim platnim razredima iz Dijela drugog ovoga Zakona.

**Članak 51.
(Određivanje platnog razreda i koeficijenta za nova radna mjesta)**

Platne razrede i koeficijente za radna mjesta u institucijama Bosne i Hercegovine koji nisu postojali u vrijeme donošenja ovoga Zakona utvrđuje, na prijedlog institucije, Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine, sukladno načelima iz članka 3. ovoga Zakona i uz primjenu analognih platnih razreda i koeficijenata za postojeća slična radna mjesta.

**Članak 52.
(Obračun i isplata)**

- (1) Obračun i isplatu plaća za institucije Bosne i Hercegovine vrši Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine korištenjem sustava centralizirane isplate plaća.
- (2) Institucije Bosne i Hercegovine, na temelju uputa i odobrenja Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine, u bazu podataka centraliziranog sustava za obračun i isplatu plaća unose podatke: o osnovnim osobnim podacima zaposlenika; o zasnivanju i prestanku radnog odnosa, što se dokazuje upravnim aktom o zasnivanju i prestanku radnog odnosa; o platnim razredima i koeficijentima za obračun plaća; o obračunu podataka na plaću i nagrada; o obračunu naknada, administrativnim i sudskim zabranama i sve ostale podatke potrebne za učinkovito funkcioniranje sustava centraliziranog obračuna plaća i izvješćivanje o svim aspektima vezanim uz problematiku plaća u institucijama Bosne i Hercegovine.
- (3) Obračun poreza i doprinosa na ukupna primanja zaposlenika institucija Bosne i Hercegovine vrši se primjenom zakonskih propisa prema mjestu prebivališta zaposlenika.

**Članak 53.
(Nadzor nad primjenom Zakona)**

- (1) Nadzor nad primjenom ovoga Zakona provodi Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine.
- (2) U slučaju spora između Ministarstva financija i trezora i institucije Bosne i Hercegovine vezano uz primjenu odredaba ovoga Zakona, u dijelu koji se odnosi na obračun i isplatu osobnih primanja zaposlenika, primjenjuje se postojeće rješenje do okončanja upravnog postupka kod nadležnog tijela Vijeća ministara.

**Članak 54.
(Način provedbe Zakona)**

- (1) Radi provedbe ovoga Zakona, osniva se neovisno međuresorno radno tijelo koje ima sedam članova, a koje imenuje Vijeće ministara. Šest članova radnog tijela čine stručnjaci iz institucija Bosne i Hercegovine, s tim što jednoga člana imenuje sindikat, a jedan je član neovisni stručnjak koji nije zaposlen u institucijama Bosne i Hercegovine.
- (2) Način rada međuresornog radnog tijela iz stavka (1) ovoga članka uređuje se poslovníkom o radu, koji donosi Vijeće ministara.
- (3) Zadaća međuresornog radnog tijela je izrada kriterija i procedura za vrednovanje radnih mjesta i utvrđivanje unutarplatnih razreda, analiza fiskalne održivosti i priprema dokumenta Politika plaća u institucijama Bosne i Hercegovine za određeno vremensko razdoblje.

- (4) Međuresorno radno tijelo utvrdit će metodologiju za razvrstavanje radnih mjesta u platne razrede, te kriterije za promaknuće unutar platnog razreda.
- (5) Metodologija za razvrstavanje radnih mjesta uključivat će sljedeće kriterije:
- težinu i složenost zadataka koji se izvršavaju na radnom mjestu;
 - odgovornost i ovlasti;
 - fizički i mentalni napor zahtijevan za obavljanje poslova;
 - nužno obrazovanje i iskustvo.
- (6) Kriteriji za promaknuće zaposlenika unutar platnog razreda dodijeljenog radnom mjestu uključivat će:
- pozitivno ocijenjen rad;
 - duljinu pozitivno ocijenjenog staža na istom radnom mjestu;
 - zalaganje;
 - stjecanje strukovnih i znanstvenih zvanja iz područja koje potpada pod osnovnu djelatnost institucije Bosne i Hercegovine.
- (7) U svrhu transparentnog i objektivnog dodjeljivanja platnih razreda radnim mjestima u institucijama Bosne i Hercegovine, međuresorno radno tijelo izabrat će najmanje po jedno reprezentativno radno mjesto iz svake institucije Bosne i Hercegovine i svakog platnog razreda, provesti podrobnu analizu aktivnosti koje se obavljaju na danom radnom mjestu, uraditi usporednu analizu s radnim mjestima iz drugih platnih razreda i na konkretnim primjerima primijeniti metodologiju iz stavka (4) ovoga članka te objaviti studiju u "Službenom glasniku BiH", ne kasnije od 12 mjeseci od početka primjene ovoga Zakona.

Članak 55.

(Dinamika primjene unutarnjih platnih razreda)

- Za zaposlenike institucija Bosne i Hercegovine na radnim mjestima razvrstanim u platne razrede za koje postoji više unutarnjih platnih razreda, u 2008. godini dodjeljuju se u početni (multi) unutarnji platni razred.
- Nakon što međuresorno neovisno radno tijelo objavi metodologiju i studiju iz članka 54. ovoga Zakona, do 30% zaposlenika na radnim mjestima iz stavka (1) ovoga članka razvrstanih u isti platni razred u 2009. i 2010. godini mogu biti razvrstani u prvi i drugi unutarnji platni razred, a u 2010. godini 20% zaposlenika u treći i četvrti unutarnji platni razred.
- Od početka 2011. godine ne ograničavaju se godišnje kvote promaknuća i primjenjuje se sustav promicanja unutar platnih razreda utemeljen na usvojenoj metodologiji i detaljno razrađenim kriterijima propisanim člankom 54. ovoga Zakona.

DIO PETI - KAZNENE ODREDBE

Članak 56.

(Novčane kazne)

- Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 20.000 KM kaznit će se za prekršaj voditelj institucije Bosne i Hercegovine kao odgovorna osoba:
 - ako izda rješenje o plaći ili naknadi zaposleniku koje nije utemeljeno na odredbama ovoga Zakona;
 - ako odobri isplatu dodatka na plaću suprotno odredbama članka 26. ovoga Zakona;

c) ako odobri isplatu novčane nagrade zaposleniku suprotno odredbama članka 27. ovoga Zakona.

- Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 20.000 KM kaznit će se za prekršaj voditelj institucije Bosne i Hercegovine ako odobri isplatu naknade suprotno odredbama čl. od 30. do 48. ovoga Zakona, odnosno suprotno odredbama podzakonskih akata Vijeća ministara donesenih na temelju navedenih članaka ovoga Zakona.
- Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 20.000 KM kaznit će se voditelj institucije Bosne i Hercegovine ako odobri isplatu kompenzacijskog dodatka suprotno odredbama članka 59. ovoga Zakona.

DIO ŠESTI - PRIJELAZNE ODREDBE

Članak 57.

(Podzakonski akti)

- Vijeće ministara donijet će podzakonske akte utvrđene ovim Zakonom u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Zakona.
- Prilikom izrade podzakonskih akata, Vijeće ministara obaviti će konzultacije s predstavnicima reprezentativnog sindikata institucija Bosne i Hercegovine.

Članak 58.

(Primjena postojećih zakona i podzakonskih akata)

Do donošenja podzakonskih akata iz članka 57. ovoga Zakona primjenjivat će se postojeći zakoni i podzakonski akti kojima su uređena pitanja obračuna plaća i naknada u institucijama Bosne i Hercegovine, ukoliko nisu u suprotnosti s ovim Zakonom.

Članak 59.

(Postupno ujednačavanje)

- Ukoliko primjenom ovoga Zakona, počevši od 2008. godine, dolazi do smanjenja postojeće plaće zaposleniku institucija Bosne i Hercegovine, primjenjuju se sljedeći mehanizmi poravnanja:
 - za 2008. godinu obračun i isplata plaća vrši se uz korištenje kompenzacijskog dodatka u visini od 100% razlike između plaće obračunate po propisima koji su vrijedili do 2008. godine i plaće obračunate prema ovom Zakonu;
 - Od 2009. godine primjenjuje se obračun zasnovan isključivo na platnim razredima i koeficijentima utvrđenim ovim Zakonom.

DIO SEDMI - ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 60.

(Prestanak važenja ranijih zakona i propisa)

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti:

- članak 35. stavak (2), čl. 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 42.a, 43, 44. i članak 63. stavak (4)e) Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 12/02, 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06 i 32/07);
- članak 12. Zakona o sustavu neizravnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 44/03, 52/04 i 32/07);
- članak 84. stavak (1), čl. 85, 86, 87, 88, 93. i 125. Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 27/04, 63/04, 5/06, 33/06, 58/06 i 15/08);
- članak 61, članak 62. st. (1), (2), (4), (5) i (6), članak 71, članak 73. st. (1) i (2), članak 74. stavak (2), čl.

- 75, 76, 77, 79, 80. i 81. Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 88/05 i 53/07);
- e) članak 10. stavak (3) Zakona o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 35/04, 32/06 i 38/06);
- f) članak 24. stavak (8) i članak 37. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 12/06);
- g) članak 48. stavak (2) Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04, 7/05 i 48/05);
- h) članak 9. Zakona o trezoru institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 27/00);
- i) članak 43. stavak (4) Zakona o komunikacijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 33/02, 31/03 i 75/06);
- j) čl. 50, 51, 52, 53, 54. i 55. Zakona o obavještajno-sigurnosnoj agenciji Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 12/04, 20/04, 56/06 i 32/07).

Članak 61.

(Plaće i naknade u institucijama BiH koje se ne financiraju iz proračuna)

Institucije Bosne i Hercegovine koje se ne financiraju iz proračuna dužne su usuglasiti propise o plaćama i naknadama s odgovarajućim odredbama ovoga Zakona najkasnije do 31. prosinca 2009. godine, poštujući načela utvrđena člankom 3. stavak (1) toč. a) i b) ovoga Zakona i kriterije utvrđene metodologijom iz članka 54. stavak (5) ovoga Zakona.

Članak 62.

(Stupanje na snagu Zakona)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

PS BiH broj 197/08
17. lipnja 2008. godine
Sarajevo

Predsjedatelj Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Niko Lozanić , v. r.	Predsjedatelj Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH Sulejman Tihić , v. r.
--	--

Na osnovu člana IV 4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 29. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 14. maja i 04. juna 2008. godine, i na 18. sjednici Doma naroda, održanoj 17. juna 2008. godine, usvojila je

ZAKON

О ПЛАТАМА И НАКНАДАМА У ИНСТИТУЦИЈАМА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ДИО ПРВИ - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет)

Овим законом уређују се плате и накнаде запослених, именованих и изабраних лица у институцијама Босне и Херцеговине, које се финансирају из буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине, изузев плата и накнада судија, тужилаца и одређених

категорија стручног особља у правосудним институцијама, које се уређују посебним законом.

Члан 2.

(Појмови)

Појмови коришћени у овом закону имају следеће значење:

- a) *институција Босне и Херцеговине*, у смислу овог закона, подразумева буџетског корисника који се финансира из буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине, у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине;
- b) *буџет* је буџет институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине;
- c) *Савјет министара* је Савјет министара Босне и Херцеговине;
- d) *запослени* је свако лице које се налази у радном односу у институцијама Босне и Херцеговине;
- e) *радно мјесто* је позиција утврђена актом о унутрашњој организацији у институцијама Босне и Херцеговине, односно законом;
- f) *класификациони разред* је класификациони елемент који се утврђује за свако радно мјесто у институцијама Босне и Херцеговине према следећим критеријумима: врсти послова, сложености послова радног мјеста, врсти и степену школске спреме, радном искуству, општим и посебним знањима и вјештинама утврђеним правилником, а према опису послова и задатака, одговорности радног мјеста у односу на укупно функционисање институције као и на основу објективних критеријума мјерења вриједности посла;
- g) *коэффициент* је број додијељен свакој позицији разврстаној у платне разреде;
- h) *основица за обрачун плате* је утврђени износ у КМ који се користи за одређивање основне плате.

Члан 3.

(Принципи)

Приликом одређивања износа плата и других накнада запосленим у институцијама Босне и Херцеговине, поштоваће се следећи принципи:

- a) **Иста плата за исти или сличан посао:** У складу са овим принципом, запослени у институцијама Босне и Херцеговине који обављају исте или сличне послове примаће исту основну плату; односно радна мјеста из различитих институција Босне и Херцеговине на којима се обављају слични послови биће сврстана у исти платни разред.
- b) **Награђивање према резултатима рада:** У складу са овим принципом, руководиоци институција Босне и Херцеговине, на основу објективних критеријума мјерења резултата који се утврђују подзаконским актима, могу за запослене на одређеним позицијама одобрити напредовање унутар платних разреда, као и одобрити новчану награду у складу са овим законом.
- c) **Транспарентност:** У складу са овим принципом, припадајућа основна плата за свако поједино радно мјесто мора бити објављена у "Службеном гласнику БиХ". Под овим принципом подразумева се, такође, тенденција реформе политике плата у јавном сектору да основна плата и награде обухватају што је могуће већи проценат укупних примања запослених.

Приликом расписивања јавног огласа за попуњавање радних мјеста, обавезно се објављује и податак о припадајућој основној нето плати за оглашена радна мјеста.

У складу са овим принципом, одређује се и максималан износ накнада које запослени у институцијама Босне и Херцеговине могу примити у току једне фискалне године.

- d) **Фискална одговорност:** У складу са овим принципом, водећи рачуна о несметаном функционисању институција Босне и Херцеговине, Савјет министара може одобрити промјену основице за обрачун плате у одређеном проценту за фискалну годину ако то захтијева одржавање макроекономске стабилности. Промјене основице за обрачун плате заснивају се на документу Политика плата у институцијама Босне и Херцеговине, који Савјет министара усваја за четворогодишњи изборни период.
- e) **Флексибилност:** У складу са овим принципом, руководилац институције Босне и Херцеговине може предложити за поједина радна мјеста већи износ плате од оног предвиђеног платним разредима ако посебан профил радног мјеста захтијева специфична знања, вјештине или формално образовање, а које су изразито дефицитарне на тржишту. Савјет министара у таквом случају утврђује посебним актом максималан износ укупних примања за сваки појединачни случај уз обавезно објављивање акта у "Службеном гласнику БиХ".

Наведени акт мора садржавати детаљан опис послова, као и очекиване резултате запослених на конкретним радним мјестима.

ДИО ДРУГИ - УТВРЂИВАЊЕ ПЛАТЕ

Члан 4.

(Обезбјеђивање средстава за плате)

Средства за плате и накнаде запослених у институцијама Босне и Херцеговине обезбјеђују се искључиво из буџета.

Члан 5.

(Плата)

- Плата запослених утврђује се у бруто и нето износу.
- Плата у бруто износу обухвата нето плату, порезе и доприносе.
- Плата у нето износу састоји се од основне плате, додатка на плату и награде.

Члан 6.

(Утврђивање основне плате)

Основна плата утврђује се множењем основице за обрачун плате и припадајућег коефицијента.

Члан 7.

(Основица за обрачун плата)

- Основица за обрачун плата утврђује се у износу од 85 % просјечне мјесечне нето плате у Босни и Херцеговини исказане на годишњем нивоу за календарску годину која двије фискалне године претходи години у којој ће се основица примјењивати.
- Податке о висини просјечне нето плате у Босни и Херцеговини објављује Агенција за статистику БиХ.
- Министарство финансија и трезора БиХ израчунава основицу за обрачун плате у фази припреме буџета за наредну фискалну годину и доставља је институцијама Босне и Херцеговине уз инструкције за припрему буџета.

- Основица за обрачун плата примјењује се након усвајања буџета за текућу фискалну годину.
- До усвајања буџета за текућу фискалну годину примјењује се основица из претходне фискалне године.
- Ако буџет за наредну фискалну годину не буде усвојен до 31. децембра текуће године, нова основица за обрачун плате примјењиваће се тек од наредног мјесеца од дана усвајања буџета.
- Основицу за обрачун плата у дипломатско-конзуларним и војно-дипломатским представништвима Босне и Херцеговине утврђује Савјет министара једном годишње посебном одлуком, на основу службених података Уједињених нација, на предлог Министарства иностраних послова БиХ и прибављеног мишљења Министарства финансија и трезора БиХ. Примјена основице за обрачун плата у дипломатско-конзуларним и војно-дипломатским представништвима БиХ врши се у складу са ст. (2), (3), (4) и (5) овог члана.

ГЛАВА I - ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 8.

(Платни разреди и коефицијенти за изабрана и именована лица)

Платни разред	Радно мјесто	Коефицијент
A1	Секретар дома у Парламентарној скупштини БиХ и секретар Заједничке службе Парламентарне скупштине БиХ	6,50
A2	Савјетник предједавајућег и замјеника предједавајућег дома Парламентарне скупштине БиХ	4,50

Члан 9.

(Платни разреди и коефицијенти за државне службенике)

Платни разред	Радно мјесто	Коефицијенти						
		Нулти	1	2	3	4	5	6
B1	Стручни сарадник	2,10	2,17	2,20	2,25	2,28	2,33	2,37
B2	Виши стручни сарадник	2,35	2,40	2,45	2,50	2,53	2,60	2,70
B3	Стручни савјетник	2,73	2,80	2,90	3,00	3,10	3,20	3,28
B4	Шеф одјела	3,25	3,35	3,50	3,70	3,90	4,10	4,25
B5	Руководећи државни службеници (секретар парламентарне комисије, помоћник секретара дома, помоћник секретара Заједничке службе, руководилац сектора, интерни ревизор)	4,20	4,35	4,50	4,65	4,80	4,95	5,05

ГЛАВА II - ПРЕДСЈЕДНИШТВО БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ И САВЈЕТ МИНИСТАРА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 10.

(Платни разреди и коефицијенти за изабрана и именована лица)

Платни разред	Радно мјесто	Коефицијент
A1	Члан Председништва БиХ	10,00
A2	Предједавајући Савјета министара	9,00
A3	Замјеник предједавајућег Савјета министара	8,80
A4	Министар	8,50
A5	Директор Управе за индиректно опорезивање БиХ	8,20

A6	Правобранилац БиХ, замјеник министра, агент Савјета министара пред Европским судом за људска права у Стразбуру, директор Дирекције за европске интеграције, директор Дирекције за економско планирање	7,50
A7	Генерални секретар Савјета министара	6,50
A8	Шеф Кабинета предједавајућег Савјета министара, шеф кабинета члана Предсједништва БиХ	6,10
A9	Замјеник агента Савјета министара пред Европским судом за људска права у Стразбуру	6,00
A10	Именовани руководиоци управних организација, замјеник правобраниоца БиХ	5,51
A11	Замјеник руководиоца управне организације, шеф кабинета министра, савјетник предједавајућег Савјета министара, савјетник члана Предсједништва БиХ	4,50
A12	Шеф кабинета замјеника министра, савјетник министра и замјеника министра, помоћник руководиоца управне организације	3,55

Члан 11.

(Платни разреди и коефицијенти за државне службенике)

Платни разред	Радно мјесто	Коефицијенти						
		Нулти	1	2	3	4	5	6
B1	Стручни сарадник	2,10	2,17	2,20	2,25	2,28	2,33	2,37
B2	Виши стручни сарадник	2,35	2,40	2,45	2,50	2,53	2,60	2,70
B3	Стручни савјетник	2,73	2,80	2,90	3,00	3,10	3,20	3,28
B4	Шеф одсека, шеф групе у Управи за индиректно опорезивање БиХ	3,25	3,35	3,50	3,70	3,90	4,10	4,25
B5	Помоћник руководиоца управне организације, секретар управне организације, руководилац основне организационе јединице Предсједништва БиХ, шеф одсека у Управи за индиректно опорезивање БиХ	3,55	3,67	3,79	3,91	4,04	4,18	4,31
B6	Помоћник министра	4,20	4,35	4,50	4,65	4,80	4,95	5,05
B7	Секретар министарства, замјеник руководиоца управне организације, секретар на посебном задатку, секретар у Предсједништву БиХ	4,50	4,65	4,80	4,96	5,11	5,30	5,46
B8	Директор управне организације, директор сталног тијела Савјета министара, помоћник директора Управе за индиректно опорезивање БиХ	5,51	5,69	5,88	6,07	6,28	6,48	6,70
B9	Генерални секретар Предсједништва БиХ	6,50						

Члан 12.

(Платни разреди и коефицијенти за дипломатско-конзуларно и војно-дипломатско особље)

Коефицијенте за дипломатско-конзуларно и војно-дипломатско особље утврђује Савјет министара подзаконским актом, с тим да коефицијенти за поједина звања, за која је у захтјевима радног мјеста дефинисана висока стручна спрема VII степена, морају бити распоређени у распону од платног разреда B1 до платног разреда B7 из члана 11. овог закона.

ГЛАВА III - ПРОФЕСИОНАЛНА ВОЈНА ЛИЦА

Члан 13.

(Платни разреди и коефицијенти за именована професионална војна лица)

Платни разред	Чин	Коефицијент
A1	Генерал-пуковник	8,00
A2	Генерал-мајор	6,50
A3	Бригадни генерал	6,00

Члан 14.

(Платни разреди и коефицијенти за професионална војна лица)

Платни разред	Чин	Коефицијент
1	Војник	1,12
2	Војник I класе	1,15
3	Каплар	1,19
4	Водник	1,23
5	Старији водник	1,29
6	Старији водник I класе	1,35
7	Заставник	1,37
8	Заставник I класе	1,52
9	Потпоручник	1,90
10	Поручник	2,00
11	Капетан	2,10
12	Мајор	2,25
13	Пуковник	2,47
14	Бригадир	2,96

Члан 15.

(Посебни додаци за професионална војна лица)

- (1) Припадницима Оружаних снага БиХ - професионалним војним лицима припада право на посебан додатак за припаднике Оружаних снага БиХ - професионална војна лица до 30% од основне плате, с тим да укупан фонд овог додатка не може бити већи од 20% буџета предвиђеног за основне плате припадника Оружаних снага БиХ - професионалних војних лица.
- (2) Савјет министара, на предлог министра одбране Босне и Херцеговине, доноси подзаконски акт којим се утврђују специфични додаци на основну плату за припаднике Оружаних снага БиХ (деминерски додатак, летачки додатак, додатак за припаднике јединице оружаних снага за уништавање неексплодираних убојних средстава за вријеме обуке, додатак за службу на издвојеним висинским објектима и другим дужностима на којима су лица изложена дјеловањима штетним за здравље).
- (3) Савјет министара, на предлог министра одбране БиХ, доноси подзаконски акт којим се утврђује посебан додатак на основну плату професионалним војним лицима на пословима руковођења у Оружаним снагама БиХ (положајни додатак), с тим да укупан фонд овог додатка не може бити већи од 3% основне плате професионалних војних лица која имају право на положајни додатак.
- (4) Именованим професионалним војним лицима са чином генерала из члана 13. овог закона не припада право на додатке из ст. (1), (2) и (3) овог члана.

Члан 16.

(Остала права из радног односа по основу плата и накнада)

Остала права из радног односа по основу плата и накнада припадници Оружаних снага БиХ остварују у складу са одговарајућим одредбама Закона о служби у Оружаним

снагама БиХ, ако нису у супротности са одредбама овог закона, с тим да подзаконске акте у вези са остваривањем права доноси Савјет министара, на предлог Министарства одбране БиХ.

ГЛАВА IV - ПОЛИЦИЈСКИ СЛУЖБЕНИЦИ

Члан 17.

(Платни разреди и коефицијенти за именоване полицијске службенике)

Платни разред	Радно мјесто	Коефицијент
A1	Директор полицијске агенције-главни генерални инспектор	8,00
A2	Замјеник директора - генерални инспектор полиције	6,50
A3	Помоћник директора - главни инспектор	5,51

Члан 18.

(Платни разреди и коефицијенти за полицијске службенике)

Платни разред	Чин	Коефицијент
1	Полицајац	1,29
2	Старији полицајац	1,34
3	Наредник	1,39
4	Старији наредник	1,52
5	Млађи инспектор	1,95
6	Инспектор	2,09
7	Виши инспектор	2,47
8	Самостални инспектор	2,96
9	Главни инспектор	3,55

Члан 19.

(Посебни додаци)

- (1) Полицијским службеницима припада право на посебан додатак (полицијски додатак):
 - a) у Државној агенцији за истраге и заштиту и Граничној полицији БиХ, и то појединачно највише до 40% од основне плате, с тим да укупан фонд за исплате полицијског додатка из овог става не може бити већи од 35% буџета предвиђеног за основне плате полицијских службеника на које се односи додатак из ове тачке;
 - b) полицијским службеницима распоређеним на послове у саставу Јединице за специјалну подршку Државне агенције за истраге и заштиту може се одобрити посебан додатак појединачно највише до 50% од основне плате.
- (2) Именованим полицијским службеницима из члана 17. овог закона не припада право на посебан додатак из става (1) овог члана.
- (3) Државним службеницима који обављају оперативни-истражне послове у Државној агенцији за истраге и заштиту, утврђене Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова, припада право на посебан додатак до 25% од основне плате.
- (4) Појединачно рјешење о утврђивању посебног додатка за полицијске службенике из ст. (1) и (3) овог члана доноси директор полицијске агенције, на основу подзаконског акта који претходно доноси Савјет министара, на предлог Министарства безбједности БиХ.

Члан 20.

(Остала права из радног односа по основу плата и накнада)

Остала права из радног односа по основу плата и накнада полицијски службеници остварују у складу са одговарајућим одредбама Закона о полицијским службеницима Босне и Херцеговине, уколико нису у супротности са одредбама овог закона, с тим да подзаконске акте у вези са остваривањем права усваја Савјет министара, на предлог Министарства безбједности БиХ.

ГЛАВА V - НЕЗАВИСНЕ, РЕГУЛАТОРНЕ И ОСТАЛЕ ИНСТИТУЦИЈЕ

Члан 21.

(Платни разреди и коефицијенти за именована лица)

Платни разред	Радно мјесто	Коефицијент
A1	Генерални ревизор, члан Централне изборне комисије	8,40
A2	Замјеник генералног ревизора, директор Регулаторне агенције за комуникације БиХ, омбудсмен за људска права БиХ, генерални директор ОБА БиХ	8,00
A3	Председавајући Конкурентског савјета БиХ, председавајући Комисије за концесије БиХ	7,50
A4	Председавајући Канцеларије за разматрање жалби, члан ДЕРК-а, председавајући Савјета Регулаторне агенције за поштански саобраћај, члан Конкурентског савјета БиХ, замјеник директора ОБА БиХ, замјеник председавајућег Комисије за концесије БиХ	7,00
A5	Члан Канцеларије за разматрање жалби- стручњак управног права, члан Комисије за концесије БиХ, члан Савјета Регулаторне агенције за поштански саобраћај БиХ, главни инспектор ОБА БиХ	6,50
A6	Члан Одбора државне службе за жалбе	6,00
A7	Члан Канцеларије за разматрање жалби - стручњак за јавне набавке	4,96
A8	Савјетник директора ОБА БиХ	4,08

Члан 22.

(Платни разреди и коефицијенти за стручно особље и државне службенике)

Платни разред	Позиција	Коефицијенти						
		Нулти	1	2	3	4	5	6
B1	Стручни сарадник	2,10	2,17	2,20	2,25	2,28	2,33	2,37
B2	Виши стручни сарадник	2,35	2,40	2,45	2,50	2,53	2,60	2,70
B3	Стручни савјетник	2,73	2,80	2,90	3,00	3,10	3,20	3,28
B4	Шеф одсјека	3,25	3,35	3,50	3,70	3,90	4,10	4,25
B5	Руководилац сектора	3,55	3,67	3,79	3,91	4,04	4,18	4,31
B6	Помоћник директора	4,20	4,35	4,50	4,65	4,80	4,95	5,05
B7	Секретар	4,50	4,65	4,80	4,96	5,11	5,30	5,46
B8	Секретар на посебном задатку	5,51	5,69	5,88	6,07	6,28	6,48	6,70

Члан 23.

(Утврђивање плата за ревизорско особље)

У складу са чланом 37. Закона о ревизији институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 12/06), платне разреде и коефицијенте за запослено стручно и ревизорско особље у Канцеларији за ревизију институција БиХ утврђује Канцеларија за ревизију институција БиХ на основу платних разреда B1 до B8 из члана 22. овог закона,

поштујући принципе утврђене чланом 3. став (1) тачке а) и б) овог закона и критеријуме утврђене методологијом из члана 54. став (5) овог закона.

ГЛАВА VI - ПЛАТНИ РАЗРЕДИ И КОЕФИЦИЈЕНТИ ЗА ЗАПОСЛЕНИКЕ У ИНСТИТУЦИЈАМА БиХ

Члан 24.

(Платни разреди за запосленике)

Платни разред	Радно мјесто	Коефицијенти						
		Нулти	1	2	3	4	5	6
Ц1	НСС	1,00	1,02	1,04	1,06	1,08		
Ц2	КВ	1,12	1,15	1,17	1,19	1,23		
Ц3	Референт ССС	1,29	1,32	1,34	1,37	1,39		
Ц4	Виши референт ССС	1,40	1,43	1,46	1,49	1,52		
Ц5	Референт-специјалист ССС, ВКВ	1,60	1,63	1,67	1,70	1,73		
Ц6	Самостални референт ВШС	1,70	1,73	1,75	1,78	1,81	1,83	1,85

Члан 25.

(Примјена платних разреда за запосленике)

- (1) Платни разреди и коефицијенти утврђени чланом 24. овог закона односе се на запосленике, односно радна мјеста у свим институцијама Босне и Херцеговине чије су плате и накнаде уређене овим законом.
- (2) Утврђивање припадности конкретних радних мјеста платним разредима Ц2, Ц3, Ц4 и Ц5 из члана 24. овог закона врши се уз уважавање критеријума наведених у члану 54. став (5) овог закона.

ГЛАВА VII - ДОДАЦИ НА ПЛАТУ И НОВЧАНЕ НАГРАДЕ

Члан 26.

(Додатак на плату)

- (1) Допатак на плату је увећање плате по основу:
 - а) радног стажа, и то као додатак 0,50% на основну плату за сваку започету годину ефективног стажа, а највише до 20% од основне плате.
 - б) Посебни услови радног мјеста:
 - 1) за оперативне послове у Обавјештајно-безбједносној агенцији БиХ, појединачно највише до 40% од основне плате, с тим да укупан фонд за исплате овог додатка не може бити већи од 30% буџета предвиђеног за основне плате лица која обављају оперативне задатке у Обавјештајно-безбједносној агенцији БиХ. Директору, замјенику директора и главном инспектору ОБА БиХ не припада право на додатак;
 - 2) за лица распоређена на радна мјеста са посебним овлашћењима и овлашћена службена лица у складу са Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова и Правилником о овлашћењима и овлашћеним службеним лицима у Управи за индиректно опорезивање БиХ, појединачно до 30% од основне плате, с тим да укупан фонд за исплате овог додатка не може бити већи од 20% буџета предвиђеног за основне плате лица која имају право на овај додатак. Управни одбор Управе за индиректно опорезивање БиХ, на предлог директора, одобрава акт којим се утврђују критеријуми за одређивање појединачног додатка овлашћеним службеним лицима;
- 3) за ветеринарске, фитосанитарне и остале инспекторе који обављају послове на граничним прелазима до 15% основне плате;
- 4) за запослене на оперативним пословима у Служби за послове са странцима појединачно до 25%, с тим да укупан фонд за исплате овог додатка не може бити већи од 20% буџета предвиђеног за основне плате лица која обављају оперативне послове у Служби за послове са странцима. Именованом руководству Службе за послове са странцима право на накнаду по овом основу износи 20% од основне плате;
- 5) за запослене који обављају послове судске полиције и за службенике у заводима за извршење кривичних санкција појединачно до 30% од основне плате, с тим да укупан фонд за исплате овог додатка не може бити већи од 25% буџета предвиђеног за основне плате лица која обављају наведене послове;
- 6) за запослене у Центру за уклањање мина у БиХ (ВНМАС) који обављају инспекторске деминерске послове и послове извиђања појединачно до 50% од основне плате. Обрачун накнаде по овом основу врши се за ефективно вријеме проведено у обављању дужности на деминерским пословима инспекције и пословима деминерског извиђања;
- 7) за запослене у Дирекцији за цивилно ваздухопловство БиХ који обављају послове везане за управљање и контролу ваздушног саобраћаја максимално до 30% од основне плате;
- 8) за запослене са високом школском спремом који посједују валидне сертификате везане за потврду посебне стручне оспособљености, а обављају сложене информатичко-апликативне послове који се односе на одржавање и развој управљачких апликација у институцијама БиХ, до 50% основне плате;
- с) посебног значаја одређеног радног мјеста, у складу са принципом флексибилности из члана 3. овог закона, и то максимално до 50% од основне плате;
- д) специфичног положаја радног мјеста са становишта обезбјеђења независности приликом обављања послова и задатака ревизије и захтјева радног мјеста за која је утврђена обавеза посједовања звања ревизора за радна мјеста која нису експлицитно наведена у платним разредима Б1 до Б8 у члану 22, а директно се односе на обављање послова ревизије у институцијама Босне и Херцеговине, максимално до 50% од основне плате према припадајућим платним разредима и коефицијентима утврђеним у члану 22. овог закона. Генерални ревизор институција Босне и Херцеговине интерним актом утврђује висину додатка за ревизорско особље запослено у Канцеларији за ревизију институција Босне и Херцеговине;
- е) за лица која обављају најсложеније стручне послове директно везане за вршење функције регулатора у регулаторним органима највише до 50% основне плате. Управно тијело регулатора, на предлог директора, усваја акт којим се детаљније регулише остваривање права на додатак на плату за

најсложеније стручне послове везане за вршење функције регулатора.

- (2) Савјет министара, на предлог буџетског корисника и уз претходно мишљење Министарства финансија и трезора БиХ, утврђује посебним актом додатке за радна мјеста из става (1) тачке б) и ц) овог члана, осим за додаток из става (1) тачка б) алинеја 2) овог члана.

Члан 27.

(Новчана награда)

- (1) Новчана награда је стимулација, која се може исплаћивати запосленом у институцијама Босне и Херцеговине за изванредне резултате рада.
- (2) Фонд за награде може износити максимално до 2,50% од укупних годишњих нето плата запослених који имају право на исплату стимулације у институцији Босне и Херцеговине.
- (3) Износ појединачне годишње стимулације запосленом у институцијама Босне и Херцеговине, по основу наведеном у ставу (1) овог члана, може износити максимално до 20% његове годишње основне плате.
- (4) Фонд за награде исказује се као посебна буџетска ставка.
- (5) Савјет министара, уз консултације са независним интересорним радним тијелом из члана 54. овог закона, подзаконским актом утврђује оквирне критеријуме, а руководиоца институције Босне и Херцеговине доноси интерни акт којим детаљније регулише критеријуме, мјерила учинка и поступак остваривања новчане награде.

ГЛАВА VIII - ПРИПРАВНИЦИ, ВОЛОНТЕРИ И КАДЕТИ

Члан 28.

(Плата приправника)

Основна нето плата приправника утврђује се у износу од 80% од основне плате почетног радног мјеста стручне спреме коју има приправник.

Члан 29.

(Накнада волонтерима и кадетима)

Волонтери у институцијама БиХ и кадети за вријеме проведено на школовању у полицијским агенцијама, као и кадети у Оружаним снагама БиХ имају право на накнаду у износу 25% од основне плате почетног радног мјеста стручне спреме коју посједује волонтер, односно кадет.

ДИО ТРЕЋИ - НАКНАДЕ

Члан 30.

(Врсте накнаде)

- (1) Овим законом утврђују се сљедеће накнаде за:
- годишњи одмор и плаћено одсуство;
 - исхрану у току рада;
 - регрес за годишњи одмор;
 - боловање;
 - породиљско одсуство;
 - прековремни рад, рад у нерадне дане, ноћни рад и рад у дане државних празника;
 - право на трошкове смјештаја, накнада за одвојени живот и накнада за привремено распоређивање;
 - обављање послова другог радног мјеста;
 - рад у управним одборима, надзорним и другим радним тијелима;
 - службено путовање;
 - превоз на посао и превоз са посла;

- случај тешке повреде на раду запосленог, тешке болести и инвалидности запосленог или члана његове уже породице и смрти члана уже породице запосленог;
- случај смрти запосленог;
- образовање и стручно усавршавање;
- јубиларне награде;
- отпремнину за одлазак у пензију;
- случај прекобројности;
- вријеме продужења радноправног статуса изабраних лица и именованих функционера.

- (2) Начин и поступак остваривања права по основу накнада из става (1) овог члана утврђује Савјет министара подзаконским актом.

- (3) Посебне накнаде по основу рада у мрежи ДКП-а уређују се подзаконским актом који доноси Савјет министара на предлог Министарства иностраних послова БиХ уз претходно мишљење Министарства финансија и трезора БиХ.

Члан 31.

(Накнада за годишњи одмор и плаћено одсуство)

Запослени у институцијама БиХ има право на накнаду за вријеме годишњег одмора и плаћеног одсуства у висини своје нето плате из претходног мјесеца, изузимајући награде.

Члан 32.

(Накнада за исхрану у току рада)

- (1) Запосленом у институцијама БиХ припада право на новчану накнаду за исхрану у току рада.
- (2) Висину накнаде утврђује Савјет министара подзаконским актом, с тим да дневни износ накнаде не може бити већи од 2,35% основнице за обрачун плата утврђене у складу са чланом 7. овог закона.

Члан 33.

(Регрес за годишњи одмор)

- (1) Запосленом у институцијама БиХ припада право на регрес за годишњи одмор у висини просјечне плате у БиХ.
- (2) Висина просјечне плате у БиХ на основу које се врши обрачун регреса за фискалну годину утврђује се како је наведено у члану 7. став (1) овог закона.
- (3) Исплата регреса за годишњи одмор врши се на основу појединачних рјешења о коришћењу годишњег одмора у институцијама БиХ.

Члан 34.

(Накнада за боловање)

- (1) Запослени у институцијама БиХ има право на накнаду за вријеме привремене спријечености за рад (боловање) до 30 дана у висини основне нето плате исплаћене за претходни мјесец.
- (2) За обрачун накнаде боловања за преко 30 дана примјењују се прописи који уређују ову област према мјесту уплате доприноса запосленог.

Члан 35.

(Накнада за породилско одсуство)

Запослени у институцијама БиХ на породилском одсуству има право на накнаду у складу са прописима који уређују ову област према мјесту уплате доприноса за сваког запосленог.

Члан 36.

(Накнада за прековремени рад, рад у нерадне дане, ноћни и рад у дане државних празника)

- (1) У случају прековременог рада, рада у нерадне дане, ноћног или рада у дане државних празника, запослени има право на накнаду основне плате, сразмјерно времену трајања тог рада, увећаном за проценат како слиједи:

a) прековремени рад	25%
b) рад у нерадне дане	25%
c) ноћни рад	30%
d) рад недјељом и рад у дане државних празника	35%
- (2) Одредба става (1) тачка а) овог члана примјењује се у складу са одговарајућим одредбама Закона о раду у институцијама Босне и Херцеговине и Закона о полицијским службеницима Босне и Херцеговине.
- (3) Обрачун и исплата накнаде по основама из става (1) овог члана врши се на основу подзаконског акта који доноси Савјет министара, на предлог Министарства финансија и трезора БиХ.
- (4) За професионална војна лица примјењује се члан 62. став (3) Закона о служби у Оружаним снагама БиХ.

Члан 37.

(Право на трошкове смјештаја, накнада за одвојени живот и накнада за привремено распоређивање)

- (1) Накнада за одвојени живот, накнада у случају привременог распоређивања, те регулисање права на трошкове смјештаја уређује се посебним подзаконским актом, који доноси Савјет министара на предлог Министарства финансија и трезора БиХ.
- (2) Висина појединачне накнаде за одвојени живот, накнаде за смјештај и накнаде за привремено распоређивање може износити максимално до висине основице за обрачун плате утврђене у складу са чланом 7. овог закона.
- (3) Изузетно од одредаба из става (2) овог члана, када то захтијевају специфични услови везани за обезбјеђење појединих изабраних и именованих лица, висина накнаде за закуп објеката утврђује се посебним уговором са закуподавцем.
- (4) Савјет министара дужан је да Парламентарној скупштини БиХ једном годишње достави списак лица која користе права из става (3) овог члана.

Члан 38.

(Накнада за обављање послова другог радног мјеста)

- (1) У случају када државни службеник привремено обавља посао другог државног службеника, има право на накнаду до 35% од његове основне нето плате.
- (2) Накнада за привремено обављање послова другог државног службеника може се одобрити само у случају када је расписан конкурс за попуњавање конкретног радног мјеста, а може се исплаћивати најдуже три мјесеца.
- (3) Изузетно од одредаба из става (2) овог члана, накнада се може исплаћивати и дуже од три мјесеца ако се ради о обављању послова другог радног мјеста, као привремена замјена због боловања или породилског одсуства државног службеника, у складу са законом.
- (4) Остваривање права на накнаду из става (1) овог члана врши се доношењем одговарајућег рјешења уз претходну сагласност Агенције за државну службу БиХ.

Члан 39.

(Накнада за рад у управним одборима, надзорним и другим радним тијелима)

Накнада за рад у управним одборима, надзорним и другим радним тијелима утврђује се подзаконским актом који доноси Савјет министара.

Члан 40.

(Накнада за службено путовање)

- (1) Службеним путовањем у смислу овог закона сматра се путовање на територији Босне и Херцеговине, као и путовање у иностранство на које се запослени упућује ради извршавања службеног задатка.
- (2) Одобрење за службено путовање, накнада, трајање, извјештавање са службеног пута и друго биће уређено посебним подзаконским актом Савјета министара, на предлог Министарства финансија и трезора БиХ.

Члан 41.

(Накнада за превоз на посао и превоз са посла)

- (1) Запосленом у институцијама БиХ припада право на накнаду трошкова превоза на посао и са посла јавним превозом, ако у институцији није организован превоз.
- (2) Савјет министара ће на предлог Министарства финансија и трезора БиХ подзаконским актом детаљно уредити право на остваривање накнада за превоз на посао и превоз са посла у институцијама БиХ.

Члан 42.

(Накнада за случај тешке повреде на раду запосленог, тешке болести и инвалидности запосленог или члана његове уже породице и смрти члана уже породице запосленог)

- (1) У случају тешке повреде на раду запосленог, тешке болести и инвалидности запосленог или члана његове уже породице и смрти члана уже породице запосленог, исплаћује се једнократна новчана помоћ у висини три просјечне мјесечне нето плате у Босни и Херцеговини утврђене на начин прописан чланом 7. став (1) овог закона.
- (2) Чланом уже породице запосленог у смислу овог закона сматрају се брачни и ванбрачни друг, дијете (брачно, ванбрачно, усвојено, пасторче и дијете без родитеља узето на издржавање) и родитељи (отац, мајка, очух, маћеха, усвојилац и хранилац).
- (3) Поступак остваривања права на накнаду у случају тешке болести запосленог или члана његове уже породице детаљније се уређује подзаконским актом који доноси Савјет министара, на предлог Министарства финансија и трезора БиХ.

Члан 43.

(Накнада у случају смрти запосленог)

- (1) У случају смрти запосленог, његовој породици се исплаћује једнократна новчана помоћ у висини шест просјечних мјесечних нето плата у Босни и Херцеговини утврђених на начин прописан чланом 7. став (1) овог закона.
- (2) Поступак остваривања права на накнаду у случају смрти запосленог детаљније се уређује подзаконским актом који доноси Савјет министара, на предлог Министарства финансија и трезора БиХ.
- (3) Изузетно од одредаба ст. (1) и (2) овог члана, у случају смрти полицијског службеника, примјењују се одговарајуће одредбе члана 92. Закона о полицијским службеницима Босне и Херцеговине.

Члан 44.

(Накнада за образовање и стручно усавршавање)

Запослени у институцијама БиХ имају право на накнаду трошкова потребних за стручно образовање, усавршавање и обучавање, а у складу са подзаконским актом који доноси Савјет министара, на предлог Министарства финансија и трезора БиХ.

Члан 45.

(Јубиларне награде)

- (1) Запослени у институцијама БиХ има право на новчану накнаду по основу јубиларних награда за вријеме проведено на раду.
- (2) Висина јубиларне награде утврђује се посебним актом Савјета министара, на предлог Министарства финансија и трезора БиХ, с тим да се као критеријум за утврђивање висине накнаде узима просјечна плата у Босни и Херцеговини и дужина ефективног радног стажа у институцијама Босне и Херцеговине.

Члан 46.

(Отпремнина за одлазак у пензију)

Запослени у институцијама БиХ има право на отпремнину приликом одласка у пензију у висини својих шест остварених нето плата, исплаћених у претходних шест мјесеци или шест просјечних мјесечних нето плата из претходне године у Босни и Херцеговини, ако је то за њега повољније.

Члан 47.

(Накнада за прекобројност)

- (1) У случају разрешења државног службеника због прекобројности, државни службеник има право на отпремнину у износу од шест нето плата, а државни службеник са радним стажом од најмање 15 година на отпремнину у износу од 12 својих нето плата.
- (2) Запослени који је стављен на располагање у смислу члана 87. Закона о раду у институцијама Босне и Херцеговине, остварује право на исплату плате на начин и у роковима утврђеним чланом 88. Закона о раду у институцијама Босне и Херцеговине.

Члан 48.

(Накнада за вријеме продуженог радноправног статуса изабраних лица и именованих функционера)

- (1) Изабрани функционери и носиоци функција, након престанка јавне функције, имају право на накнаду за продужење радноправног статуса док не стекну радноправни статус код другог субјекта или не испуне услове за пензију, а најдуже годину дана почевши од дана престанка јавне функције.
- (2) Накнада по основу наведеном у ставу (1) овог члана обухвата основну нето плату са додатком за минули рад и порезе и доприносе у складу са прописима који регулишу ову област.

Члан 49.

(Остала права)

Право на коришћење службених и приватних возила, трошкови фиксних и мобилних телефона и репрезентације регулишу се подзаконским актом који доноси Савјет министара, на предлог Министарства финансија и трезора БиХ, уважавајући специфичности појединих институција БиХ и водећи рачуна о примјени принципа транспарентности.

ДИО ЧЕТВРТИ - ОБРАЧУН И ИСПЛАТА ПЛАТА И НАДЗОР НАД ПРИМЈЕНОМ ЗАКОНА

Члан 50.

(Рјешење о разврставању радних мјеста)

Руководилац институције Босне и Херцеговине дужан је да сваком запосленом изда рјешење о разврставању радног мјеста у платне разреде у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона, у складу са списком радних мјеста и припадајућим платним разредима из дијела другог овог закона.

Члан 51.

(Одређивање платног разреда и коефицијента за нова радна мјеста)

Платне разреде и коефицијенте за радна мјеста у институцијама Босне и Херцеговине која нису постојала у вријеме доношења овог закона утврђује, на предлог институције, Министарство финансија и трезора БиХ, у складу са принципима из члана 3. овог закона и уз примјену аналогних платних разреда и коефицијената за постојећа слична радна мјеста.

Члан 52.

(Обрачун и исплата)

- (1) Обрачун и исплату плата за институције Босне и Херцеговине врши Министарство финансија и трезора БиХ коришћењем система централизоване исплате плата.
- (2) Институције Босне и Херцеговине, на основу инструкција и одобрења Министарства финансија и трезора БиХ, у базу података централизованог система за обрачун и исплату плата уносе податке о: основним личним подацима запослених, заснивању и престанку радног односа, што се доказује управним актом о заснивању и престанку радног односа, платним разредима и коефицијентима за обрачун плата, обрачуну додатака на плату и награда, обрачуну накнада, административним и судским забранама, као и све остале податке потребне за ефикасно функционисање система централизованог обрачуна плата и извјештавање о свим аспектима везаним за проблематику плата у институцијама Босне и Херцеговине.
- (3) Обрачун пореза и доприноса на укупна примања запослених у институцијама Босне и Херцеговине врши се примјеном законских прописа према мјесту пребивалишта запосленог.

Члан 53.

(Надзор над примјеном Закона)

- (1) Надзор над примјеном овог закона врши Министарство финансија и трезора БиХ.
- (2) У случају спора између Министарства финансија и трезора БиХ и институције Босне и Херцеговине у вези са примјеном одредаба овог закона у дијелу који се односи на обрачун и исплату личних примања запослених, примјењује се постојеће рјешење до окончања управног поступка код надлежног тијела Савјета министара.

Члан 54.

(Начин спровођења закона)

- (1) Ради спровођења овог закона, формира се независно интерресорно радно тијело које има седам чланова, а именује га Савјет министара. Шест чланова радног тијела су стручњаци из институција Босне и Херцеговине, с тим да једног члана у радну групу именује синдикат, а један члан је независни експерт који није запослен у институцијама Босне и Херцеговине.

- (2) Начин рада интересорног радног тијела из става (1) овог члана регулише се пословником о раду који доноси Савјет министара.
- (3) Задатак интересорног радног тијела је израда критеријума и процедура за вредновање радних мјеста и утврђивање унутрашњих платних разреда, анализа фискалне одрживости и припрема документа Политика плата у институцијама БиХ за одређени временски период.
- (4) Интересорно радно тијело утврдиће методологију за разврставање радних мјеста у платне разреде као и критеријуме за напредовање унутар платног разреда.
- (5) Методологија за разврставање радних мјеста укључиваће следеће критеријуме:
- тежину и комплексност задатака који се обављају на радном мјесту;
 - одговорност и овлашћења;
 - физички и ментални напор захтијеван за обављање активности;
 - неопходно образовање и искуство.
- (6) Критеријуми за напредовање запослених унутар платног разреда додијеленог радном мјесту укључиваће:
- позитивно оцијењен рад;
 - дужину позитивно оцијењеног стажа на истом радном мјесту;
 - залагање;
 - стицање стручних и научних звања из области која потпада под основну дјелатност институције Босне и Херцеговине.
- (7) У сврху транспарентног и објективног додјеливања платних разреда радним мјестима у институцијама Босне и Херцеговине, интересорно радно тијело изабраће најмање по једно репрезентативно радно мјесто из сваке институције Босне и Херцеговине и сваког платног разреда и спровести детаљну анализу активности које се обављају на датом радном мјесту и извршити упоредну анализу са радним мјестима из других платних разреда и на конкретним примјерима примјенити методологију из става (4) овог члана те објавити студију у "Службеном гласнику БиХ", не касније од 12 мјесеци од почетка примјене овог закона.

Члан 55.

(Динамика примјене унутрашњих платних разреда)

- За запослене у институцијама БиХ на радним мјестима која су разврстана у платне разреде за које постоји више унутрашњих платних разреда, у 2008. години додјељују се почетни (нулти) унутрашњи платни разред.
- Након што интересорно независно тијело објави методологију и студију из члана 54. овог закона, до 30% запослених на радним мјестима из става (1) овог члана разврстаних у исти платни разред може се у 2009. и 2010. години разврстати у први и други унутрашњи платни разред, а у 2010. години 20% у трећи и четврти унутрашњи платни разред.
- Од почетка 2011. године не ограничавају се годишње квоте напредовања и примјењује се систем напредовања унутар платних разреда заснован на усвојеној методологији и детаљно разрађеним критеријумима прописаним чланом 54. овог закона.

ДИО ПЕТИ - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 56.

(Новчане казне)

- Новчаном казном у износу од 5.000 КМ до 20.000 КМ казниће се за прекршај руководиоца институције Босне и Херцеговине као одговорно лице, ако:
 - изда рјешење о плати или накнади за запослене које није засновано на одредбама овог закона;
 - одобри исплату додатка на плату супротно одредбама члана 26. овог закона;
 - одобри исплату новчане награде запосленом супротно одредбама члана 27. овог закона.
- Новчаном казном у износу од 5.000 до 20.000 КМ казниће се за прекршај руководиоца институције Босне и Херцеговине ако одобри исплату накнаде супротно одредбама чл. 30. до 48. овог закона, односно супротно одредбама подзаконских аката Савјета министара донесених на основу цитираних чланова овог закона.
- Новчаном казном од 5.000 КМ до 20.000 КМ казниће се руководиоца институције Босне и Херцеговине ако одобри исплату компензационог додатка супротно одредбама члана 59. овог закона.

ДИО ШЕСТИ - ПРЕЛАЗНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 57.

(Подзаконски акти)

- Подзаконске акте утврђене овим законом донијеће Савјет министара, у року од 60 дана од дана ступања на снагу Закона.
- Приликом израде подзаконских аката, Савјет министара ће извршити консултације са представницима репрезентативног синдиката у институцијама Босне и Херцеговине.

Члан 58.

(Примјена постојећих закона и подзаконских аката)

До доношења подзаконских аката из члана 57. овог закона примјењиваће се постојећи закони и подзаконски акти којима су уређена питања обрачуна плата и накнада у институцијама Босне и Херцеговине ако нису у супротности са овим законом.

Члан 59.

(Постепено уједначавање)

- У случају да примјеном овог закона, почев од 2008. године, долази до снижења постојеће плате запосленом у институцијама Босне и Херцеговине, примјењују се следећи механизми изравњања:
 - за 2008. годину обрачун и исплата плата врши се уз коришћење компензационог додатка у висини 100% разлике између плате обрачунате по прописима који су важали до 2008. године и плате обрачунате примјеном овог закона.
- Од 2009. године примјењује се обрачун заснован искључиво на платним разредима и коефицијентима утврђеним овим законом.

ДИО СЕДМИ - ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 60.

(Престанак важења ранијих закона и прописа)

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе:

- члан 35. став 2, чл. 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 42а, 43, 44, члан 63. став 4.е) Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени

- гласник БиХ", бр. 12/02, 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06 и 32/07);
- b) члан 12. Закона о систему индиректног опорезивања у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 44/03, 52/04 и 32/07);
- c) члан 84. став 1, чл. 85, 86, 87, 88, 93. и 125. Закона о полицијским службеницима Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 27/04, 63/04, 5/06, 33/06, 58/06 и 15/08);
- d) члан 61, члан 62, ст.1, 2, 4, 5, и 6, члан 71, члан 73, ст. 1, и 2, члан 74. став 2, чл. 75, 76, 77, 79, 80 и 81. Закона о служби у Оружаним снагама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 88/05 и 53/07);
- e) члан 10. став 3. Закона о омбудсмену за људска права Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 19/02, 35/04, 32/06 и 38/06);
- f) члан 24. став 8. и члан 37. Закона о ревизији институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 12/06);
- g) члан 48. став 2. Закона о раду у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 26/04, 7/05 и 48/05);
- h) члан 9. Закона о трезору институција Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 27/00);
- i) члан 43. став (4) Закона о комуникацијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 33/02, 31/03 и 75/06);
- j) чл. 50, 51, 52, 53, 54. и 55. Закона о Обавјештајно-безбједносној агенцији Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 12/04, 20/04, 56/06 и 32/07).

Члан 61.

(Плате и накнаде у институцијама БиХ које се не финансирају из буџета)

Институције Босне и Херцеговине које се не финансирају из буџета дужне су да ускладе акте о платама и накнадама са одговарајућим одредбама овог закона најкасније до 31. децембра 2009. године, поштујући принципе утврђене чланом 3. став (1) тачке а) и б) овог закона и критеријуме утврђене методологијом из члана 54. став (5) овог закона.

Члан 62.

(Ступање на снагу Закона)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

ПСБиХ, број 197/08
17. јуна 2008. године
Сарајево

Председавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ
Нико Лозанчић, с. р.

Председавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ
Сулејман Тихић, с. р.

Na osnovu člana IV. 4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 29. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 14. maja i 4. juna 2008. godine, i na 18. sjednici Doma naroda, održanoj 17. juna 2008. godine, usvojila je

ZAKON

O PLAĆAMA I NAKNADAMA U INSTITUCIJAMA BOSNE I HERCEGOVINE

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet)

Ovim zakonom uređuju se plaće i naknade zaposlenih, imenovanih i izabranih lica u institucijama Bosne i Hercegovine, koje se finansiraju iz budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine, izuzev plaća i naknada sudija, tužilaca i određenih kategorija stručnog osoblja u pravosudnim institucijama koje se uređuju posebnim zakonom.

Član 2.

(Pojmovi)

Pojmovi korišteni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) *Institucija Bosne i Hercegovine*, u smislu ovog zakona, predstavlja budžetskog korisnika koji se finansira iz budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine;
- b) *Budžet* je budžet institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine;
- c) *Vijeće ministara* je Vijeće ministara Bosne i Hercegovine;
- d) *Zaposleni* je svako lice koje je u radnom odnosu u institucijama Bosne i Hercegovine;
- e) *Radno mjesto* je pozicija utvrđena aktom o unutrašnjoj organizaciji u institucijama Bosne i Hercegovine, odnosno zakonom;
- f) *Platni razred* je klasifikacioni element koji se utvrđuje za svako radno mjesto u institucijama Bosne i Hercegovine prema kriterijima, i to prema: vrsti poslova, složenosti poslova radnog mjesta, vrsti i stepenu školske spreme, radnom iskustvu, općim i posebnim znanjima i vještinama utvrđenim pravilnikom a prema opisu poslova i zadataka, odgovornosti radnog mjesta u odnosu na ukupno funkcioniranje institucije kao i na bazi objektivnih kriterija mjerenja vrijednosti posla;
- g) *Koeficijent* je broj dodijeljen svakoj poziciji razvrstanoj u platne razrede;
- h) *Osnovica za obračun plaće* je utvrđeni iznos u KM koji se koristi za određivanje osnovne plaće.

Član 3.

(Principi)

Prilikom određivanja iznosa plaća i drugih naknada zaposlenima u institucijama Bosne i Hercegovine poštovat će se sljedeći principi:

- a) **Ista plaća za isti ili sličan posao:** U skladu s ovim principom, zaposleni u institucijama Bosne i Hercegovine koji obavljaju iste ili slične poslove primat će istu osnovnu plaću; odnosno radna mjesta iz različitih institucija Bosne i Hercegovine na kojima se obavljaju slični poslovi svrstat će se u isti platni razred.
- b) **Nagradivanje prema rezultatima rada:** U skladu s ovim principom, rukovodioci institucija Bosne i Hercegovine, na bazi objektivnih kriterija mjerenja

učinka koji se utvrđuju podzakonskim aktima, mogu za zaposlene na određenim pozicijama odobriti napredovanje unutar platnih razreda, kao i novčanu nagradu u skladu s ovim zakonom.

- c) **Transparentost:** U skladu s ovim principom, pripadajuća osnovna plaća za svako pojedino radno mjesto mora biti objavljena u "Službenom glasniku BiH". Pod ovim principom podrazumijeva se, također, tendencija reforme politike plaća u javnom sektoru da osnovna plaća i nagrade obuhvataju što je moguće veći procenat ukupnih primanja zaposlenih.

Prilikom raspisivanja javnog oglasa za popunjavanje radnih mjesta obavezno se objavljuje i podatak o pripadajućoj osnovnoj netoplaći za oglašena radna mjesta.

U skladu s ovim principom, određuje se i maksimalan iznos naknada koje zaposleni u institucijama Bosne i Hercegovine mogu primiti u toku jedne fiskalne godine.

- d) **Fiskalna odgovornost:** U skladu s ovim principom, vodeći računa o nesmetanom funkcioniranju institucija Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara može odobriti promjenu osnovice za obračun plaće u određenom procentu za fiskalnu godinu ako to zahtijeva održavanje makroekonomske stabilnosti. Promjene osnovice za obračun plaće zasnivaju se na dokumentu Politika plaća u institucijama Bosne i Hercegovine koji Vijeće ministara usvaja za četvorogodišnji izborni period.

- e) **Fleksibilnost:** U skladu s ovim principom, rukovodilac institucije Bosne i Hercegovine može predložiti za pojedina radna mjesta veći iznos plaće od onog predviđenog platnim razredima ukoliko poseban profil radnog mjesta zahtijeva specifična znanja, vještine ili formalno obrazovanje, a koje su izrazito deficitarne na tržištu. Vijeće ministara u takvom slučaju utvrđuje posebnim aktom maksimalan iznos ukupnih primanja za svaki pojedinačni slučaj uz obavezno objavljivanje akta u "Službenom glasniku BiH".

Navedeni akt mora sadržavati detaljan opis poslova kao i očekivane rezultate zaposlenih na konkretnim radnim mjestima.

DIO DRUGI - UTVRĐIVANJE PLAĆE

Član 4.

(Osiguravanje sredstava za plaće)

Sredstva za plaće i naknade zaposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine osiguravaju se isključivo iz budžeta.

Član 5.

(Plaća)

- (1) Plaća zaposlenih utvrđuje se u bruto i netoiznosu.
- (2) Plaća u brutoiznosu obuhvata netoplaću, poreze i doprinose.
- (3) Plaća u netoiznosu sastoji se od osnovne plaće, dodatka na plaću i nagrade.

Član 6.

(Utvrdjivanje osnovne plaće)

Osnovna plaća utvrđuje se množenjem osnovice za obračun plaće i pripadajućeg koeficijenta.

Član 7.

(Osnovica za obračun plaća)

- (1) Osnovica za obračun plaća utvrđuje se u iznosu od 85 % prosječne mjesečne netoplaće u Bosni i Hercegovini iskazane na godišnjem nivou za kalendarsku godinu koja

dvije fiskalne godine prethodi godini u kojoj će se osnovica primjenjivati.

- (2) Podatke o visini prosječne netoplaće u Bosni i Hercegovini objavljuje Agencija za statistiku BiH.
- (3) Ministarstvo finansija i trezora BiH izračunava osnovicu za obračun plaće u fazi pripreme budžeta za narednu fiskalnu godinu i dostavlja je institucijama Bosne i Hercegovine uz instrukcije za pripremu budžeta.
- (4) Osnovica za obračun plaća primjenjuje se nakon usvajanja budžeta za tekuću fiskalnu godinu.
- (5) Do usvajanja budžeta za tekuću fiskalnu godinu primjenjuje se osnovica iz prethodne fiskalne godine.
- (6) Ukoliko budžet za narednu fiskalnu godinu ne bude usvojen do 31. decembra tekuće godine, nova osnovica za obračun plaće primjenjivat će se tek od narednog mjeseca od dana usvajanja budžeta.
- (7) Osnovicu za obračun plaća u diplomatsko-konzularnim i vojno-diplomatskim predstavništvima Bosne i Hercegovine utvrđuje Vijeće ministara jednom godišnje posebnom odlukom, na osnovu službenih podataka Ujedinjenih naroda, na prijedlog Ministarstva vanjskih poslova BiH i pribavljenog mišljenja Ministarstva finansija i trezora BiH. Primjena osnovice za obračun plaća u diplomatsko-konzularnim i vojno-diplomatskim predstavništvima Bosne i Hercegovine vrši se u skladu sa st. (2), (3), (4) i (5) ovog člana.

POGLAVLJE I. PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE

Član 8.

(Platni razredi i koeficijenti za izabrana i imenovana lica)

Platni razred	Radno mjesto	Koeficijent
A1	Sekretar doma u Parlamentarnoj skupštini BiH i sekretar Zajedničke službe Parlamentarne skupštine BiH	6,50
A2	Savjetnik predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg doma Parlamentarne skupštine BiH	4,50

Član 9.

(Platni razredi i koeficijenti za državne službenike)

Platni razred	Radno mjesto	Koeficijenti						
		Nulti	1	2	3	4	5	6
B1	Stručni saradnik	2,10	2,17	2,20	2,25	2,28	2,33	2,37
B2	Viši stručni saradnik	2,35	2,40	2,45	2,50	2,53	2,60	2,70
B3	Stručni savjetnik	2,73	2,80	2,90	3,00	3,10	3,20	3,28
B4	Šef odjela	3,25	3,35	3,50	3,70	3,90	4,10	4,25
B5	Rukovodeći državni službenici (sekretar parlamentarne komisije, pomoćnik sekretara doma, pomoćnik sekretara Zajedničke službe, rukovodilac sektora, interni revizor)	4,20	4,35	4,50	4,65	4,80	4,95	5,05

POGLAVLJE II. PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE I VIJEĆE MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE

Član 10.

(Platni razredi i koeficijenti za izabrana i imenovana lica)

Platni razred	Radno mjesto	Koeficijent
A1	Član Predsjedništva BiH	10,00
A2	Predsjedavajući Vijeća ministara	9,00
A3	Zamjenik predsjedavajućeg Vijeća ministara	8,80

A4	Ministar	8,50
A5	Direktor Uprave za indirektno oporezivanje BiH	8,20
A6	Pravobranilac BiH, zamjenik ministra, agent Vijeća ministara pred Evropskim sudom za ljudska prava u Strazburu, direktor Direkcije za evropske integracije, Direktor Direkcije za ekonomsko planiranje	7,50
A7	Generalni sekretar Vijeća ministara	6,50
A8	Šef Kabineta predsjedavajućeg Vijeća ministara, šef kabineta člana Predsjedništva BiH	6,10
A9	Zamjenik agenta Vijeća ministara pred Evropskim sudom za ljudska prava u Strazburu	6,00
A10	Imenovani rukovodioci upravnih organizacija, zamjenik pravobranioca BiH	5,51
A11	Zamjenik rukovodioca upravne organizacije, šef kabineta ministra, savjetnik predsjedavajućeg Vijeća ministara, savjetnik člana Predsjedništva BiH	4,50
A12	Šef kabineta zamjenika ministra, savjetnik ministra i zamjenika ministra, pomoćnik rukovodioca upravne organizacije	3,55

Član 11.

(Platni razredi i koeficijenti za državne službenike)

Platni razred	Radno mjesto	Koeficijenti							
		Nulti	1	2	3	4	5	6	
B1	Stručni saradnik	2,10	2,17	2,20	2,25	2,28	2,33	2,37	
B2	Viši stručni saradnik	2,35	2,40	2,45	2,50	2,53	2,60	2,70	
B3	Stručni savjetnik	2,73	2,80	2,90	3,00	3,10	3,20	3,28	
B4	Šef odsjeka, šef grupe u Upravi za indirektno oporezivanje BiH	3,25	3,35	3,50	3,70	3,90	4,10	4,25	
B5	Pomoćnik rukovodioca upravne organizacije, sekretar upravne organizacije, rukovodilac osnovne organizacione jedinice Predsjedništva BiH, šef odsjeka u Upravi za indirektno oporezivanje BiH,	3,55	3,67	3,79	3,91	4,04	4,18	4,31	
B6	Pomoćnik ministra	4,20	4,35	4,50	4,65	4,80	4,95	5,05	
B7	Sekretar ministarstva, zamjenik rukovodioca upravne organizacije, sekretar na posebnom zadatku, sekretar u Predsjedništvu BiH	4,50	4,65	4,80	4,96	5,11	5,30	5,46	
B8	Direktor upravne organizacije, direktor stalnog tijela Vijeća ministara, pomoćnik direktora Uprave za indirektno oporezivanje BiH	5,51	5,69	5,88	6,07	6,28	6,48	6,70	
B9	Generalni sekretar Predsjedništva BiH	6,50							

Član 12.

(Platni razredi i koeficijenti za diplomatsko-konzularno i vojno-diplomatsko osoblje)

Koeficijente za diplomatsko-konzularno i vojno-diplomatsko osoblje utvrđuje Vijeće ministara podzakonskim aktom, s tim da koeficijenti za pojedina zvanja, za koja je u zahtjevima radnog mjesta definirana visoka stručna sprema VII. stepena, moraju biti raspoređeni u rasponu od platnog razreda B1 do platnog razreda B7 iz člana 11. ovog zakona.

POGLAVLJE III. PROFESIONALNA VOJNA LICA

Član 13.

(Platni razredi i koeficijenti za imenovana profesionalna vojna lica)

Platni razred	Čin	Koeficijent
A1	General-pukovnik	8,00
A2	General-major	6,50
A3	Brigadni general	6,00

Član 14.

(Platni razredi i koeficijenti za profesionalna vojna lica)

Platni razred	Čin	Koeficijent
1	Vojnik	1,12
2	Vojnik I. klase	1,15
3	Kaplar	1,19
4	Vodnik	1,23
5	Stariji vodnik	1,29
6	Stariji vodnik I. klase	1,35
7	Zastavnik	1,37
8	Zastavnik I. klase	1,52
9	Potporučnik	1,90
10	Poručnik	2,00
11	Kapetan	2,10
12	Major	2,25
13	Pukovnik	2,47
14	Brigadir	2,96

Član 15.

(Posebni dodaci za profesionalna vojna lica)

- (1) Pripadnicima Oružanih snaga BiH - profesionalnim vojnim licima pripada pravo na poseban dodatak za pripadnike Oružanih snaga BiH - profesionalna vojna lica do 30% od osnovne plaće, s tim da ukupan fond ovog dodatka ne može biti veći od 20% budžeta predviđenog za osnovne plaće pripadnika Oružanih snaga BiH - profesionalnih vojnih lica.
- (2) Vijeće ministara, na prijedlog ministra odbrane BiH, donosi podzakonski akt kojim se utvrđuju specifični dodaci na osnovnu plaću za pripadnike Oružanih snaga BiH (deminerski dodatak, letački dodatak, dodatak za pripadnike jedinice Oružanih snaga BiH za uništavanje neeksplozivnih ubojnih sredstava za vrijeme obuke, dodatak za službu na izdvojenim visinskim objektima i drugim dužnostima na kojima su lica izložena djelovanjima štetnim po zdravlje).
- (3) Vijeće ministara, na prijedlog ministra odbrane BiH, donosi podzakonski akt kojim se utvrđuje poseban dodatak na osnovnu plaću profesionalnim vojnim licima na poslovima rukovođenja u Oružanim snagama BiH (položajni dodatak), s tim da ukupan fond ovog dodatka ne može biti veći od 3% osnovne plaće profesionalnih vojnih lica koja imaju pravo na položajni dodatak.
- (4) Imenovanim profesionalnim vojnim licima sa činom generala iz člana 13. ovog zakona ne pripada pravo na dodatke iz st. (1), (2) i (3) ovog člana.

Član 16.

(Ostala prava iz radnog odnosa po osnovu plaća i naknada)

Ostala prava iz radnog odnosa po osnovu plaća i naknada pripadnici Oružanih snaga BiH ostvaruju u skladu s odgovarajućim odredbama Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine, ako nisu u suprotnosti s odredbama ovog zakona, s tim da podzakonske akte u vezi sa

ostvarivanjem prava donosi Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva odbrane BiH.

POGLAVLJE IV. POLICIJSKI SLUŽBENICI

Član 17.

(Platni razredi i koeficijenti za imenovane policijske službenike)

Platni razred	Radno mjesto	Koeficijent
A1	Direktor policijske agencije - glavni generalni inspektor	8,00
A2	Zamjenik direktora - generalni inspektor policije	6,50
A3	Pomoćnik direktora - glavni inspektor	5,51

Član 18.

(Platni razredi i koeficijenti za policijske službenike)

Platni razred	Čin	Koeficijent
1	Policajac	1,29
2	Stariji policajac	1,34
3	Narednik	1,39
4	Stariji narednik	1,52
5	Mladi inspektor	1,95
6	Inspektor	2,09
7	Viši inspektor	2,47
8	Samostalni inspektor	2,96
9	Glavni inspektor	3,55

Član 19.

(Posebni dodaci)

- (1) Policijskim službenicima pripada pravo na poseban dodatak (policijski dodatak):
 - a) u Državnoj agenciji za istrage i zaštitu i Graničnoj policiji BiH i to pojedinačno najviše do 40% od osnovne plaće, s tim da ukupan fond za isplate policijskog dodatka iz ovog stava ne može biti veći od 35% budžeta predviđenog za osnovne plaće policijskih službenika na koje se odnosi dodatak iz ove tačke;
 - b) policijskim službenicima raspoređenim na poslove u sastavu Jedinice za specijalnu podršku Državne agencije za istrage i zaštitu može se odobriti poseban dodatak pojedinačno najviše do 50% od osnovne plaće.
- (2) Imenovanim policijskim službenicima iz člana 17. ovog zakona ne pripada pravo na poseban dodatak iz stava (1) ovog člana.
- (3) Državnim službenicima koji obavljaju operativno-istražne poslove u Državnoj agenciji za istrage i zaštitu, utvrđene Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova, pripada pravo na poseban dodatak do 25% od osnovne plaće.
- (4) Pojedinačno rješenje o utvrđivanju posebnog dodatka za policijske službenike iz st. (1) i (3) ovog člana donosi direktor policijske agencije, na osnovu podzakonskog akta koji prethodno donosi Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva sigurnosti BiH.

Član 20.

(Ostala prava iz radnog odnosa po osnovu plaća i naknada)

Ostala prava iz radnog odnosa po osnovu plaća i naknada policijski službenici ostvaruju u skladu s odgovarajućim odredbama Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine, ukoliko nisu u suprotnosti s odredbama ovog

zakona, s tim da podzakonske akte u vezi sa ostvarivanjem prava usvaja Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva sigurnosti BiH.

POGLAVLJE V. NEZAVISNE, REGULATORNE I OSTALE INSTITUCIJE

Član 21.

(Platni razredi i koeficijenti za imenovana lica)

Platni razred	Radno mjesto	Koeficijent
A1	Generalni revizor, član Centralne izborne komisije BiH	8,40
A2	Zamjenik generalnog revizora, direktor Regulatorne agencije za komunikacije BiH, ombudsmen za ljudska prava BiH, generalni direktor OSA BiH	8,00
A3	Predsjedavajući Konkurencijskog vijeća BiH, predsjedavajući Komisije za koncesije BiH	7,50
A4	Predsjedavajući Ureda za razmatranje žalbi, član DERK-a, predsjedavajući Vijeća Regulatorne agencije za poštanski saobraćaj BiH, član Konkurencijskog vijeća BiH, zamjenik direktora OSA BiH, zamjenik predsjedavajućeg Komisije za koncesije BiH	7,00
A5	Član Ureda za razmatranje žalbi - stručnjak upravnog prava, član Komisije za koncesije BiH, član Vijeća Regulatorne agencije za poštanski saobraćaj BiH, glavni inspektor OSA BiH	6,50
A6	Član Odbora državne službe za žalbe	6,00
A7	Član Ureda za razmatranje žalbi - stručnjak za javne nabavke	4,96
A8	Savjetnik direktora OSA BiH	4,08

Član 22.

(Platni razredi i koeficijenti za stručno osoblje i državne službenike)

Platni razred	Pozicija	Koeficijenti						
		Nulti	1	2	3	4	5	6
B1	Stručni saradnik	2,10	2,17	2,20	2,25	2,28	2,33	2,37
B2	Viši stručni saradnik	2,35	2,40	2,45	2,50	2,53	2,60	2,70
B3	Stručni savjetnik	2,73	2,80	2,90	3,00	3,10	3,20	3,28
B4	Šef odsjeka	3,25	3,35	3,50	3,70	3,90	4,10	4,25
B5	Rukovodilac sektora	3,55	3,67	3,79	3,91	4,04	4,18	4,31
B6	Pomoćnik direktora	4,20	4,35	4,50	4,65	4,80	4,95	5,05
B7	Sekretar	4,50	4,65	4,80	4,96	5,11	5,30	5,46
B8	Sekretar na posebnom zadatku	5,51	5,69	5,88	6,07	6,28	6,48	6,70

Član 23.

(Utvrđivanje plaća za revizorsko osoblje)

U skladu s članom 37. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br.12/06), platne razrede i koeficijente za zaposleno stručno i revizorsko osoblje u Uredu za reviziju institucija BiH utvrđuje Ured za reviziju institucija BiH na osnovu platnih razreda B1 do B8 iz člana 22. ovog zakona, poštujući principe utvrđene članom 3. stav (1) tač. a) i b) ovog zakona i kriterije utvrđene metodologijom iz člana 54. stav (5) ovog zakona.

POGLAVLJE VI. PLATNI RAZREDI I KOEFICIJENTI ZA ZAPOSLENIKE U INSTITUCIJAMA BiH

Član 24.

(Platni razredi za zaposlenike)

Platni razred	Radno mjesto	Koeficijenti						
		Nulti	1	2	3	4	5	6
C1	NSS	1,00	1,02	1,04	1,06	1,08		
C2	KV	1,12	1,15	1,17	1,19	1,23		
C3	Referent SSS	1,29	1,32	1,34	1,37	1,39		
C4	Viši referent SSS	1,40	1,43	1,46	1,49	1,52		

C5	Referent-specijalist SSS, VKV	1,60	1,63	1,67	1,70	1,73		
C6	Samostalni referent VŠS	1,70	1,73	1,75	1,78	1,81	1,83	1,85

Član 25.

(Primjena platnih razreda za zaposlenike)

- (1) Platni razredi i koeficijenti utvrđeni članom 24. ovog zakona odnose se na zaposlenike, odnosno radna mjesta u svim institucijama Bosne i Hercegovine čije su plaće i naknade uređene ovim zakonom.
- (2) Utvrđivanje pripadnosti konkretnih radnih mjesta platnim razredima C2, C3, C4 i C5 iz člana 24. ovog zakona vrši se uz uvažavanje kriterija navedenih u članu 54. stav (5) ovog zakona.

POGLAVLJE VII. DODACI NA PLAĆU I NOVČANE NAGRADE

Član 26.

(Dodatak na plaću)

- (1) Dodatak na plaću je uvećanje plaće po osnovu:
 - a) radnog staža, i to kao dodatak 0,50% na osnovnu plaću za svaku započetu godinu efektivnog staža, a najviše do 20% od osnovne plaće.
 - b) posebnih uslova radnog mjesta za:
 - 1) operativne poslove u Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH, pojedinačno najviše do 40% od osnovne plaće, s tim da ukupan fond za isplate ovog dodatka ne može biti veći od 30% budžeta predviđenog za osnovne plaće lica koja obavljaju operativne zadatke u Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH. Direktor, zamjeniku direktora i glavnom inspektor OSA BiH ne pripada pravo na dodatak.
 - 2) lica raspoređena na radna mjesta s posebnim ovlaštenjima i ovlaštena službena lica u skladu s Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i Pravilnikom o ovlaštenjima i ovlaštenim službenim licima u Upravi za indirektno oporezivanje BiH, pojedinačno do 30% od osnovne plaće, s tim da ukupan fond za isplate ovog dodatka ne može biti veći od 20% budžeta predviđenog za osnovne plaće lica koja imaju pravo na ovaj dodatak. Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje BiH, na prijedlog direktora, odobrava akt kojim se utvrđuju kriteriji za određivanje pojedinačnog dodatka ovlaštenim službenim licima.
 - 3) veterinarske, fitosanitarne i ostale inspektore koji obavljaju poslove na graničnim prijelazima do 15% osnovne plaće.
 - 4) zaposlene na operativnim poslovima u Službi za poslove sa strancima, pojedinačno do 25%, s tim da ukupan fond za isplate ovog dodatka ne može biti veći od 20% budžeta predviđenog za osnovne plaće lica koja obavljaju operativne poslove u Službi za poslove sa strancima. Imenovanom rukovodstvu Službe za poslove sa strancima pravo na naknadu po ovom osnovu iznosi 20% od osnovne plaće.
 - 5) zaposlene koji obavljaju poslove sudske policije i za službenike u zavodima za izvršenje krivičnih sankcija pojedinačno do 30% od osnovne plaće, s tim da ukupan fond za isplate ovog dodatka ne može biti veći od 25% budžeta predviđenog za

osnovne plaće lica koja obavljaju navedene poslove.

- 6) zaposlene u Centru za uklanjanje mina u BiH (BHMACH) koji obavljaju inspektorske deminerske poslove i poslove izviđanja pojedinačno do 50% od osnovne plaće. Obračun naknade po ovom osnovu vrši se za efektivno vrijeme provedeno u obavljanju dužnosti na deminerskim poslovima inspekcije i poslovima deminerskog izviđanja.
- 7) zaposlene u Direkciji za civilno zrakoplovstvo BiH koji obavljaju poslove vezane za upravljanje i kontrolu zračnog saobraćaja maksimalno do 30% od osnovne plaće.
- 8) zaposlene s visokom školskom spremom koji imaju validne certifikate vezane za potvrdu posebne stručne osposobljenosti, a obavljaju složene informatičko-aplikativne poslove koji se odnose na održavanje i razvoj upravljačkih aplikacija u institucijama BiH, do 50% osnovne plaće.
- c) posebnog značaja određenog radnog mjesta, u skladu s principom fleksibilnosti iz člana 3. ovog zakona, i to maksimalno do 50% od osnovne plaće.
- d) specifičnog položaja radnog mjesta sa stanovišta osiguranja nezavisnosti prilikom obavljanja poslova i zadataka revizije i zahtjeva radnog mjesta za koja je utvrđena obaveza posjedovanja zvanja revizora za radna mjesta koja nisu eksplicitno navedena u platnim razredima B1 do B8 u članu 22., a direktno se odnose na obavljanje poslova revizije u institucijama Bosne i Hercegovine, maksimalno do 50% od osnovne plaće prema pripadajućim platnim razredima i koeficijentima utvrđenim članom 22. ovog zakona. Generalni revizor institucija Bosne i Hercegovine internim aktom utvrđuje visinu dodatka za revizorsko osoblje zaposleno u Uredu za reviziju institucija Bosne i Hercegovine.
- e) za lica koja obavljaju najsloženije stručne poslove direktno vezane za obavljanje dužnosti regulatora u regulatornim organima najviše do 50% osnovne plaće. Upravno tijelo regulatora, na prijedlog direktora, usvaja akt kojim se detaljnije regulira ostvarivanje prava na dodatak na plaću za najsloženije stručne poslove vezane za obavljanje dužnosti regulatora.
- (2) Vijeće ministara, na prijedlog budžetskog korisnika i uz prethodno mišljenje Ministarstva finansija i trezora BiH, utvrđuje posebnim aktom dodatke za radna mjesta iz stava (1) tač. b) i c) ovog člana, osim za dodatak iz stava (1) tačka b) alineja 2) ovog člana.

Član 27.

((Novčana nagrada)

- (1) Novčana nagrada je stimulacija koja se može isplaćivati zaposlenom u institucijama Bosne i Hercegovine za izvanredne rezultate rada.
- (2) Fond za nagrade može iznositi maksimalno do 2,50% od ukupnih godišnjih netoplaća zaposlenih koji imaju pravo na isplatu stimulacije u instituciji Bosne i Hercegovine.
- (3) Iznos pojedinačne godišnje stimulacije zaposlenom u institucijama Bosne i Hercegovine, po osnovu navedenom u stavu (1) ovog člana, može iznositi maksimalno do 20% njegove godišnje osnovne plaće.

- (4) Fond za nagrade iskazuje se kao posebna budžetska stavka.
- (5) Vijeće ministara, uz konsultacije s nezavisnim interesornim radnim tijelom iz člana 54. ovog zakona, podzakonskim aktom utvrđuje okvirne kriterije, a rukovodilac institucije Bosne i Hercegovine donosi interni akt kojim detaljnije regulira kriterije, mjerila učinka i postupak ostvarivanja novčane nagrade.

POGLAVLJE VIII. PRIPRAVNICI, VOLONTERI I KADETI

Član 28.

(Plaća pripravnika)

Osnovna netoplaća pripravnika utvrđuje se u iznosu od 80% od osnovne plaće početnog radnog mjesta stručne sprema koju pripravnik ima.

Član 29.

(Naknada volonterima i kadetima)

Volonteri u institucijama Bosne i Hercegovine i kadeti za vrijeme provedeno na školovanju u policijskim agencijama, kao i kadeti u Oružanim snagama BiH imaju pravo na naknadu u iznosu 25% od osnovne plaće početnog radnog mjesta stručne sprema koju ima volonter, odnosno kadet.

DIO TREĆI - NAKNADE

Član 30.

(Vrste naknada)

- (1) Ovim zakonom utvrđuju se sljedeće naknade za:
- godišnji odmor i plaćeno odsustvo;
 - ishranu u toku rada;
 - regres za godišnji odmor;
 - bolovanje;
 - porodiljsko odsustvo;
 - prekovremeni rad, rad u neradne dane, noćni rad i rad u dane državnih praznika;
 - pravo na troškove smještaja, naknada za odvojeni život i naknada za privremeno raspoređivanje;
 - obavljanje poslova drugog radnog mjesta;
 - rad u upravnim odborima, nadzornim i drugim radnim tijelima;
 - službeno putovanje;
 - prijevoz na posao i prijevoz s posla;
 - slučaj teške povrede na radu zaposlenog, teške bolesti i invalidnosti zaposlenog ili člana njegove uže porodice i smrti člana uže porodice zaposlenog;
 - slučaj smrti zaposlenog;
 - obrazovanje i stručno usavršavanje;
 - jubilarne nagrade;
 - otpremninu za odlazak u penziju;
 - slučaj prekobrojnosti;
 - vrijeme produženja radnog statusa izabranih lica i imenovanih zvaničnika.
- (2) Vijeće ministara utvrđuje podzakonskim aktom način i postupak ostvarivanja prava po osnovu naknada iz stava (1) ovog člana.
- (3) Posebne naknade po osnovu rada u DKP-mreži uređuju se podzakonskim aktom koji donosi Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva vanjskih poslova BiH, uz prethodno mišljenje Ministarstva finansija i trezora BiH.

Član 31.

(Naknada za godišnji odmor i plaćeno odsustvo)

Zaposleni u institucijama Bosne i Hercegovine ima pravo na naknadu za vrijeme godišnjeg odmora i plaćenog odsustva u visini svoje netoplaće iz prethodnog mjeseca, izuzimajući nagrade.

Član 32.

(Naknada za ishranu u toku rada)

- Zaposlenom u institucijama Bosne i Hercegovine pripada pravo na novčanu naknadu za ishranu u toku rada.
- Visinu naknade utvrđuje Vijeće ministara podzakonskim aktom, s tim da dnevni iznos naknade ne može biti veći od 2,35% osnovice za obračun plaća utvrđene u skladu s članom 7. ovog zakona.

Član 33.

(Regres za godišnji odmor)

- Zaposlenom u institucijama Bosne i Hercegovine pripada pravo na regres za godišnji odmor u visini prosječne plaće u BiH.
- Visina prosječne plaće u Bosni i Hercegovini na osnovu koje se vrši obračun regresa za fiskalnu godinu utvrđuje se kako je navedeno u članu 7. stav (1) ovog zakona.
- Isplata regresa za godišnji odmor vrši se na osnovu pojedinačnih rješenja o korištenju godišnjeg odmora u institucijama Bosne i Hercegovine.

Član 34.

(Naknada za bolovanje)

- Zaposleni u institucijama Bosne i Hercegovine ima pravo na naknadu za vrijeme privremene sprječivosti za rad (bolovanje) do 30 dana u visini osnovne netoplaće isplaćene za prethodni mjesec.
- Za obračun naknade bolovanja za više od 30 dana primjenjuju se propisi kojima se uređuje ova oblast prema mjestu uplate doprinosa zaposlenog.

Član 35.

(Naknada za porodiljsko odsustvo)

Zaposleni u institucijama Bosne i Hercegovine na porodiljskom odsustvu ima pravo na naknadu u skladu s propisima kojima se uređuje ova oblast prema mjestu uplate doprinosa za svakog zaposlenog.

Član 36.

(Naknada za prekovremeni rad, rad u neradne dane, noćni rad i rad u dane državnih praznika)

- U slučaju prekovremenog rada, rada u neradne dane, noćnog ili rada u dane državnih praznika zaposleni u institucijama Bosne i Hercegovine ima pravo na naknadu osnovne plaće, srazmjerno vremenu trajanja tog rada, uvećanom za procenat kako slijedi:

a) prekovremeni rad	25%
b) rad u neradne dane	25%
c) noćni rad	30%
d) rad nedjeljom i rad u dane državnih praznika	35%
- Odredba stava (1) tačke a) ovog člana primjenjuje se u skladu s odgovarajućim odredbama Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine i Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine.
- Obračun i isplata naknade po osnovama iz stava (1) ovog člana vrši se na osnovu podzakonskog akta koji donosi Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva finansija i trezora BiH.

- (4) Za profesionalna vojna lica primjenjuje se član 62. stav (3) Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine.

Član 37.

(Pravo na troškove smještaja, naknada za odvojeni život i naknada za privremeno raspoređivanje)

- (1) Naknada za odvojeni život, naknada u slučaju privremenog raspoređivanja, te reguliranje prava na troškove smještaja uređuje se posebnim podzakonskim aktom, koji donosi Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva finansija i trezora BiH.
- (2) Visina pojedinačne naknade za odvojeni život, naknade za smještaj i naknade za privremeno raspoređivanje može iznositi maksimalno do visine osnovice za obračun plaće utvrđene u skladu s članom 7. ovog zakona.
- (3) Izuzetno od odredbi iz stava (2) ovog člana, kada to zahtijevaju specifični uslovi vezani za osiguranje pojedinih izabranih i imenovanih lica, visina naknade za zakup objekata utvrđuje se posebnim ugovorom sa zakupodavcem.
- (4) Vijeće ministara dužno je Parlamentarnoj skupštini BiH jednom godišnje dostaviti spisak lica koja koriste prava iz stava (3) ovog člana.

Član 38.

(Naknada za obavljanje poslova drugog radnog mjesta)

- (1) U slučaju kada državni službenik privremeno obavlja posao drugog državnog službenika, ima pravo na naknadu do 35% od njegove osnovne netoplaće.
- (2) Naknada za privremeno obavljanje poslova drugog državnog službenika može se odobriti samo u slučaju kada je raspisan konkurs za popunjavanje konkretnog radnog mjesta, a može se isplaćivati najduže tri mjeseca.
- (3) Izuzetno od odredbi iz stava (2) ovog člana, naknada se može isplaćivati i duže od tri mjeseca ukoliko se radi o obavljanju poslova drugog radnog mjesta kao privremena zamjena zbog bolovanja ili porodiljskog odsustva državnog službenika u skladu sa zakonom.
- (4) Ostvarivanje prava na naknadu iz stava (1) ovog člana vrši se donošenjem odgovarajućeg rješenja uz prethodnu saglasnost Agencije za državnu službu BiH.

Član 39.

(Naknada za rad u upravnim odborima, nadzornim i drugim radnim tijelima)

Naknada za rad u upravnim odborima, nadzornim i drugim radnim tijelima utvrđuje se podzakonskim aktom koji donosi Vijeće ministara.

Član 40.

(Naknada za službeno putovanje)

- (1) Službenim putovanjem u smislu ovog zakona smatra se putovanje na teritoriji Bosne i Hercegovine, kao i putovanje u inozemstvo na koje se zaposleni upućuje da izvrši službeni zadatak.
- (2) Odobrenje za službeno putovanje, naknada, trajanje, izvještavanje sa službenog puta i drugo bit će uređeno posebnim podzakonskim aktom Vijeća ministara, na prijedlog Ministarstva finansija i trezora BiH.

Član 41.

(Naknada za prijevoz na posao i prijevoz s posla)

- (1) Zaposlenom u institucijama Bosne i Hercegovine pripada pravo na naknadu troškova prijevoza na posao i s posla javnim prijevozom, ukoliko u instituciji nije organiziran prijevoz.

- (2) Vijeće ministara će, na prijedlog Ministarstva finansija i trezora BiH, podzakonskim aktom detaljno urediti pravo na ostvarivanje naknada za prijevoz na posao i prijevoz s posla u institucijama Bosne i Hercegovine.

Član 42.

(Naknada za slučaj teške povrede na radu zaposlenog, teške bolesti i invalidnosti zaposlenog ili člana njegove uže porodice i smrti člana uže porodice zaposlenog)

- (1) U slučaju teške povrede na radu zaposlenog, teške bolesti i invalidnosti zaposlenog ili člana njegove uže porodice i smrti člana uže porodice zaposlenog isplaćuje se jednokratna novčana pomoć u visini tri prosječne mjesečne netoplaće u Bosni i Hercegovini utvrđene na način propisan u članu 7. stav (1) ovog zakona.
- (2) Članom uže porodice zaposlenog u smislu ovog zakona smatraju se bračni i vanbračni drug, dijete (bračno, vanbračno, usvojeno, pastorče i dijete bez roditelja uzeto na izdržavanje) i roditelji (otac, majka, očuh, maćeha, usvojlac i hranilac).
- (3) Postupak ostvarivanja prava na naknadu u slučaju teške bolesti zaposlenog ili člana njegove uže porodice detaljnije se uređuje podzakonskim aktom koji donosi Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva finansija i trezora BiH.

Član 43.

(Naknada u slučaju smrti zaposlenog)

- (1) U slučaju smrti zaposlenog njegovoj porodici isplaćuje se jednokratna novčana pomoć u visini šest prosječnih mjesečnih netoplaća u Bosni i Hercegovini utvrđenih na način propisan u članu 7. stav (1) ovog zakona.
- (2) Postupak ostvarivanja prava na naknadu u slučaju smrti zaposlenog detaljnije se uređuje podzakonskim aktom koji donosi Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva finansija i trezora BiH.
- (3) Izuzetno od odredbi st. (1) i (2) ovog člana, u slučaju smrti policijskog službenika primjenjuju se odgovarajuće odredbe člana 92. Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine.

Član 44.

(Naknada za obrazovanje i stručno usavršavanje)

Zaposleni u institucijama Bosne i Hercegovine imaju pravo na naknadu troškova potrebnih za stručno obrazovanje, usavršavanje i obučavanje, a u skladu s podzakonskim aktom koji donosi Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva finansija i trezora BiH.

Član 45.

(Jubilarnе nagrade)

- (1) Zaposleni u institucijama Bosne i Hercegovine ima pravo na novčanu naknadu po osnovu jubilarnih nagrada za vrijeme provedeno na radu.
- (2) Visina jubilarne nagrade utvrđuje se posebnim aktom Vijeća ministara, na prijedlog Ministarstva finansija i trezora BiH, s tim da se kao kriterij za utvrđivanje visine naknade uzima prosječna plaća u Bosni i Hercegovini i dužina efektivnog radnog staža u institucijama Bosne i Hercegovine.

Član 46.

(Otpremnina za odlazak u penziju)

Zaposleni u institucijama Bosne i Hercegovine ima pravo na otpremninu prilikom odlaska u penziju u visini svojih šest ostvarenih netoplaća, isplaćenih u prethodnih šest mjeseci ili

šest prosječnih mjesečnih netoplaća iz prethodne godine u Bosni i Hercegovini, ako je to za njega povoljnije.

Član 47.

(Naknada za prekobrojnost)

- (1) U slučaju razrješenja državnog službenika zbog prekobrojnosti, državni službenik ima pravo na otpremninu u iznosu od šest netoplaća, a državni službenik s radnim stažom od najmanje 15 godina na otpremninu u iznosu od 12 svojih netoplaća.
- (2) Zaposleni koji je stavljen na raspolaganje u smislu člana 87. Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine ostvaruje pravo na isplatu plaće na način i u rokovima utvrđenim članom 88. Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine.

Član 48.

(Naknada za vrijeme produženog radnopravnog statusa izabranih lica i imenovanih zvaničnika)

- (1) Izabrani zvaničnici i nosioci dužnosti, nakon prestanka javne dužnosti, imaju pravo na naknadu za produženje radnopravnog statusa dok ne steknu radnopravni status kod drugog subjekta ili ne ispune uslove za penziju, a najduže godinu dana počevši od dana prestanka javne dužnosti.
- (2) Naknada po osnovu navedenom u stavu (1) ovog člana obuhvata osnovnu netoplaću s dodatkom za minuli rad i poreze i doprinose u skladu s propisima kojima se regulira ova oblast.

Član 49.

(Ostala prava)

Pravo na korištenje službenih i privatnih vozila, troškovi fiksnih i mobilnih telefona i reprezentacije reguliraju se podzakonskim aktom koji donosi Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva finansija i trezora BiH, uvažavajući specifičnosti pojedinih institucija Bosne i Hercegovine i vodeći računa o primjeni principa transparentnosti.

DIO ČETVRTI - OBRAČUN I ISPLATA PLAĆA I NADZOR NAD PRIMJENOM ZAKONA

Član 50.

(Rješenje o razvrstavanju radnih mjesta)

Rukovodilac institucije Bosne i Hercegovine dužan je svakom zaposlenom izdati rješenje o razvrstavanju radnog mjesta u platne razrede u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, u skladu sa spiskom radnih mjesta i pripadajućim platnim razredima iz Dijela drugog ovog zakona, odnosno Aneksa I.

Član 51.

(Određivanje platnog razreda i koeficijenta za nova radna mjesta)

Platne razrede i koeficijente za radna mjesta u institucijama Bosne i Hercegovine koja nisu postojala u vrijeme donošenja ovog zakona utvrđuje, na prijedlog institucije, Ministarstvo finansija i trezora BiH u skladu s principima iz člana 3. ovog zakona i uz primjenu analognih platnih razreda i koeficijenata za postojeća slična radna mjesta.

Član 52.

(Obračun i isplata)

- (1) Obračun i isplatu plaća za institucije Bosne i Hercegovine vrši Ministarstvo finansija i trezora BiH korištenjem sistema centralizirane isplate plaća.
- (2) Institucije Bosne i Hercegovine, na osnovu instrukcija i odobrenja Ministarstva finansija i trezora BiH, u bazu podataka centraliziranog sistema za obračun i isplatu plaća

unose podatke o: osnovnim ličnim podacima zaposlenih, zasnivanju i prestanku radnog odnosa, što se dokazuje upravnim aktom o zasnivanju i prestanku radnog odnosa, platnim razredima i koeficijentima za obračun plaća, obračunu dodataka na plaću i nagrada, obračunu naknada, administrativnim i sudskim zabranama kao i sve ostale podatke potrebne za efikasno funkcioniranje sistema centraliziranog obračuna plaća i izvještavanje o svim aspektima vezanim za problematiku plaća u institucijama Bosne i Hercegovine.

- (3) Obračun poreza i doprinosa na ukupna primanja zaposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine vrši se primjenom zakonskih propisa prema mjestu prebivališta zaposlenog.

Član 53.

(Nadzor nad primjenom Zakona)

- (1) Nadzor nad primjenom ovog zakona vrši Ministarstvo finansija i trezora BiH.
- (2) U slučaju spora između Ministarstva finansija i trezora BiH i institucije Bosne i Hercegovine u vezi s primjenom odbredbi ovog zakona u dijelu koji se odnosi na obračun i isplatu ličnih primanja zaposlenih, primjenjuje se postojeće rješenje do završetka upravnog postupka kod nadležnog tijela Vijeća ministara.

Član 54.

(Način provođenja zakona)

- (1) Radi provođenja ovog zakona formira se nezavisno interesorno radno tijelo koje ima sedam članova, a koje imenuje Vijeće ministara. Šest članova radnog tijela čine stručnjaci iz institucija Bosne i Hercegovine, s tim da jednog člana u sastav radne grupe imenuje sindikat, a jedan član je nezavisni ekspert koji nije zaposlen u institucijama Bosne i Hercegovine.
- (2) Način rada interesornog radnog tijela iz stava (1) ovog člana regulira se poslovnikom o radu koji donosi Vijeće ministara.
- (3) Zadatak interesornog radnog tijela je izrada kriterija i procedura za vrednovanje radnih mjesta i utvrđivanje unutrašnjih platnih razreda, analiza fiskalne održivosti i priprema dokumenta Politika plaća u institucijama Bosne i Hercegovine za određeni vremenski period.
- (4) Interesorno radno tijelo utvrdit će metodologiju za razvrstavanje radnih mjesta u platne razrede kao i kriterije za napredovanje unutar platnog razreda.
- (5) Metodologija za razvrstavanje radnih mjesta uključivat će sljedeće kriterije:
 - a) težinu i kompleksnost zadataka koji se obavljaju na radnom mjestu;
 - b) odgovornost i ovlaštenja;
 - c) fizički i mentalni napor koji zahtijeva obavljanje aktivnosti;
 - d) neophodno obrazovanje i iskustvo.
- (6) Kriteriji za napredovanje zaposlenih unutar platnog razreda dodijeljenog radnom mjestu uključivat će:
 - a) pozitivno ocijenjen rad;
 - b) dužinu pozitivno ocijenjenog staža na istom radnom mjestu;
 - c) zalaganje;
 - d) sticanje stručnih i naučnih zvanja iz oblasti koja potpada pod osnovnu djelatnost institucije Bosne i Hercegovine.

- (7) U svrhu transparentnog i objektivnog dodjeljivanja platnih razreda radnim mjestima u institucijama Bosne i Hercegovine, interesorno radno tijelo izabrat će najmanje po jedno reprezentativno radno mjesto iz svake institucije Bosne i Hercegovine i svakog platnog razreda i provesti detaljnu analizu aktivnosti koje se obavljaju na datom radnom mjestu i izvršiti uporednu analizu s radnim mjestima iz drugih platnih razreda i na konkretnim primjerima primijeniti metodologiju iz stava (4) ovog člana i objaviti studiju u "Službenom glasniku BiH", ne kasnije od 12 mjeseci od početka primjene ovog zakona.

Član 55.

(Dinamika primjene unutrašnjih platnih razreda)

- (1) Zaposleni u institucijama Bosne i Hercegovine na radnim mjestima koja su razvrstana u platne razrede za koje postoji više unutrašnjih platnih razreda u 2008. godini dodjeljuju se u početni (nulti) unutrašnji platni razred.
- (2) Nakon što interesorno nezavisno tijelo objavi metodologiju i studiju iz člana 54. ovog zakona, do 30% zaposlenih na radnim mjestima iz stava (1) ovog člana razvrstanih u isti platni razred može se u 2009. i 2010. godini razvrstati u prvi i drugi unutrašnji platni razred, a u 2010. godini 20% u treći i četvrti unutrašnji platni razred.
- (3) Od početka 2011. godine ne ograničavaju se godišnje kvote napredovanja i primjenjuje se sistem napredovanja unutar platnih razreda zasnovan na usvojenoj metodologiji i detaljno razrađenim kriterijima propisanim članom 54. ovog zakona.

DIO PETI - KAZNENE ODREDBE

Član 56.

(Novčane kazne)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 20.000 KM kaznit će se za prekršaj rukovodilac institucije Bosne i Hercegovine kao odgovorno lice, ako:
 - a) izda rješenje o plaći ili naknadi za zaposlene koje nije zasnovano na odredbama ovog zakona;
 - b) odobri isplatu dodatka na plaću suprotno odredbama člana 26. ovog zakona;
 - c) odobri isplatu novčane nagrade zaposlenom suprotno odredbama člana 27. ovog zakona.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 20.000 KM kaznit će se za prekršaj rukovodilac institucije Bosne i Hercegovine ako odobri isplatu naknade suprotno odredbama čl. 30. do 48. ovog zakona, odnosno suprotno odredbama podzakonskih akata Vijeća ministara donesenih na osnovu pomenutih članova ovog zakona.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 20.000 KM kaznit će se rukovodilac institucije Bosne i Hercegovine ako odobri isplatu kompenzacionog dodatka suprotno odredbama člana 59. ovog zakona.

DIO ŠESTI - PRIJELAZNE ODREDBE

Član 57.

(Podzakonski akti)

- (1) Vijeće ministara donijet će, u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Zakona, podzakonske akte utvrđene ovim zakonom.
- (2) Prilikom izrade podzakonskih akata Vijeće ministara izvršit će konsultacije s predstavnicima reprezentativnog sindikata u institucijama Bosne i Hercegovine.

Član 58.

(Primjena postojećih zakona i podzakonskih akata)

Do donošenja podzakonskih akata iz člana 57. ovog zakona primjenjivat će se postojeći zakoni i podzakonski akti kojima su uređena pitanja obračuna plaća i naknada u institucijama Bosne i Hercegovine ako nisu u suprotnosti s ovim zakonom.

Član 59.

(Postepeno ujednačavanje)

- (1) U slučaju da primjenom ovog zakona počev od 2008. godine dolazi do smanjenja postojeće plaće zaposlenom u institucijama Bosne i Hercegovine, primjenjuju se sljedeći mehanizmi izravnjanja:
 - a) Za 2008. godinu obračun i isplata plaća vrši se uz korištenje kompenzacionog dodatka u visini 100% razlike između plaće obračunate po propisima koji su važili do 2008. godine i plaće obračunate primjenom ovog zakona.
- (2) Od 2009. godine primjenjuje se obračun zasnovan isključivo na platnim razredima i koeficijentima utvrđenim ovim zakonom.

DIO SEDMI - ZAVRŠNE ODREDBE

Član 60.

(Prestanak važenja ranijih zakona i propisa)

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe:

- a) član 35. stav 2., čl. 36., 37., 38., 39., 40., 41., 42., 42a., 43., 44. i član 63. stav 4.e) Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 12/02, 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06 i 32/07);
- b) član 12. Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 44/03, 52/04 i 32/07);
- c) član 84. stav 1., čl. 85., 86., 87., 88., 93. i 125. Zakona o policijskim službenicima ("Službeni glasnik BiH", br. 27/04, 63/04, 5/06, 33/06, 58/06 i 15/08);
- d) član 61., član 62. st.1., 2., 4., 5. i 6., član 71., član 73. st. 1 i 2., član 74. stav 2., čl. 75., 76., 77., 79., 80. i 81. Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 88/05 i 53/07);
- e) član 10. stav 3. Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 35/04, 32/06 i 38/06);
- f) član 24. stav 8. i član 37. Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 12/06);
- g) član 48. stav 2. Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04, 7/05 i 48/05);
- h) član 9. Zakona o trezoru institucija Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 27/00);
- i) član 43. stav (4) Zakona o komunikacijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 33/02, 31/03 i 75/06);
- j) čl. 50., 51., 52., 53., 54. i 55. Zakona o obavještajno-sigurnosnoj agenciji Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 12/04, 20/04, 56/06 i 32/07).

Član 61.

(Plaće i naknade u institucijama BiH koje se ne finansiraju iz budžeta)

Institucije Bosne i Hercegovine koje se ne finansiraju iz budžeta dužne su uskladiti akte o plaćama i naknadama s odgovarajućim odredbama ovog zakona najkasnije do 31. decembra 2009., poštujući principe utvrđene članom 3. stav (1) tač. a) i b) ovog zakona i kriterije utvrđene metodologijom iz člana 54. stav (5) ovog zakona.

Član 62.

(Stupanje na snagu Zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

PSBiH broj 197/08
17. juna 2008. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Niko Lozančić, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Sulejman Tihić, s. r.

K A Z A L O**PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE**

357 Zakon o poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	1	Okvirni zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u Bosni i Hercegovini (bosanski jezik)	40
Zakon o poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju Bosne i Hercegovine (srpski jezik)	10	359 Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o uporabi i zaštiti naziva Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	45
Zakon o poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	19	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o upotrebi i zaštiti naziva Bosne i Hercegovine (srpski jezik)	46
358 Okvirni zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u Bosni i Hercegovini (hrvatski jezik)	29	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o upotrebi i zaštiti naziva Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	46
Okvirni zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u Bosni i Hercegovini (srpski jezik)	34	360 Zakon o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)	47
		Zakon o platama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine (srpski jezik)	56
		Zakon o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)	65

PRAVNI VODIČ 2008

Registar propisa BiH, entiteta, distrikta, kantona

JP NIO SLUŽBENI LIST BiH
SARAJEVO
Sarajevo, 15.04.2008.godine

C J E N O V N I K

T A R I F A I V

**Za objavu poziva za javno nadmetanje za nabavku roba,
vršenja usluga i ustupanja radova**

Poziv za javno nadmetanje za nabavku roba, vršenje usluga i ustupanje radova, koji se objavljuju u „Službenom glasniku BiH“

- jedna stranica odštampanog teksta na dva stupca od toga PDV 17% (14,53%)	316,00 KM 45,91 KM
- jedan stubac visine 22 cm od toga PDV 17% (14,53%)	158,00 KM 22,96 KM
- jedan cm jednog stupca od toga PDV 17% (14,53%)	7,00 KM 1,02 KM

U cijene je uračunat PDV od 17% (preračunata stopa 14,53%).

Tarifa se primjenjuje od 15.04.2008 godine.

Plaćanje se vrši po izdatom računu u roku od 15 dana.

Uplate se vrše u KM.

Primanje oglasa : JP NIO Službeni list BiH Sarajevo, Magribija broj 3.

Tel. 387 33 554-111 ; Fax 387 33 554-110

Nakladnik: Ovlaštena služba Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Trg BiH 1, Sarajevo - Za nakladnika: tajnik Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine Marin Vukoja - Priprema i distribucija: JP NIO Službeni list BiH Sarajevo, Magribija 3 - Ravnatelj: Dragan Prusina - Telefoni: Centrala: 554-160, 554-161 - Ravnatelj: 554-150 - Pretplata: 554-570, faks: 554-571 - Oglasni odjel: 554-111, faks: 554-110 - Pravna služba: 554-151 - Računovodstvo: 558-440, faks 550-295 - Pretplata se utvrđuje polugodišnje, a uplata se vrši UNAPRIJED u korist računa: UNICREDIT BANK d.d. 338-320-22000052-11, VAKUFСКА BANKA d.d. Sarajevo 160-200-00005746-51, HYPO-ALPE-ADRIA-BANK A.D. Banja Luka, filijala Brčko 552-000-0000017-12, RAIFFEISEN BANK d.d. BiH Sarajevo 161-000-00071700-57 - Tisak: GIK "OKO" d. d. Sarajevo - Za tiskaru: Fehim Škaljić - Reklamacije za neprimljene brojeve primaju se 20 dana od izlaska glasila.

"Službeni glasnik BiH" je upisan u evidenciju javnih glasila pod rednim brojem 731.

Upis u sudski registar kod Kantonalnog suda u Sarajevu, broj UF/I - 2168/97 od 10.07.1997. godine. - Identifikacijski broj 4200226120002. - Porezni broj 01071019. - PDV broj 200226120002. Molimo pretplatnike da obavezno dostave svoj PDV broj radi izdavanja poreske fakture.

Pretplata za I polugodište 2008. za "Službeni glasnik BiH" i "Međunarodne ugovore" 120,00 KM, "Službene novine Federacije BiH" 110,00 KM.

Web izdanje: <http://www.sluzbenilist.ba> - godišnja pretplata 200,00 KM